

...Județul Huzul Dovi
SALA DE LECTURA

flacăra

anul xxxii
35 (1472)
VINERI
2 SEPTEMBRIE
1983

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN JUDEȚUL TULCEA

- Pag. 2-3 -

*Septembrie
de miere și lumină,
Septembrie
de brumă și târziu...*

ÎN PRAGUL TOAMNEI

Un fotoreportaj de
ELENA GHERA
și OPREA GEORGESCU

- Pag. 12-13 -

**Un mare fotbalist,
Cornel Dinu, a spus
adio gazonului**

In pagina 20 un interviu realizat de Ovidiu Ioanițoia despre 20 de ani de trudă pe altarul sportului rege, despre fotbal, fotbaliști și antrenori, despre viața sportivă și ținuta sportivului în viața de toate zilele.

**Slujind cu credință cauza revoluției,
munca, liniștea și pacea poporului**

- Pag. 2 -

**Cartea
de
divertisment**

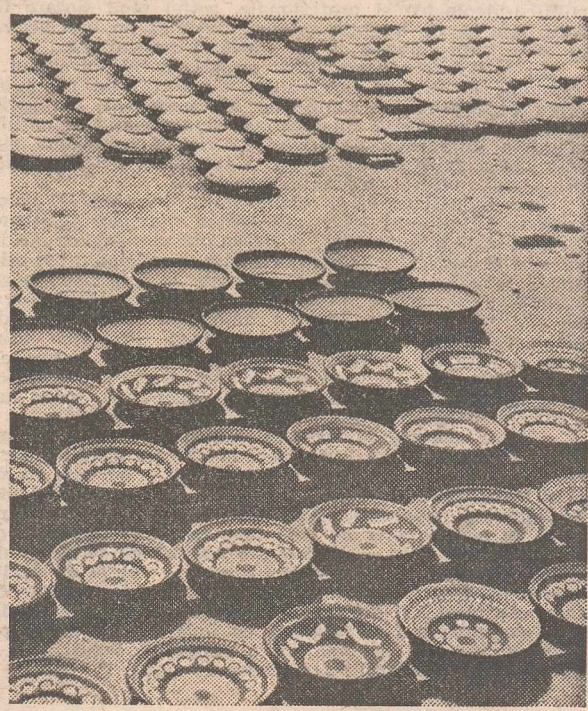
- Pag. 14 -

**Cercetarea științifică,
un mod de a face
industrie**

- Pag. 6 -

**Caroseria
Dacia 1300
din fibre de sticlă?**

- Pag. 7 -

Fotografate de PAUL AGARICI

35 de ani de la crearea organelor de securitate

Slujind cu credință cauza revoluției, munca, liniștea și pacea poporului!

Luni, 29 august, în climatul de puternică angajare revoluționară și mândrie patriotică în care întregul popor, strâns unit în jurul partidului, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, a omagiat împlinirea a 18 ani de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român și cea de a 39-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din august 1944, la Casa de cultură a Ministerului de Interne, a avut loc adunarea festivă consacrată împlinirii a 35 de ani de la crearea de către partid a organelor de securitate, moment de o importanță deosebită în desfășurarea procesului de transformare socialistă a societății românești, de făurire și întărire a statului democrației muncitorești, revoluționare.

La adunare a luat parte tovarășul Emil Bobu, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

Au participat, de asemenea, tovarășii George Homoștean, ministrul de Interne, Tudor Postelnicu, ministrul secretar de stat, șeful Departamentului Securității Statului, membri ai Consiliului de Conducere al Ministerului de Interne, activul de partid și de comandă al Departamentului Securității Statului, reprezentanți ai conducerii unor ministere și instituții centrale, activiști de partid și de stat, generali și ofițeri în rezervă.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, de fierbinte dragoste și recunoștință față de partid, față de secretarul său general, participanții la adunare au urmărit cu adâncă emoție mesajul pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a adresat cu prilejul acestei aniversări cadrelor de securitate, tuturor lucrătorilor Ministerului de Interne. Mesajul a fost prezentat de tovarășul Emil Bobu.

În mesajul adresat cu ocazia acestei festivități, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Actuala etapă istorică de dezvoltare a societății românești pune sarcini deosebite în fața tuturor sectoarelor construcției noastre socialiste, a întregului popor. Pe baza analizei aprofundate a stadiului actual al societății, a cerințelor obiective ale mersului nostru înainte, pe calea progresului, a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, Congresul al XII-lea și Conferința Națională ale partidului au stabilit un vast program de dezvoltare economico-socială a țării și de ridicare a ei pe o treaptă superioară, de adâncire continuă a democrației socialiste și de realizare a unei noi calități a muncii și vieții în toate domeniile de activitate. În acest cadru, în spiritul prevederilor Programului partidului, au fost puse sarcini și obiective deosebit de importante privind întărirea rolului statului socialist în conducerea democratică a societății, perfecționarea și ridicarea pe o nouă treaptă calitativă a întregii activități a aparatului de stat. În acest context, sarcini deosebite revin și organelor de securitate și miliție, tuturor organelor Ministerului de Interne, chemate să asigure apărarea și dezvoltarea proprietății socialiste — baza bunăstării oamenilor muncii — a ordinii publice, a avuției, liniștii și vieții tuturor cetățenilor, a cuceririlor democratice, revoluționare ale poporului”.

Noua calitate trebuie să se manifeste plenar și în activitatea organelor de securitate, a tuturor lucrătorilor din acest sector.

Societatea socialistă și comunistă pe care o edificăm în România presupune o largă democrație, participarea activă a maselor populare, a poporului la conducerea vieții economice și sociale, a întregii societăți — și aceasta cere să asigurăm intronarea trăinică în toate sectoarele de activitate a unui înalt spirit de responsabilitate, de ordine și disciplină socială. În acest cadru, organele de securitate și miliție, acționând în spiritul legilor statului nostru socialist, trebuie să vegheze permanent la aplicarea și respectarea strictă a legislației socialiste — ca expresie a voinței și intereselor întregului popor — să acționeze cu cea mai mare fermitate pentru prevenirea oricărui încălcări și abateri de la normele și reglementările societății noastre, de la regulile de conviețuire socială. Nici o încălcare a legii să nu rămână nepedepsită — și, în același timp, nimeni să nu fie sancționat fără să fie vinovat!”

În continuare, tovarășul Tudor Postelnicu a prezentat Raportul privind activitatea desfășurată de organele de securitate pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, a independenței și suveranității patriei, precum și sarcinile ce revin din documentele Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, din ordinele și indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandant suprem al forțelor armate. În lumina concepției secretarului general al partidului, au fost scoase în evidență necesitatea întăririi legăturii organelor de securitate cu oamenii muncii și organismele conducerii muncitorești, rolul prioritar al muncii de prevenire a oricărui încălcări ale normelor de conviețuire și legilor țării.

A fost, de asemenea, subliniat faptul că o cerință fundamentală a îndeplinirii în bune condiții a sarcinilor o constituie continuarea perfecționare a pregătirii politico-ideologice și profesionale, astfel încât fiecare lucrător din aparatul de securitate să fie un bun specialist, dar și un bun activist, capabil să acționeze în toate împrejurările ca un adevărat revoluționar.

În încheiere s-a exprimat angajamentul întregului activ de partid și de comandă, al tuturor lucrătorilor de securitate ca, sub îndrumarea și conducerea organelor și organizațiilor de partid și cu sprijinul larg al oamenilor muncii, să acționeze întotdeauna cu abnegație și dăruire revoluționară pentru apărarea intereselor partidului, patriei și poporului, purtând în conștiință flacăra vie a spiritului patriotic, convingerea nestrămutată că nimic nu este mai presus decît interesele națiunii noastre.

Înșușindu-și tezele și orientările de inestimabilă valoare teoretică și practică ce decurg din mesaj pentru activitatea organelor de securitate, dînd expresie sentimentelor de adînc respect și aleasă prețuire față de conducătorul încercat și clarvăzător al destinului poporului român, participanții la adunare au adresat o telegramă tovarășului Nicolae Ceaușescu. În telegramă participanții la adunare au asigurat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu de hotărîrea de a acționa cu răspundere sporită pentru perfecționarea activității lucrătorilor de securitate, de a-și pune toată capacitatea și puterea de muncă în slujba transunerii exemplare în viață a politicii partidului și statului nostru. A fost exprimat, totodată, legămintul solemn al lucrătorilor de securitate față de comandantul suprem de a fi mereu gata la datorie în slujirea neabătută, chiar cu prețul jertfei supreme, a intereselor fundamentale ale României socialiste.

„Fiind călăuziți în întreaga muncă și viață de exemplul dumneavoastră luminos de neînmurit devotament și dăruire comunistă pentru progresul neînterupt al patriei — se spune în telegramă — ne vom strădui să ne situăm permanent la înălțimea încrederii acordate, să fim activiști dirzi și devotați ai cauzei partidului și poporului, asigurîndu-vă, mult iubite și stimabile comandant suprem, că și pe mai departe ne vom face cu cinste datoria, vom da — dacă patria și partidul o vor cere — contribuția noastră de jertfe și sînge la apărarea cuceririlor revoluționare, că vom acționa cu o voință de neclintit pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce revin organelor de securitate din istoricele hotărîri ale Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale Partidului Comunist Român”.

Telegrama a fost adoptată cu îndelungi ovații și puternice aplauze de cei prezenți, care au scandat într-o atmosferă însuflețită, „Ceaușescu — P.C.R.!” „Ceaușescu și poporul!”, „Ceaușescu — pace!”

Sub semnul luptei pentru o nouă calitate

a muncii și a vieții

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

Într-o nouă vizită de lucru

în județul Tulcea

Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în județul Tulcea la 26 august, desfășurată la puțin zile după marea noastră sărbătoare, a stat sub același semn al luptei pentru o nouă calitate a muncii și a vieții. În acest context, apare pilduitoare însăși dinamica economică și socială din ultimii ani a unui județ care, nu cu mult în urmă, ne evoca îndecisebi imaginea unui pescuit pitoresc, poate, dar rudimentar, patriarhal nu în sensul cel mai bun al cuvântului. Tulcea anului 1983 își are însă înscris numele și în metalurgia românească, în chimie, construcția de mașini, industria materialelor de construcție. Ținutul bătrânilor pescari adăpostește azi și cea mai tânără industrie de construcții navale a țării, iar municipiul Tulcea nu este numai singurul nostru port de pescadoare, ci și orașul în care mai mult de jumătate din populație s-a mutat în case noi în ultimii ani, vădind și prin aceasta cât de strins se îmbină noua calitate a muncii cu noua calitate a vieții.

Vizita într-un județ la ale cărui realizări secretarul general al partidului a avut o contribuție directă și nemijlocită reînnoadă vechi dialoguri de lucru, deschide porți spre viitor. Cele mai stringente probleme ale economiei naționale, cerințele unei maxime eficiențe, drămuirea atență a materiilor prime, gospodărirea rațională și economisirea energiei au revenit mereu și mereu în cursul discuțiilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu dind prețioase indicații pe linia valorificării superioare atit a resurselor materiale cit și a celor umane.

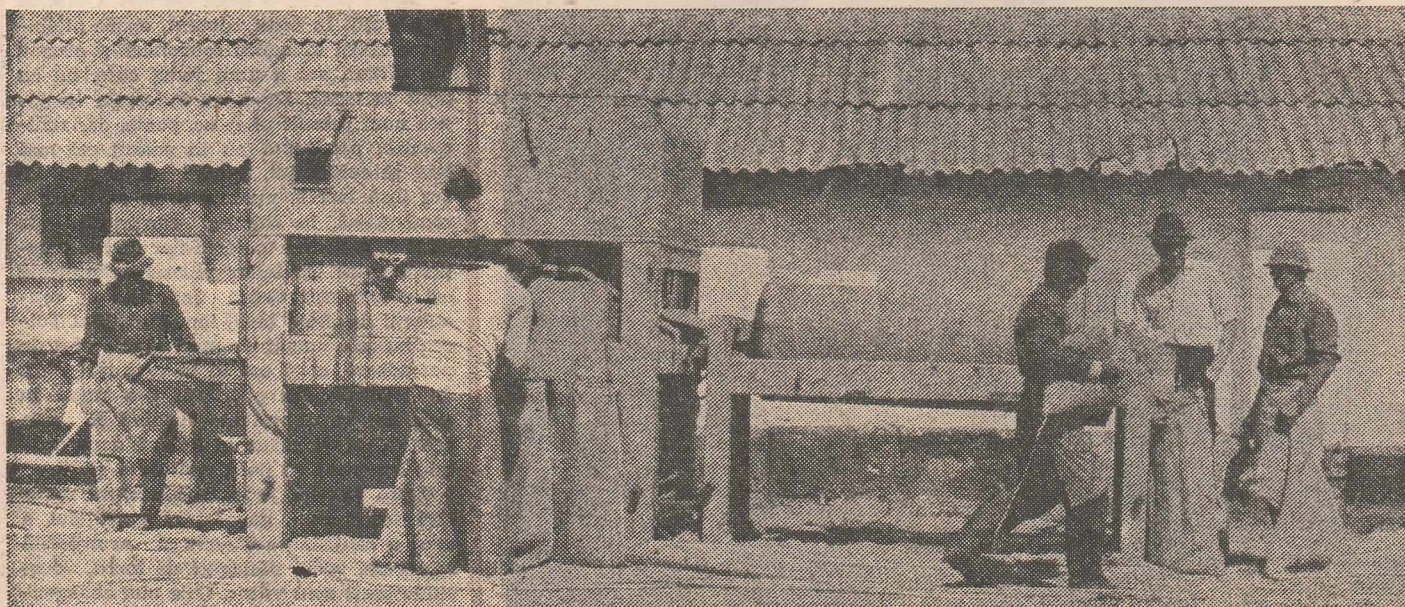
La întreprinderea de alumina de pe platforma industrială tulceană, evidențindu-se preocupările colectivului pentru reducerea continuă a consumului de combustibil, energie electrică, materii prime, secretarul general al partidului a cerut să se treacă la aplicarea urgentă a măsurilor de recuperare a căldurii rezultate în procesul tehnologic. Cât de importante pot fi rezervele în acest domeniu s-a relevat și cu prilejul vizitei la Combinatul metalurgic, unde o singură instalație (aflată în proiect) va permite, în 1985, recuperarea căldurii gazelor arse, căldură suficientă pentru încălzirea a 12 000 apartamente. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut să se continue acțiunea de recuperare a resurselor energetice, a materiilor prime, și reintroducerea lor în circuitul productiv.

Lăpsarea la apă, în prezența președintelui țării, a cargoului „Moinești”, prima noastră navă pentru transportul de mărfuri generale de 7 500 tdw, construită la Tulcea, proiectează noi dimensiuni industriale, ridicarea la un alt nivel a tradițiilor locale pescărești, innoirea fundamentală a acestei vechi îndeletniciri. În adevăr, întreprinderea de construcții de nave și utilaj tehnologic, de asemenea vizitată de secretarul general al partidului, produce sau va produce în curind nave maritime și fluviale, barje pentru transportul mărfurilor pe Canalul Dunăre-Marea Neagră, vase pentru pescuitul de coastă. Se află în fază avansată de execuție al doilea cargonu de 7 500 tdw. Dialogul de lucru al secretarului general cu constructorii de nave s-a axat pe problemele organizării producției și a muncii, ridicarea gradului de tehnicitate a fabricației și, implicit, creșterea productivității muncii, reducerea consumului de materiale.

Vasele cu tricoler românesc care primesc drum liber de la Tulcea spre mările și oceanele lumii întruchipează dezvoltarea continuă a pescuitului oceanic, problemă care, alături de valorificarea superioară a producției piscicole, a marcat dialogul de lucru al tovarășului Nicolae Ceaușescu la Fabrica de conserve de pește.

Un moment central al vizitei a constat în analiza temeinică a stadiului de realizare a Programului de amenajare și exploatare integrală a Deltei Dunării, adoptat de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., care cuprinde măsurile necesare pentru punerea în valoare a acestei mari suprafețe — atit din punctul de vedere al producției vegetale, animale, piscicol-forestiere și stuficole, cit și al păstrării mediului înconjurător și al condițiilor naturale. La fel ca și celelalte programe de dezvoltare economico-sociale elaborate sub îndrumarea secretarului general al partidului, și acest important program privind Delta Dunării, aflat în centrul atenției cu prilejul vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu în județul Tulcea, deschide larg o poartă spre viitor.

Tinta noii etape a luptei noastre revoluționare:

Este foarte rentabil să crești animale, dar zootehnia se face 365 de zile pe an

Totul pare pregătit pentru filmare. Aleile: tăiate drept, străjuite de pomi sau gard viu, strălucesc de eurajenie. Florile: rinduite frumos, cu gust, ca într-un pliant turistic. Din stilp în stilp, difuzoare. Programul, de Radio-vacanța, cu Elton John, Academica, Bonney M etc., se intrerupe brusc: Bună ziua! Vă vorbește Dan Vizireanu, șeful fermei zootehnice. Dragi tovarăși, iubiți colaboratori, începem o nouă zi de lucru. Rezultatele noastre din ziua precedentă sînt următoarele... Vă reamintesc că astăzi avem următoarele sarcini... Stimaiți îngrijitori, ocrotiți animalele! Producția de lapte depinde în mod direct și de nervii dumneavoastră. Nu loviți animalele...

Halate albe și apretate, padocuri, grajduri zugrăvite de curind, finul aranjat în baloturi, nu miroase a bălegar.

Un birou spațios: cărți, tablouri, fotolii, magnetofon. Medicul veterinar Dan Vizireanu: un bărbat tânăr, brunet, plin de energie. Pe vremuri, deși înălțimea nu-l arată, a făcut baschet de performanță. Își iubește meseria, nu face lucruri în care nu crede, nu ține să impresioneze pe cineva, dar este convins că zootehnia merită mai mult și ea nu poate fi făcută de amatori. La C.A.P. Ovidiu, aflat la cîțiva kilometri de Constanța, a venit de doi ani și ceva, cînd, potrivit celor suse de președintele cooperativei, Ilie Vioreanu, la „bază” tehnician zootehnic, mare iubitor de animale, totul a început să-și schimbe înfățișarea, ferma începînd să cocheteze cu marea performanță.

— Tovarășe Dan Vizireanu, cum a fost începutul?

— La fermă?

— Deocamdată, la fermă.

— Era o unitate medie, cu rezultate bune. Nu iubesc anonimul și mi-am spus că putem obține rezultate de excepție. În zootehnie, este o părere proprie, orice început se face cu furaje. Am preluat baza furajeră, care era a fermei de cîmp și care mai mult nu producea, vacile

mîncînd te miri ce și dînd lapte în consecință, 2—3 litri pe zi. Am luat și motopompistii și tractoriștii. Motopompistul era plătit la suprafața irigată. Acum îl plătim și la suprafață, dar și la producție.

— Unde ați lucrat înainte?

— La Cobadin. M-am îmbolnăvit grav. M-a vindecat profesorul Duminică de la Spitalul Colentina, din București, înainte să mor. După ce am ieșit din spital, cineva mi-a spus că n-are nevoie de schilozi incapabili să muncească într-o fermă. Două luni am stat fără serviciu. Am fost și funcționar la direcția agricolă a județului, dar nu pot face muncă de birou.

— Boala poate reveni?

— Oricînd. Mă se trage de la dejectii. Cînd am terminat liceul și am spus că voi face medicină veterinară, colegii au strîmbat din nas. Nu se gîndeau că ceea ce mîncă de trei ori pe zi se obține greu. Am încercat, pe unde am fost, să ridic prestigiul zootehnice. Vă place acest birou? Peste tot am avut așa ceva. Zootehnia înseamnă farmacie. Trebuie să te gîndești că de tine depinde mîncarea a milioane de oameni. Pe magnetofonul acesta se află o bandă cu indicații tehnice, îndrumări privind respectarea programului, a tehnologiilor, prezentarea rezultatelor obținute zilnic, a frunțășilor, a leneșilor și așa mai departe. Totul dat în fiecare zi la stația de amplificare a fermei. Cu interfonul, are 20 de posturi, urmăresc tot ce se întîmplă în fermă, pentru că nu ajung în același timp în atîtea locuri. Aici, unde sîntem noi, era o coșmelie cu geamuri sparte, uși căzute. Curtea nu avea gard, nu exista un pom. N-am făcut nici un grajd nou, pentru că existau și erau foarte bune. Am amenajat un saivan din inlocuitori și stuf, cu toate utilitățile. Oaia trebuie să crească așa cum e învățată de la natură. Am fost în Olanda, o lună de zile. Priviți animalele din poză. Sînt frumoase. Vreau să scoatem la C.A.P. Ovidiu peste media olandeză la lapte:

5 000 de litri. Ei merg pe ferme mici. Părerea mea este că o fermă mare nu va avea o producție mare de lapte. Trebuie să cunoști fiecare animal în parte, să lucrezi pe el.

— Care sînt rezultatele azi, ca să vă creadă lumea?

— Peste 17 litri lapte pe zi pe vacă furajată, în medie, 9,5 kg lînă de la o oaie. Rezultatele din prima jumătate a anului ne fac să credem că vom depăși media de 5 000 litri lapte pe an la o vacă. Numărul de taurine este de 300, animale de prăsilă Holstein.

— Ce a contat mai mult în obținerea rezultatelor amintite?

— Înțelegerea din partea conducerii unității. Un președinte de C.A.P. care iubește zootehnia și un inginer-șef, Felicia Stoica, o specialistă pricepută, care face totul pentru furaje. A procurat cele mai bune seminte, a ales cele mai bune suprafețe. Suprafețele acestea se află de jur împrejurul fermei, de-o parte și de alta a canalului de aducțiune. La maximum zece zile avem apă pentru fiecare palmă de pămînt. Anul acesta am organizat o pajistă artificială pentru ovine. După cel dintîi an am scos deja două coase recoltate mecanic cu o producție de 15 tone la hectar masă verde. Nu poate crește producția pe animal și rentabilizarea fără pășunat.

— Mulți se plîng că n-au pășuni.

— Aici e greșala. Conducerea acelor unități nu pricep că zootehnia se face 365 de zile pe an. Că după un an prost în zootehnie ai nevoie de alți patru ca să pui din nou lucrurile pe picioare. Noi mai avem în cultură lucernă, sfeclă, am avut borcag și lollium, după care s-a semănat porumb. Am preluat din cultura mare, după orz și grâu, 400 ha și le-am semănat cu porumb, cultură dublă. Pentru asigurarea semințelor, ne-am amenajat loturi seminciere de trifoi alb, mazăre, ovăz, lucernă, seacă. Este foarte rentabil să faci furaje și să crești animale. Pînă la toamnă vom avea 1 500 tone fin, 8 000 tone suculente (siloz de porumb, sfeclă furajeră) și, în afară de acestea, preluăm și deșeurile de la întreprinderile cu profil alimentar din jurul nostru, care conțin multă proteină.

— Totul pentru vaci.

— În Olanda, la Leeuwarden, în mijlocul orașului, se află stația unei vaci. Fermierii lor nu au credite din partea statului. Un șef de fermă, la noi, are însă credite de la stat. Trebuie să vedeașcă în fiecare zi că știe cum să le folosească și nu să le irosească.

— Care este programul dv.?

— Eu stau pînă la ora 16. De la 16 la 1 noaptea, al doilea schimb condus de economista noastră. Furajele se scoatem noaptea. Dimineață mulgătorii se apucă de treabă.

— Cum au reacționat oamenii la nou-tățile propuse?

— Am găsit aici oameni de tot felul. Se fura ca în codru. După preluarea bazei furajere, am făcut gard. Două porți de acces, paznici ziua și noaptea. Cuvîntul de ordine: cine absentează cinci minute de la program pleacă de la noi. Toată lumea plătește de trei ori ceea ce se strică sau se sustrage.

— A mai rămas cîncva?

— Din 50 au plecat 25. N-au rezistat sau li s-a desfășurat contractul de muncă. Cei din sat nu mai aveau curaj să vină aici. Au revenit cînd au văzut cît se cîștigă.

— Cît cîștiga un mulgător?

— În jur de 1 500 lei. Acum ia aproape 5 000 de lei. Dacă nu-și îndeplinesc toate atribuțiile primesc mai puțin. Cu banii o-priși se plătesc cei ce fac munca pe care n-a mai făcut-o mulgătorul. De pildă, măturatul curții, îngrijirea spațiilor verzi. Treaba asta a fost hotărîtă în adunarea generală cu toți oamenii. După stabilizarea forței de muncă la cîștigurile astea se pleacă foarte greu. Cine pleacă, în urma hotărîrii adunării generale de a i se desfășura contractul de muncă, va trebui să plătească și pagubele produse prin plecarea lui. Un animal, pînă se obișnuiește cu un nou îngrijitor, produce mai puțin. Această diferență este suportată în condițiile arătate.

— După disciplină ce a urmat?

— Modernizarea fermei. În primul rînd a grajdurilor vechi de 25 de ani. Apoi am realizat adăpătoare cu nivel constant, benzi de furajare, sistem de evacuare a dejectiilor cu plug raclor, padocuri cu umbrare. Padocurile pentru vaci au toate utilitățile, inclusiv instalații de muls. Animalele stau șase luni în grajduri și șase luni în padocuri. Oile stau, iarna, în saivane, pe loviste, iar vara, la grătare. Cum spuneam, producția de lînă este de 9,5 kg pe cap de oaie, iar la 100 de oi am obținut 127 de miei.

— Unde v-ați simțit mai bine, la Cobadin sau la Ovidiu?

— La Ovidiu. Am luat-o de la început și rezultatele au venit foarte repede.

— Care sînt adevărurile la care nu vrei să renunțai cînd este vorba de zootehnie?

— Să ai ambiție. Să nu cedezi. Dacă ai cedat, ai pierdut. Oricînd poți pierde în zootehnie. E de ajuns să nu-ți iasă o corelare între un stoc de furaje și producția la care vrei să ajungi, și trebuie s-o iei de la capăt. Trebuie să faci totul să ai furaje în stoc. În zootehnie n-au ce căuta nechemati. Rezultate bune ai cînd ești competent. Rezultatele te fac respectat în fața oamenilor. De 17 ani, de cînd sînt în zootehnie, m-am sculat la 4 dimineața și la 5 am fost în sector. N-am avut într-un an cîinci dimunții ale mele. De concedii, nu mai vorbesc, cam zece zile pe an. Dar nu toate au legătură cu zootehnia. De pildă, nu-mi scapă nici un spectacol de teatru sau vreun film. La operă, locurile 3 și 4 din rîndul 2 sînt ale mele și ale soției, tot medic veterinar. Avem abonament. Dragostea pentru operă am căpătat-o la facultate, la Iași. Șeful agenției teatrale mi-e cel mai bun prieten.

— Păreți un personaj cu totul și cu totul pozitiv. Nu vă reproșați nimic?

— O mie de lucruri. Dar respect zootehnia, muncesc ca s-o respecte și alții și rîmîn la convingerea că cele mai bune argumente ale noastre, ale celor de la ferma C.A.P. Ovidiu, sînt rezultatele. În rest, fiecare cu necazurile și bucuriile lui.

RĂZVAN BĂRBULESCU

Grijile cîmpului la Bucșani

Dimineața e toamnă de-a binelea, lumina se înalță mai greu, ca o pasăre obosită, dar spre mijlocul zilei e cald, pare că vara nu a trecut încă, și pe pămînturile din dreapta și din stînga luncii Obedeianului țărani din Bucșani își fac datoria și nu mai așteaptă să adie din spre apa Neajlovului nici o undă de răcoare, nu mai începe nici o aminare și nici un răsfaț, căci astăzi este încă o zi bună de lucru dar mîine nu se poate ști. Nu neapărat precipitată în cuvinte noi,

cît ca un înțeles știut mai demult, al unei datorii mai vechi, aceeași grabă pare să se fi instăpînit și pe zilele de muncă ale celor 150 de muncitori de la baza-siloz din satul aparținător Vadu Lat, cea mai mare din județul Giurgiu, unde se depozitează, adus în camion și în remorcile tractoarelor, aproape tot rodul pămîntului din Bucșani, Crevedia, Clejani, din Letca Veche și Letca Nouă, din Bulbucata, Uiești și Mirșa. Inginerul mecanic Nicolae Mocanca, șeful bazei de recepție, s-a prezentat la lucru cu toate că ieri abia a ieșit din spital, după o criză de discopatie lombară. După tortura asta, care i-a scos peri albi, și-n urma căreia încă nu s-a înzdrăvenit de tot, fiindcă merge ca pe gheață, cu pași mici, încet și cu băgare de seamă, ar fi putut să mai rămînă acasă vreo săptămînă sau două, ar fi putut dar uite că nu se poate, zice el, căci grijile acestei toamne au căzut pe umerii tuturor chiar cu vreo două săptămîni mai repede decît în alți ani, după o primăvară timpurie și o vară secetoasă. Floarea-soarelui aproape că a fost strînsă, tot așa inul și fasolea, cîteva mii de tone au trecut mai întîi pe sub ochii laboranților de sub conducerea Floricăi Marin, au fost înregistrate de cantaragiul Marin Cimpoieru și apoi, de pe platformele betonate, încăpătoare cît plătoul pe care s-ar putea aduna la raport un regiment întreg, au fost suite pe ben-zile transportoare în vagoanele speciale, pe care stă scris „Cereale”, ori au intrat

sub acoperișul depozitelor în care vor fi țînute pînă la noi ordine, în grija lui Jenel Păun sau Vasile Drăgănescu. Seceta a lăsat însă urme, față de alți ani, ne spune inginerul Nicolae Mocanca, oamenii din subordinea sa au avut mai puțin de lucru pînă acum, căci recoltele de floarea-soarelui, de exemplu, sau de in. s-au nimerit să fie mai mici decît fuseseră planificate, însă e sigur că începînd cu zilele următoare aceiași oameni vor primi și vor depozita o recoltă de porumb cum nu s-a mai văzut de mulți ani încoace prin părțile locului. Asupra acestui lucru nu mai începe nici o indoială și n-a fost nevoie ca inginerul Mocanca să fie înștiințat oficial să pregătească toate spațiile de depozitare a unei recolte record de porumb. Această sarcină de serviciu, zice el, a aflat-o chiar în cadrul familiei, de la soția sa, Iulia, președintă a Consiliului unic agroindustrial Angheliești. Într-adevăr, ne spune și Iulia Mocanca, va fi o toamnă bună aici, înspre capătul de nord al județului Giurgiu, unde porumbul a crescut mai bogat chiar decît pe terenurile irigate de pe lîngă Dunăre. O estimare a recoltei, făcută de curînd, stabilea ca posibilă o producție de peste 7 000 kilograme la hectar însă opinia președintei Consiliului agroindustrial Angheliești, ca și a inginerului șef al aceluiași consiliu, Paul Vilcu, era că la Bucșani, cel puțin, țărani vor avea de cules mai mult. După o metodă practică cu folos, de cîțiva

ani buni încoace, de țărani din Scornicești, cei din Bucșani au început să depănuseze porumbul și să-l grăbească astfel coacerea, ca să-l poată strînge la timp și fără pierderi, mai ales că în această toamnă ei s-au hotărît să-l strîngă pe tot, de pe toate cele 513 hectare, numai cu miinile lor muncite, nu cu combinele, căci în urma combineelor, oricît de bine reglate, tot se mai pierde cîte ceva. Și ar mai avea ei încă o nădejde despre care nu prea se îndeamnă să vorbească din toată inima pentru că ea este incertă încă de temerea că s-ar putea să nu se implinească pînă la capăt. Dar dacă nu va cădea prea repede bruma pe valea Neajlovului, pe cele aproape 400 de hectare unde au semănat porumb după grîul acela pipernicit care i-a chinuit cu muncă multă și cîștig puțin, dacă vremea se va dovedi îngăduitoare încă vreo cîteva săptămîni de-acum încolo, abia atunci vor putea spune și ei, fără nici o temere, că privit de la un capăt la altul, în întregul lui, anul acesta n-a fost chiar atît de rău, ba chiar a fost un an bun. Pînă atunci grijile cîmpului rîmîn zăvo-rîte în cuvinte care nu cunosc nici o grabă, și chiar dacă lumina se înalță mai greu, în fiecare dimineață, toamna încă ține cu oamenii și asta înseamnă că peste nu prea multă vreme ei or să poată spune fie și atît, că grijile acestea s-au încheiat cu bine. Mai mult nici n-ar fi nevoie de spus.

DUMITRU ELIADE

Înălțarea patriei pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație

Orașul Măcin, în viziunea gospodarilor săi

ION SIMION, 33 ani, născut în Măcin, absolvent al Academiei „Ștefan Gheorghiu”; a fost mai mulți ani prim-secretar al Comitetului județean Tulcea al U.T.C.; din 1979 este primarul orașului său natal, Măcin.

— S-ar zice, la prima vedere, că primarul Măcinului se confruntă cu mai puține probleme. În realitate, stau la dv. de câteva ore și nu reușim să ducem acest dialog pînă la capăt. Ce „arde” aici, la Măcin?

— Dorim să valorificăm baza materială existentă la nivelul orașului la cea mai înaltă cotă de eficiență; să dezvoltăm această bază materială. Măcinul are acum 12.500 locuitori, cit o comună ceva mai mare, și o putere economică de 350 milioane lei. Or, dorința noastră e să sporască populația, numărul unităților economice, zestrea edilitară a orașului.

— Cum ar putea dorința asta să devină realitate?

— Avem multe resurse, mai ales agricole, încă nevalorificate eficient: în zonă se cultivă multă floarea-soarelui și soia, multe legume. Dar în loc să le prelucrăm aici, le trecem Dunărea, spre Galați, spre alte localități din țară, le transformăm în ulei și pe urmă aducem uleiul și celelalte produse înapoi. N-ar fi mai economic, logic și eficient să le prelucrăm în zonă și să transportăm produsele finite?

— Într-un alt exemplu: în jurul Măcinului, în comunele Turcoaia, Greci, Jijila, Luncași, Isaccea, Cerna, Horia, Izvoarele, sînt cele mai puternice sectoare zootehnice, cu mari efective de animale — vaci, oi, porci, păsări, mai mult de jumătate din efectivele județului. Nu s-ar justifica o fabrică de nutrețuri combinate aici? Am diminua astfel marile cheltuieli pe care le facem în prezent cu transportul concentratelor din alte județe, din Constanța mai ales, cu manipularea și condiționarea produselor. Decît să plece cooperatorii din Carcaliu, cu mașina, pînă la Lumina, în județul Constanța, după concentrate pentru pui, ar fi mai bine să le fabricăm în zonă, unde avem forță de muncă, materie primă și consumatori.

— Credeți că de realizarea unui astfel de obiectiv depinde dezvoltarea zootehniciei în zonă?

— Cu siguranță! Noi nu pretindem ca mine să apară astfel de obiective în jurul Măcinului, cunoaștem nevoile economice, dar să devenim eficienți în activitatea noastră, trebuie să gîndim astfel. Lipsa unor obiective care să ne valorifice resursele se face simțită și în legumicultură: anul trecut, de pildă, am depășit planul la roșii. Am stat însă 15 zile pe cîmp, cu roșii în lădiță, să vină oamenii I.L.F.-ului sau ai Fabricii de conserve, să le ridice. La C.L.F. Măcin nu avem capacitate de preluare și prelucrare pe măsura planurilor de producție: aici se pot prelucra două tone pe zi și noi culegem 90 tone! Observați și dv. că faptul de a depăși planul la astfel de culturi devine un pericol aproape. Trebuie dezvoltate capacitățile acestui centru, pentru că dacă trimitem roșiile tocmai la fabrica de conserve din Tulcea, ajung acolo numai coajă. Altfel, investim muncă, obținem producții bune, dar le ri-

sipim. Or asta nu înseamnă valorificare eficientă a resurselor!

— Aveți și alte resurse în zonă?

— Avem un munte de caolin, de bună calitate, materie primă pentru fabricarea porțelanului. Sigur, să fabrici porțelan ai nevoie de combustibil; dar vom mai gîndi, vom mai vedea.

— Fiindcă veni vorba despre munte: știu că ați plantat, în acești munți golași, peste 80 hectare de pădure. Se continuă cumva această acțiune?

— Ocolul silvic plantează anual diferite specii de arbori, pe suprafețe mai mari sau mai mici. Dar munții Măcinului nu se vor putea revitalizeza de către un singur ocol silvic. Împădurirea lor ar trebui să devină, așa cum ați propus în revista Flacăra, o problemă națională, un mare șantier național al tineretului, al organizațiilor democratice și unității socialiste. Ei au devenit astfel, fără vegetație, datorită exploatații iraționale dintre cele două războaie. Acum, muntele se strîie din cauza exploatații, cam tot la întimplare, a pietrelor. Cei de la carieră pun troitul și explodează stîncă acolo unde le este mai la îndemînă. De acord să se valorifice piatra, resursă atît de solicitată, dar nu de oriunde și oricum, ci în mod organizat, protejind pășunile, suprafețele agricole.

— Să reînvie, munții Măcinului au nevoie de izvoare: mai sînt izvoare în acești codri de granit?

— Eu, copilîrînd aici, am băut apă din mai toate izvoarele care acum nu mai sînt. Nu cred că ele au secat, cum susțin unii; cred mai degrabă că s-au colmatat din cauza cîntorurilor, a neglijenței oamenilor, a păstorilor. Voi apela din nou la un exemplu: e aici, în munți, un izvor, izvorul lui Vanghele, amenajat de acest om pe la începutul veacului. Are și acum un debit foarte mare și o apă de ține și de foame. Ar trebui ca pîlda lui Vanghele să ne înrîurească pe mai mulți, numele tot mai multor oameni să dea nume izvoarelor: prin muncă, prin dragoste față de acești munți. Versantul dinspre comuna Jijila are, chiar și pe zonele înalte, un sol foarte fertil. Ar putea fi împădurit destul de bine. Silvicultorii ar trebui, pînă una alta, să-și planifice suprafețe mai mari pentru împădurit.

— Care e situația pășunilor?

— Se degradează. Principala soluție pentru pășune rămîne tot împădurirea. Acolo unde am împădurit a apărut și iarba, verde și frumoasă. Anul asta am semănat pe 50 hectare loliu și sparceță. Din cauza lipsei de apă s-au uscat. La anul o să reușim: acum avem irigații.

— Populația cum ar putea contribui la întreținerea și dezvoltarea pășunilor?

— Fiecare păstor să schimbe bățul cu săpăliga, să curețe pășunea; măcar o mie metri pătrați de crescător pe an. Păstorul să nu mai stea în băț! Să aibă mai multă dragoste pentru pămîntul pe care păstorește. Pentru că uneori păstorii fac opinie proastă: îi apără pe cei care strică,

pe cel care descarcă mașinile cu șpan pe pășune sau pe arătură. Apoi, ciobanii ar trebui să-și facă adăposturi în munte, chiar și pentru iarnă: bălegarul îngrășă locul dacă e bine administrat. Unele întreprinderi ar putea să construiască, în munte, cabane pentru oamenii muncii. O cabană îl cheamă pe om la munte, îl determină să caute, să descufunde și izvorul. Munții Măcinului, severi cum sînt, au o frumusețe fără seamăn. Unele stînci sînt parcă rachete cosmice.

— Localnicii spun că la poalele munților ar exista un lac sărat, cu nămol terapeutic?

— Pe culmea Pricopanului, la camping, există un lac, dar acum e colmatat. Cînd eram copil avea nămol negru, asemănător din punct de vedere al calităților terapeutice cu nămolurile Techirghiolului, Lacului Sărat din Brăila, Lacului Amara, ale acestei centuri de lacuri sărate care duc spre mare. La jumătate de metru e și acum nămol. E nevoie de o simplă dragare a lacului și avem o bază de tratament asemenea celorlalte amintite. Dar o stațiune situată într-o asemenea priveliște, încântătoare, nu există în țară. Așteptăm ministerele cu atribuții în această direcție să întreprindă ceva. Noi le stăm la dispoziție: cu oameni, cu tot aportul nostru. Văd acolo, în jurul stațiunii, un muzeu al științelor naturii, cu tot ce se naște, trăiește și moare aici, în munții Măcinului. Și acum, cînd ajungi în virful lor, zici că ai ieșit dintr-o cameră de reanimare.

— Aveți mulți elevi în Măcin?

— Anul asta avem 10 clase de a IX-a și un liceu mecano-naval cu o singură clasă. Nu e firesc! Măcinul este centrul spre care migrează 50 la sută din populația județului Tulcea. De la Dăieni și Isaccea încoace oamenii curg spre Măcin din todeauna, fiindcă Măcinul e aproape de marile orașe: Brăila și Galați. El le-a oferit oamenilor posibilități diverse din cele mai vechi timpuri. Din punct de vedere istoric, Măcinul este atestat ca important țig și punct de tranzit între partea aceasta a Europei și Imperiul Otoman, încă de prin 1611. Documentele se referă la schimbul de griu, piei de animale, miere de albine, alte produse. Dealțul, Imperiul Otoman a avut aici și o reprezentanță consulară. La Măcin urmau să fie predați înaltei Porți, Alecsandri, Cuza, Negruzzi și alți fruntași ai revoluției de la 1848. Au fost însă eliberați de pescari noaptea cînd urmau să fie trecuți Dunărea cu bărcile. „Le-au dat drumul din nou în Moldova. Atunci a scris Alecsandri balada lui Ghimeș, care se referă la pașa din Măcin, care „bea rachiu și vin”.

— Dar Măcinul are o istorie mai veche!

— Desigur, ea datează din epoca geto-dacică. Orașul e așezat pe ruinele cetății Arrubium, denumire a unei zeități celtice se pare. A fost multă vreme bastion al Imperiului roman, chiar și după retragerea aureliană, făcînd parte din lanțul de fortificații de pe Dunăre: Dinogetia, Noviadumum (Isaccea), Beroe (Ostrov) și altele. Vasile Părvan vorbește de unele lupte purtate în zonă între romani și barbari... Dar aș dori să revenim la întrebarea anterioară: într-un oraș cu

o astfel de istorie milenară și cu o frumoasă perspectivă e suficientă, credeți, o singură clasă de liceu? Nu este! Să zicem că nu ar fi nevoie de mecanici navali, dar avem nevoie de mecanici agricoli. Ne vin specialiști din Arad, Dimbovița, Satu Mare, să lucreze în agricultură la Măcin, dar care, după nici un an, pleacă, vor să facă agricultura la ei acasă. Dar la noi cine face? Noi rămînem într-o permanentă penurie de cadre, în special în domeniul agricol. Sînt două clase de liceu la Topolog, și e bine că sînt și în comuna Topolog, dar să fie măcar două clase și în Măcin. Oricum, la Măcin avem condiții mai bune: liceu nou, internat cu peste 120 locuri, cantină, sală de sport, ateliere școlare, și în toată această bază de învățămînt și educație învață 30 de elevi de liceu.

— Primăria a întreprins ceva în această direcție?

— Am făcut intervențiile necesare la Inspectoratul școlar județean: tovarășii de la inspectorat s-au județean, ne-au spus că mai mult nu pot face pentru noi. De acord, dar cînd s-a întocmit structura învățămîntului tulcean puteam să fim și noi, ca oameni politici, măcar întrebați, consultați.

— Deputații vă ajută?

— Sînt colaboratorii cei mai apropiați ai primarului, iar activiștii organizațiilor F.D.U.S. sînt activiști de bază. Există întreceri tacite între deputați, îi simt eu: fiecare dorește ca în circumscripția lui să fie cele mai frumoase grădini, străzi, fațade, curți. Asta exprimă dragostea lor pentru orașul lor.

— Ce obiective noi ați realizat în ultima vreme?

— Liceul cu 120 locuri, cu toate dotările, o autogară modernă, stadion de divizia A, prin muncă patriotică, spital cu 250 paturi și, fapt care ne nemulțumește, cite un bloc frumos pe cincinal.

— Cum vedeți dv. arhitectura acestui antic și modern oraș?

— Am dori mult să se realizeze obiective cuprinse în schița de sistematizare a orașului, aprobată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu; măcar în ce privește centrul civic, care va fi o adevărată bijuterie. În același timp, mă surprinde un fapt: nici un proiectant care a proiectat pentru Măcin, nu s-a gîndit la faptul că orașul este legat în mod existențial, să ne exprimăm astfel, de acești munți de granit, nu a introdus în arhitectura orașului elemente de arhitectură din acest material, care e și foarte ieftin, și foarte frumos, și se află doar la cîteva sute de metri. Argumentul nostru principal îl constituie faptul că arhitecții de la München au apelat la granitul de la Măcin, pentru Innoobilarea satului olimpic; cu granit din Măcin s-au pavat multe străzi din Moscova, Viena, din alte mari orașe ale Europei. În Măcin însă un singur locuitor, care își construiește acum casă cu nivel, folosește granitul. Arhitecții, proiectanții noștri apelează la soluții stas, fără să țină seama de resursele materiale locale, apelează la fier-beton, ciment și alte materiale deficitare pe economie. Situată pe artera principală, casa la care s-a folosit granitul apare ca izvorită parcă din inima Locului. Asta ar face, din orașul nostru, mă gîndesc eu, unul dintre cele mai originale orașe din județ, poate chiar din țară.

N. GRIGORE MĂRAȘANU

Cu simțul datoriei față de cetățean

Cine are „bătrîni” crește și alții!

Vorba românească spune: cine n-are bătrîni, să-și cumpere! N-am aflat niciodată ce fac cei ce au. Din experiență recentă, în trecere prin Sibiu, putem spune încă o dată că rolul acelor doriti „bătrîni” rămîne unul extrem de important în continuare, cu imensă atitudine benefică asupra întregului colectiv de muncă. Unitatea la care ne referim se numește Filiala „Dacia-Service” Sibiu și poate numai întîmplarea, ori chiar priecerea dinșilor, a făcut ca numărul „bătrînilor” să fie aici mai mare ca de obicei, alături de foarte numeroși tineri, abia inițiați în taințele meseriei.

În fapt, la înființarea unității, lucru petrecut în 1978, inginerul Gheorghe Boghici, astăzi șeful filialei, nu conducea decît un modest punct de lucru, cinci sau șase oameni cu totul, veniți prin transfer de la Cluj-Napoca. După numai cîteva luni, însă, a preluat și oamenii atelierului de reparații capitale aparținînd le Industria locală sibiană, circa 90 la vremea respectivă, meseriași hîrșiți în reparațiile de Ford-Molotov ori de ZIS, cu aripile pătrate, camioane grele și nașini pe care nu le mai găsim azi pe șosele, bază de unde „recalificarea” în nașini „Dacia” n-a mai ridicat, efectiv, nici o problemă. Între timp, de atunci încoace, unitatea a crescut văzînd cu ochii, s-a mutat într-un nou sediu, a căpătât alte 6 unități în subordine, acțiunile pe raza a două județe, iar numărul oamenilor muncii a trecut de 450. Dar există totodată 25 de „bătrîni” avînd același atelier, cu o experiență de neînlocuit încă, adevărații stîlpi ai unității. „Avești tovarăși, ne spunea inginerul Gheor-

ghe Boghici, „veteranii”, cum le mai zicem noi, sînt ca niște adevărate nuclee, în jurul cărora îi grupăm pe absolvenții școlii profesionale auto, ori alți tineri, formați în cadrul filialei noastre, prin cursuri de calificare la locul de muncă. Avem un număr de peste 80 de tineri care au absolvit această formă de calificare în ultimii 3 ani de zile, iar trecerea lor ulterioară, lingă „veteranii” de care am vorbit, nu le poate fi decît de un real folos, căci bătrîni noștri îi învață nu numai meserie, ci și felul cum trebuie să o respecte, comportamentul în societate, pe scurt îi fac oameni. Astăzi ne mindrim cu o serie de astfel de tineri, cum sînt Figuli, Minciunescu, Bucur, Zakel, Arimie ori Cristea — căroră, nu peste mulți ani, le vom da lor tineri în grijă”.

Dar cine sînt „veteranii”, cum le spune inginerul Boghici? Se numesc Roth Alfred și Brad Ioan, maștri, Bunea Nicolae, tehnician, Rechert Mihai, Coșa Petru, Boaru Mihai, Cristea Ioan, Sebestyn Geza, Dieu Victor, Ursache Gheorghe, Schazer Willi și Harl Günther, mecanici, Bening Mihai și Bașa Ioan, tînichigii, Vecerdea Nicolae, tapițer, Lisai Felix, electrician și încă alții, ei sînt cei care imprimă nota caracteristică a disciplinei în producție, ca și calitatea lucrărilor practicate. Argumentele, în această direcție, ale calității asistenței service, sînt în principal evidentă mulțumire a clienților, lipsa reclamațiilor („una singură în 3 ani, ne spunea șeful filialei, și aceea pentru lipsa temporară a unei piese aparținînd autoturismului ARO 10”), ca și mindria de a fi căutați uneori de la mari distanțe, din județe învecinate sau

mai depărtate, de către oameni care doresc o reparație de cit mai înalt profesionalism și competență. Prin tradiție, în fiecare vară unitatea sibiană organizează o festivitate de sărbătorire a acestor „bătrîni”, căroră le aduce primul de mulțumire pentru ceea ce au făcut și încă fac, în continuare, în interesul filialei. Anul acesta, am aflat, festivitatea a avut un caracter mai aparte, s-au împărțit plachete și diplome, s-a făcut un tablou cu fotografiile sărbătoritorilor, dată fiind împlinirea unui număr rotund de ani de meserie, un sfert de veac (cel puțin) în slujba celeiași meserii. În fapt, tehnologul Bunea Mircea are 33 de ani de cînd o practică, deși de „Dacia” nu se ocupă decît din 1970 încoace. „Mașinile, ne spunea dînsul, devin tot mai complexe, mai gingașe, aș zice. Un om, un meseriaș adică, niciodată nu învață destul, mereu mai e ceva de învățat, ceva nou. Dacă vrei, e ca-n medicină, niciodată nu știi totul! Sigur, „pacienții” noștri, autoturismele, nici nu pot vorbi, iar diagnosticul îl pui din știință, dar și din practică”. Desigur că mai tinerii lucrători ai filialei au ascultat foarte atent istoriile povestite la cabana Poiana Neamțului, amintirile depănate de către cei „bătrîni” la sărbătorirea amintită, dar și planurile de viitor. Astfel, Boaru Mihai, mecanic autodidact, a pus la punct un tester electronic la care lucrează de mulți ani, a adus îmbunătățiri în SDV-istică, permițînd lucrări de calitate, iar mai de curînd a pus la punct și un aparat de verificat și reglat unghiuri, rezolvînd o problemă care aparent nu părea a fi depășită decît prin importul aparatelor similare. Prototipul astfel născut, mai simplu și mai eficient, a căpătât numărul 01/1983 — „Dacia-Service” Sibiu. Reproduc pe scară largă, aparatul ar putea intra curînd în dotarea tuturor unităților din țară.

Dincolo de toate acestea, să remarcăm că filiala sibiană și-a îndeplinit mereu,

an de an, lună de lună, cum se spune, toate angajamentele de producție. Doi ani la rînd, „Dacia-Service” a ocupat locul I pe municipiul în întrecerea între unitățile socialiste, iar rolul oamenilor despre care am vorbit aici a fost fără îndoială unul de seamă în această reușită. Trecînd prin unitate am văzut și am admirat preocupările conducerii filialei, de la atelierul de recondiționat piese din „familia Dacia” (axe planetare, chiulase, rezervor benzină, radiatoare, arbori cotiți, amortizoare, arcuri de suspensie, punți spate etc.), pînă la atelierul de... producere a pieselor de schimb auto: cămăși de cilindru, coliere, garnituri și alte articole din cauciuc etc. Există un atelier specializat în service pentru utilaje uzinale „Balcanar”, post garanție, iar un altul se ocupă cu dezmembrări ale mașinilor casate (75 de autoturisme pînă în prezent), de unde se pot recupera o serie de piese încă utilizabile. Atelierul școlărilor e foarte bine pus la punct, beneficiînd de aparatură de înaltă precizie, alți circa o sută de tineri fiind trimiși pentru specializare în „gama Olcit”, la Pitești. Este o regulă a unității ca oricare om din ea să urmeze mai întîi un curs de perfecționare, spre a fi promovat, și aici ne aducem aminte de vorbele tehnologului Bunea Mircea, om cu 33 de ani de meserie, care zicea că niciodată nu poți spune că ai învățat de ajuns. Iar dacă un „veteran” zice asta...

Oricum, am aflat ce se întîmplă cînd cineva are „bătrîni”. Ne-a spus-o chiar Gheorghe Boghici, șeful filialei sibiane, om de excepție într-o meserie grea, preocupat permanent de ridicarea nivelului calitativ al lucrărilor și, implicit, al celui profesional al tuturor oamenilor aflați în subordine. Pe lingă ei cresc alții, care vor deveni la rîndul lor „bătrîni”, niște „bătrîni” pe care desigur alții și-ar dori să-i cumpere...

DUMITRU GRAUR

La „Antibiotica“ Iași

Cercetarea științifică, un mod de a face industrie

Acolo unde se termină vestigiile Tătărași, cind ultima casă cu prispă moldovenească și galerii învaluite în viață săbătească rămî-ne în urmă, eliberindu-ne de nostalgia și amintirile istoriei, din tipăria unei cimpri răsar brusc câteva clădiri ultramoderne pe frontispiciul cărora scrie înalt „Antibiotice“ Iași. Cu simbolul de marcă FA, cunoscut internațional, oferind depline garanții pentru medicamentele și produsele pe care le furnizează. (La Saloanele internaționale ale chimiei de la București am avut ocazia să constatăm faima de care se bucură, numeroși reprezentanți ai unor firme repute în industria farmaceutică mondială — din Elveția, R.F.G., Franța, S.U.A. — vorbindu-ne despre colaborarea, vizitele de lucru ori medicamentele pe care le importă de la „Antibiotice“ Iași). Deși o marcă se cîștigă greu și îi trebuie timp pentru a se impune, fabrica ieșeană și-a cucerit-o destul de repede, cu toate că abia peste doi ani — în 1985 — va implini 30 de ani de existență, 30 de ani de cind s-au săpat fundațiile primei secții, 30 de ani de cind s-a elaborat prima șarjă de Penicilina G, înscirind România printre puținele țări din lume care la ora aceea produceau antibiotice. Și-a cucerit destul de repede marca și renumele deoarece, la fel de rapid, odată cu propria sa dezvoltare (ajungînd azi să-și cvadrupleze producția și secțiile de fabricație) a abordat cu consecvență domenii de ultimă oră ale medicamentului, trecînd foarte repede de la Penicilina G, la generația a II-a de antibiotice, la fabricația streptomycinelor, a tetraciclinelor, eritromicinilor, penicilinilor V, penicilinilor retard, a celor de semisinteză și a numeroase alte game de produse farmaceutice „la zi“, înscirîndu-se din start și menținîndu-se în cursă cu ceea ce se petrece pe plan internațional în domeniul care a revoluționat terapeutică medicală și industria farmaceutică numit antibiotice ca și cel pentru înlăturarea efectelor negative la care a dus excesul de antibiotice.

Acest renume l-au dat fabricii numele unor oameni, unor specialiști pe care însăși fabrica i-a creat în autodezvoltarea sa, oameni pentru care cercetarea și producția sînt inseparabile, sînt doi versanți ai aceluiași munci de fiecare zi.

Trei dintre aceștia, a căror biografie și viață trăită este parte și sumum din biografia antibioticelor românești, se numesc **Minodor Cojocaru, Ion Moldoveanu, Neculai Bartic**. Ingineri chimiști. Ajunși șefi de secție, plecați de la aceeași linie de start, de la operatorii chimiști. Și dincolo de linie, plecați din sate românești, unde lăsașă părinți și frați țărani, care îi învățaseră tenacitatea, tenacitatea care naște dăruire și pasiune în muncă, care înobilează competența, care generează idei, voința și forța de a te lupta pentru ele. Toți trei au urmat (la seral sau la zi, întreținută de fabrică) studiul superior de chimie, revenind la matcă, revenind cu aspirații și ambiții mari. Ingineri pe umerii cărora s-au pus nădejdi și răspunderi și mai mari, firește, decît atunci cînd erau muncitori, ingineri care au preluat secții după secții, de „la țărâși“, de la fundații și le-au dus pînă s-au impus pe piața medicamentului.

„Cercetarea științifică este la noi, spune inginerul Minodor Cojocaru, într-o industrie ca a noastră, un mod firesc de a face producție, altfel nu te poți achita de mîneria de a fi util stării de sănătate a oamenilor“. Pe prim plan, în toată lumea lupta se dă în industria farmaceutică nu atît pentru impunerea unui număr cît mai mare de medicamente, ci mai ales pentru tehnologiile de fabricație, pentru

ca acestea să asigure puritatea și calitățile cele mai înalte unui medicament. „O tehnologie, ca și o operă de artă (care și ea include o tehnică) nu este niciodată perfectă, dar mereu perfectibilă“. În Secția a II-a Streptomycină, unde a lucrat un număr important de ani, inginerul Minodor Cojocaru alături de inginerul Veniamin Munteanu (șeful de secție care întuise capacitatea tinărului său coleg și-i dădea mereu să se gîndească „pînă mîine“ la o problemă, să-i găsească o soluție și să vină să i-o expună în pauza de prînz, la cantină) au pus la punct un „Procedeu nou, original, de extracție și purificare a streptomicinei“, procedeu ce a impus foarte repede produsul românesc pe piața internațională; streptomicina fiind primul antibiotic care s-a exportat („atît în vrac, cît și condiționat“). Trecînd în cadrul Secției a III-a de semisinteză (în 1977), deja maturul inginer preia imediat comanda socială de prelucrare superioară a Penicilinei G (sare de potasiu) care începea să dea semne de „îmbătrînire“ pe plan mondial, metamorfozarea ei în alte produse superioare din punct de vedere al eficacității terapeutice. Se cercetează astfel, și se pun la punct, tehnologiile proprii pentru ampicilină, trihidrați, oxaceline și multe alte antibiotice noi. Apoi, împreună cu alți colaboratori din secție și din cadrul compartimentului de cercetare uzuală, elaborează un „Procedeu original de fabricație a pentaclorurii de fosfor“, produs absolut necesar pentru scindarea, pe anumite trepte, a Penicilinei G, în vederea obținerii intermediarilor pentru ampicilină și alți derivați de semisinteză, produs care se importă la sume valutare extraordinare și fără de care nu se putea produce nici unul dintre antibioticele moderne de care am pomenit. Necesarul era considerabil, de circa 90 de tone pe an, și era foarte greu de găsit pe piața internațională. Acest import s-a înlocuit total, făcînd ca antibioticele românești să aibă un tot mai înalt grad de integrare, să încorporeze un grad tot mai înalt de inteligență tehnică proprie, ceea ce le crește valoarea în competiția externă. Tot în această secție, este unul dintre principalii autori ai „Procedurii pentru fabricarea procaïn-penicilinei“ — component de bază pentru gama **Efitard**, a penicilinilor cu acțiune retard, menținînd astfel cursa cu tot ceea ce se realizează mai nou în lume în sectorul antibioticilor.

În ultima vreme, cînd medicina lumii și în mod firesc odată cu ea farmacopeea internațională își întorcă fața, revine către farmacia naturii, către tratamente și remedii naturale, „Antibiotice“ Iași se conectează cu aceeași rapiditate, cu aceeași receptivitate la noua linie, la noua tendință. O fabrică destinată să producă, așa cum o arată numele, cele mai înalt chimice medicamente, sintezele și semisintezele cele mai complexe, mai sofisticate, simte pulsul lumii și-și racordează propriul ritm în funcție de el! Așa a apărut cea mai recentă secție — de **extracte vegetale**, un profil aproape diametral opus față de cel de pînă acum și pe care puține firme și l-ar asuma, însemnînd cu totul alte instalații, alte tehnologii, alți specialiști, alte laboratoare... Totul s-a pregătît „din mers“, dar cu efort. S-au elaborat noi procedee de fabricație, s-au pus la punct instalații corespunzătoare, ceea ce nu înseamnă că a fost ușor. „Am învățat împreună, ingineri și muncitori, chimiști, farmacisti, întreg colectivul secției să obținem purificarea principiilor activi din citeva plante de mare valoare terapeutică și de mare actualitate pentru practica medicală, și de aici, să punem la punct formulele unor medicamente absolut necesare în tratamentul unor boli care, și la noi, ca și pe

plan mondial, sînt de o mare răspîndire, iar remediile erau foarte costisitoare, fiind vorba de medicamente aduse din import, și nu în toate cazurile eficiente“, precizează inginerul Cojocaru. Teza sa de doctorat, a unui chimist care vreme de peste 20 de ani se ocupase de antibiotice, se referă la „Studiul metodelor de analiză și control al alcaloizilor și glicozidelor din **Herba Vinca minor**“ (iarba saschiu), cum i se spune popular. Extracția și purificarea alcaloizilor din **Vinca minor** constituind și obiectul a două brevete de invenție acordate de OSIM. Unul — pentru **extractul total**, pentru obținerea de **vinca pură** (pe care Franța timp de 2 ani l-a importat în exclusivitate, nedorind să aibă concurenți), celălalt — pentru „Procedeu de preparare a tratatului de ergotamină“, tratatul de ergotamină fiind ingredientul de bază folosit la fabricarea **Cofedolului** și a **Bergonatului**.

Dar, la ora actuală, secția de extracte vegetale este spațiul de muncă și de responsabilitate și „de multe probleme mari și mici“, precum singur declară, a inginerului **Ion Moldoveanu**, omul care a participat la elaborarea acelei prime șarje de Penicilina G, în decembrie 1965, șarjă-început al unei importante industrii a chimiei românești. După ce a pus pe picioare multe secții, poate tocmai pentru experiența și capacitatea sa organizatorică a fost trimis să pună pe picioare și „secția cu profilul ei atît de inedit, cu tehnologii niciodată încercate și probate“, de extracte vegetale. În 1973 i se săpau fundațiile, în 1978 își atinge parametrii proiectați. A fost, fără a fi cuvinte mari „un regal ingineresc“, un regal al muncii și competenței colectivului nostru de la **Antibiotice Iași**, spune cu emoție șeful de secție, colectiv care a fost anul trecut distins cu Ordinul Muncii clasa a II-a, singura întreprindere din ramură deținătoare a unei astfel de înalte distincții. Din 1978 și pînă acum s-a ajuns să se obțină, să intre în fabricație și să se pună la dispoziția medicinelor, 14 produse farmaceutice din extracte vegetale. În fruntea listei trebuie să notăm **Ergocept-ul**. Medicament original românesc, brevetat ca atare. **Rederginul** nostru, adică. În sfîrșit, avem un medicament indigen, egal ca valoare cu cele mai bune pe plan mondial pentru afecțiunile cardio-vasculare, și la noi, ca în întreaga lume, o maladie atît de răspîndită. Toate testele și experimentele clinice dovedesc că se află la același nivel de exigență din farmacopeea internațională. Munca de cercetare a fost intensă, de o mare rigoare și contra cronometru. În sfîrșit, am spune, unul dintre medicamentele de concepție proprie poate cu cea mai scurtă durată de la cercetare la producție și de la producție la pătrunderea în rețeaua farmaceutică și terapeutică. (Fapt ce ar fi de dorit cu toate pe care practica medicală le-a validat!). Este rezultatul travaliului unui întreg colectiv de oameni de la Institutul de cercetări chimico-farmaceutice din București și de la „Antibiotice“ Iași, rezultat ce confirmă regula că o strînsă colaborare dintre cercetare și producție duce la realizări certe, sigure și benefice pentru economia națională. S-a muncit pe două planuri, pe de o parte, pentru obținerea **alcaloizilor din cornul secarei**, pe de alta — pentru aflarea **solventului** necesar ca substanța activă să-și mențină calitățile terapeutice și, totodată, să-și păstreze valoabilitatea cel puțin doi ani. „**Solventul pentru prepararea soluției stabile de alcaloizi — săruri din cornul de secară**“ s-a dovedit a fi original și este înregistrat și protejat ca invenție de către Oficiul Național de Invenții și Mărci.

Din această materie primă-aur pentru

industria farmaceutică, numită cornul secarei, în secția condusă de inginerul Moldoveanu se obțin însă, numeroși derivați, și alcaloizi, fiecare constituind teme independente de cercetare, rezultînd în final, fie noi medicamente, cum este **Cornhidral-ul** (indicat în tratamentul de fond al migrenelor, în insuficiențele venoase periferice, în hipotensiunea de diferite cauze, în distonii neurovegetative cauzate de alte boli, cum ar fi insuficiența severă hepato-biliară. Zona, herpes, parotidită epidemică, varicelă, etc.), fie materii prime pentru o gamă largă de produse intermediare (tartratul de ergotamină, ergometrină maleat, metil ergometrină maleat) ce se furnizează ca materii prime altor întreprinderi de profil din țară. Din **Herba Vinca minor** se obțin, pe lângă **extractul total (valutens)**, un grup de 38 de alcaloizi. În urma unor studii și cercetări laborioase asupra fiecărui, specialiștii de la „Antibiotice“ Iași au ajuns la concluzia că cel mai valoros este unul singur, supranumit **vincamina**, cu proprietăți deosebit de eficiente în oxigenarea sistemului nervos central, în general, pentru metabolismul celulei cerebrale și paracerebrale. Farmacopeea noastră, iată, se îmbogățește, își mărește registrul de medicamente pe baza farmaciei verzi, a naturii, în care flora țării este destul de bogată. Din **Folia digitalis**, prin alte cercetări, s-a pus la punct extracția la nivel industrial a 5 importanți derivați, care deja se furnizează „**Biofarm**“-ului București pentru o gamă întreagă de medicamente. (Deși ieșenii și le-ar putea sintetiza singuri, ceea ce ar face secția mai rentabilă, dar așa a hotărît, nu se știe din ce motiv, centrala de resort!). Despre cercetare și punerea la punct a ceaiurilor medicamentoase instanc, alt succes al secției, am vorbit într-un articol de sine stătător.

Inginerul **Nicolae Bartic**, cel mai tînăr dintre cei trei, abia a trecut de 40 de ani, azi șeful secției a IV-a Tetraciclina, a avut un destin asemănător. Spre deosebire de conștientul său, a avut sansa de a fi foarte de timpuriu inventator și sansa — și mai rară — de a-și vedea imediat aplicat în producție proiectul de diplomă, chiar la terminarea facultății. A intrat la „Antibiotice“ Iași în 1962, ca muncitor. Muncitor cu un liceu de chimie. Muncitor cu largi potențe intelectuale și mai ales cu o mare dăruire, cu un mare atașament față de locul său de muncă. Ziua învață, noaptea muncește. A urmat Facultatea de chimie la cursuri de zi, fiind mereu omul de rezervă, înlocuitorul cui lipsea în schimbul de noapte. Fiind zilnic în fabrica atît de tînără și care creștea mereu, era în miezul lucrurilor, resimțea și trăia problemele ei, cunoștea toate barajele tehnice de care se lovea. Și dorea ca inginer să le înfrîngă, să le rezolve. Își ia singur ca temă pentru proiectul de diplomă rezolvarea uneia dintre asemenea dificultăți ce zdruncina echilibrul fabricii la acel moment, în 1972, „**Obținerea metilicelinelor cristal monohidrat**“. Profesorii de la facultate, precum și specialiștii din întreprindere sesizează că procedeu propus de muncitorul-student nu numai că rezolva impasul tehnologic existent, dar avea caracter net de originalitate, nu era specific nicăieri în literatura de specialitate. După la OSIM, se confirmă ca invenție. În plus, metilicelul este primul antibiotic de semisinteză ce s-a obținut în fabrica ieșeană. Tehnologia cu care întreprinderea încerca să-l producă era mai puțin tehnică iar produsul nu corespundea exigențelor, parametrilor obligațiilor farmaceutice. Din 1972 și pînă astăzi, procedeu Bartic este valabil, a rămas valabil, a rămas modern, ca dovadă că metilicelina noastră a avut și are succes la export.

De atunci, o idee se cheamă pe alta, în fiecare an inginerul Bartic aduce contribuții notabile la perfecționarea tehnologiilor, la îmbunătățirea calității produselor cu marca FA.

O marcă a tuturor, o marcă a inteligenței, a competenței și mai ales a dragostei, a devotamentului.

CICI IORDACHE-ADAM

Noi, romanticii

Mihai Molnar are aerul unui adolescent cuprînt. Un zîmbet parcă ușor incurcat îi cuprînde chipul dînd ochilor o lumină blîndă, iar cînd vrea să se-ncrunte spre a-și sublinia o nemulțumire, și-asta se-n-timplă doar cît o străfulgerare, sprincele refuză să se-mpreune, lumina aceea pune iar stăpînire pe chipul lui și-i înflo-rește zîmbetul. Motăie ușor din cap și-apoi taie preț de citeva minute, după care un „No!“ pune capăt momentului de încordare și se poate trece la treabă.

L-am cunoscut cu mai bine de doi ani în urmă, pe Șantierul național al tineretului de la Zalău, într-o zi de ger cumplit — erau minus 25 de grade — în primele zile ale lui ianuarie. Mi-a întins o mină fermă, contrastînd frumos cu vorba lui domoală de ardelean, și s-a prezentat mîndru: „Is comandantul Șantierului național al tineretului, activist al C.C. al U.T.C.“. M-a măsurat din ochi, mi-a făcut rost de-o subă îmblînită, mi-a dat mînușile lui și am ieșit pe șantier. Abia în acel moment am realizat că nu duraseră nici zece minute preparativele și aveam mult mai tîrziu să aflăm că biro-ul lui de comandant de aceea e atît de curat — nu stă acolo și nici musafirii nu-i ține mai mult de-o cafea, cît să se dezghețe de pe drum, dacă au venit să cu-

noască șantierul. Din biroul lui n-ai ce cunoaște. Decît, doar, cum se ceartă el la telefon — ei, da, se ceartă, așa, cu vorba lui domoală de ardelean, dar fermă! — pentru utilaje. Trustul nu-l ajută toldeana. Sau, mai bine-zis, îl ajută numai cînd la ei stau. Și stau pentru că mai e cite-o zi de sărbătoare și oamenii nu-s la lucru, mai pleacă pe-acasă și nu vin vreo două-trei zile. Ei, și în astfel de împrejurări își amintesc și dinșii că utilajele nu-s făcute să stea. Dar o macara, cînd ai de montat citeva zeci de stilpi de 40 de metri la banda transportoare de carbune, e mană cerească! O primiseră, deci, pentru citeva zile, cit macaragîrul trustului e acasă pentru revelații, și trag țare zi și noapte ca să-și ducă treaba pînă la capăt. Fi vîd cum taie, pur și simplu, gheața, o topește cu foc, usucă apa cu cîrpe și sudează. E o echipă condusă de-o fată și mă rușinez cînd vîd că pe mine suba și mînușile nu mă ajută să uit că toate astea se întimplă la minus 25 de grade!

Îl reintîlnesc acum pe Mihai Molnar pe Șantierul național al tineretului de la Drobeta-Turnu Severin. Mă uit la el cum arată și tunsoarea scolarească, cu un ciuf rebel pe sub cască, cu o cămașă cu dî-neci scurte, cu același zîmbet ușor incurcat mă fac să-l cîntăresc tot ca pe-un adolescent romantic. Stăteam la poarta din drum la intrarea în șantier și-l așteptam pentru că fuseserăm avertizați: cu Dacla nu se poate intra, trebuie să vină

să vă ia cu o mașină cu dublă tracțiune, altfel nu se poate de noroi!

Coboară dintr-un camion mare și nu vine cu mina goală — ne aduce niște cizme cu care să putem merge prin șantier. Imi întinde mina de bună vedere și începe să-mi vorbească parcă de unde rămăseserăm de data trecută, parcă nu trecuseră mai bine de doi ani jumătate: subă aveam dar bluze subțiri n-am, și-acum is 25 de grade, da' plus! Băieții lucrează dezbrăcați — acolo, sus, pe schelă își fierbe singele-n vone! — dar pînă ieri am avut niște plozi de credeam c-o să ne ia la vale. Și azi o să plouă, dar aici nu-i ca dincolo, am tot ce-mi trebuie, toate-s ale noastre și nu stăm nici o clipă. Nici acolo nu stăteam cînd ne lipsea utilajul, treceam cu toții la altă treabă. Băieții au mai multe calificări și pot oricînd lucra orice. Tot așa și acum. Am luat totul de la zero și tot ce vedeți e făcut numai într-un an de zile. (Nici nu-l intrerup, ne tragem cu toții cizmele, urcăm în camion și mergem în șantier, îl las să vorbească în felul lui molcom și mîndru, dar nu pot să nu constat că a devenit mai vorbăreț, mai puțin „ardelean“!). Pe 3 mai anul trecut nu era nimic aici, cu excepția gropilor pentru fundația de la cazan și de la coșul de fum. Acum, tot ce se vede, clădiri, montaje, circulație de mașini dînd pulsul șantierului e semn că n-a trecut degeaba un an de zile. Anul ăsta e pentru noi prilej de două aniversări: un an de existență a Șantierului național al ti-

neretului — cel mai tînăr din țară — de la Centrala termoelectrică Drobeta-Turnu Severin și 35 de ani de la crearea primei for șantiere ale tineretului. Ne prezentăm cu un bilanț fructuos. Să vă spun doar citeva realizări: am predat deja la beneficiar primul obiectiv — depozitul de echipamente — în devans față de termen, sau că anul trecut aveam în plan de realizat lucrări de construcții montaj în valoare de 48 de milioane, iar în cîntea Conferinței Naționale a partidului am raportat realizarea a 102 milioane, în timp ce anul acesta avem 245 de milioane?! Se vede cu ochiul liber! Dar, ce aș vrea să se rețină este cum s-au făcut toate astea. Vedeți, eu am văzut citeva filme documentare despre primele șantiere ale tineretului, cum se lucra în '48, cînd se folosea lopata, roaba, tîrnăcopul. Au trecut 35 de ani! **Brigadierul** s-a maturizat foarte mult! Dacă atunci, din ceea ce am văzut, se făcea mai mult muncă necalificată, la ora actuală partidul, conducerea superioară de partid ne-a incredințat un obiectiv deosebit de complex; brigadierii de azi au mai toți liceul industrial, pregătirea lor profesională a crescut. Iată, deci, partidul și-a pus o încredere extraordinară de mare în noi! În noi, romanticii, cum aș zice, sau cum ne-a denumit secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și are foarte multă dreptate dînsul! Pentru că nu-i ușor ce avem noi de făcut!

JEANA GHEORGHIU

O caroserie „Dacia 1300“ din fibre de sticlă?

Trei tineri ingineri mecanici din Făgăraș au visat un automobil „Dacia 1300“ cu o caroserie realizată în proporție de 50 la sută din rășină armată cu fibră de sticlă, în locul celor obișnuite. Implicații turbatoare, deoarece se deschide calea, în special prin reducerea coeficientului de aerodinamicitate, spre reducerea spectaculoasă a consumului de combustibil. (poate chiar până la circa 5,5 litri/90 km/oră), și spre alte economii nu mai puțin impresionante.

Discutând cu inginerul Constantin Chirtoacă am fost impresionat de entuziasmul caracteristic vârstei, dar și de pasiunea pentru meserie și competența profesională (este și doctorand). Din păcate, nu i-am putut întîlni și pe cei doi colegi inginerii Dorin Barbu și Mircea Oană, repartizați după absolvirea politehnicii brașovene la Tirgoviște și, respectiv, la Gheorgheni. Visul lor s-a născut pe băncile facultății, dar nu l-au abandonat. Dimpotrivă. Așadar, ar fi vorba de o „Dacie 1300“, aceeași și totuși alta, nimic schimbat la motor, totul, sau aproape totul modificat la caroserie, la care se adaugă o serie de îmbunătățiri funcționale, mărind confortul, securitatea și eficiența. Ne grăbim să răspundem la întrebările dv. nerostite și la eventualele obiecții:

● Constantin Chirtoacă lucrează la sus-numita secție din Făgăraș, atelierul IV de proiectare, a întreprinderii mecanice Brașov. Directorul fabricii din Făgăraș, inginerul Traian Lincariu, inginerul-șef Traian Gavrilă și șeful atelierului IV de proiectare, inginerul Ilie Brașoveanu, l-au înțeles și i-au permis să continue cu definitivarea modelului. Așadar, la ora actuală, șase ingineri (autorii, precum și specialiștii mai sus citați) sînt de părere că la baza ideii stau realitățile, și nu himere. Desigur, nimeni nu garantează dinainte succesul, ei susțin doar că merită încercat și că există bune șanse de reușită. Dacă s-ar știe totul de la început, fără încercări și experimentări, atunci despre ce noutate ar mai fi vorba?! Noul, tocmai de aceea se și cheamă astfel, fiindcă ascunde necunoscutul, neprevăzutul, care trebuie „dominat“, nimic realmente inovator nu se poate realiza în tehnică fără o anumită doză de risc. Afirmatie banală, pentru care ne cerem scuze, dar pe care o reamintim, întrucît, uneori, se mai uită...

● Am discutat și cu șeful atelierului de proiectare IV, inginerul Ilie Brașoveanu, care ne-a confirmat că soluția preconizată se poate dovedi eficientă din punct de vedere economic și realizabilă tehnic, dar întreprinderea mecanică Brașov nu dispune de tehnologie și de dotări adecvate, deci prototipul, aflat în stare avansată de execuție, nu poate fi terminat și ideea riscă să se împotmolească. Fabrica nu are fonduri alocate în acest scop, ea avînd alt profil de activitate (tractoare).

● Proiectul nu pune probleme legate de importuri, dimpotrivă poate contribui — se afirmă — la diminuarea lor, și totodată nu se nase probleme în legătură cu brevetarea, fiind vorba de soluții constructive, nebrevetabile, unele de acum folosite — sub o formă sau alta — de marile fabrici de automobile de pe glob. Fiecare idee în parte poate nu este nouă, integrarea lor implică însă, firesc, o gândire originală, și tocmai ea merită apreciată, cîntărită și încurajată.

L-am rugat pe inginerul Chirtoacă să ne descrie ideile sale, fără a intra însă în amănunte prea tehnice. Iată, deci, după opinia sa, avantajele noului tip.

● Pentru reducerea consumului de combustibil, toate țările producătoare de automobile urmăresc să îmbunătățească așa-numitul coeficient CX de aerodinamicitate (rezistența la înaintare datorită frecării cu aerul). La „Dacia 1300“ el este de 0,47—0,48; la noul model: 0,31 — 0,32 (cifra exactă urmează să se stabilească prin testări). Aceasta (și alte îmbunătățiri arătate în continuare), ar putea contribui la micșorarea consumului de combustibil, poate chiar pînă la 5,2—5,5 litri/90 km/oră.

● Ansamblul din față al „Daciei“ este compus din capota de față, aripa dreaptă și cea stîngă, masca inferioară, grătarul de ventilație, ornamente exterioare, cu un pret de cost de circa 4.000 lei, dar utilizîndu-se o capotă de fibră de sticlă armată cu rășini, el ar scădea la aproximativ 1.500 lei — o diferență substan-

țială. Materialele necesare se produc toate în țară. În momentul de față, pentru confecționarea matrițelor necesitate pentru producția „Daciei 1300“, o parte din materiale se importă. „În soluția noastră s-ar elimina utilajele și mina de lucru reclamată pentru confecționarea celor cinci subsansamble“.

● Înlocuirea tablei cu rășina armată cu fibră de sticlă ar scădea și greutatea autoturismului, deci și greutatea/cal putere, de unde economisirea combustibilului.

● Pe noul autoturism s-ar monta cîte o bară parasoc, în față și în spate, confecționată tot din rășină armată cu fibră de sticlă. Prețul de cost al unei bare de metal este de 1.200 lei, dar la cea realizată din fibră de sticlă el nu ar întrece 400 lei. În plus, s-ar economisi metal, inclusiv nichelul deficitar, folosit pentru protejarea barei împotriva coroziunii și care se importă. Alt avantaj: după un impact, bara (în noua variantă) se poate lesne recondiționa cu rășină și reda în exploatare cu aceleași proprietăți funcționale, dar o bară de protecție „Dacia 1300“ lovită în cele mai multe cazuri, nu se recuperează.

● Se aduc îmbunătățiri la portiere, ventilația interioară se efectuează forțat cu ajutorul unor difuzoare de aer orientabile, iar pentru confortul interior scaune anatomice, reduc riscul în cazul unei accidentări; la geamul din spate se montează un sistem de protecție împotriva orbirii conducătorului (cu celulă fotoelectrică sau un sistem rigid cu grilă,

din rășină armată, tot cu fibră de sticlă). Eliminarea minerului la uși, printr-un sistem de prindere cu mina prin profilarea marginii de ușă, ar micșora și prețul de cost, și coeficientul rezistență a aerului.

— Dacă am fi dotați în mod corespunzător — ne-a declarat inginerul Ilie Brașoveanu la 18 august a.c. — toate subsansamblele mai sus-citate le-ar putea produce chiar Fabrica de mecanică fină și prelucrare mase plastice Făgăraș. Avem experiență în domeniu, întrucît în prezent producem subsansamble și piese de mase plastice pentru tractoare. Cu întreprinderea de autoturisme Pitești am mai colaborat. Cu alte cuvinte, totul depinde de un contract. Dacă, însă, se consideră mai eficient, „ideea“ poate fi preluată, total sau parțial, și de alte unități din țară. Esențial este ca să nu se piardă...

— Marea mare dorință — intervine din nou inginerul Chirtoacă — ar fi și o colaborare cu Fabrica de pompe de injecții Sinaia pentru a studia posibilitatea unui motor turbo, care ar mări numărul cailor-putere cu un spor neglijabil al consumului de combustibil. Dar problema motorului este cu bătaie mai lungă, deocamdată în atenție și de imediată actualitatea se află îmbunătățirile constructive simple și ieftine de care vorbeam mai înainte și care nu necesită nici un fel de schimbări la motor.

— Care este situația actuală?

— Un sprijin deosebit l-am primit de la tovarășul director Traian Lincariu și de la tovarășul director Ion Constantinescu de la I.U.C. Făgăraș, care ne-au furnizat acele materiale pe care le puteam procura, dar am întîmpinat greutăți obiective și lucrarea a stagnat. La începutul anului m-am transferat de la uzina „Tractorul“ Brașov la EMFPMP Făgăraș, hotărît fiind să reiau proiectul, dar, din motivele mai sus arătate, totul se află în impas. Pur și simplu, doar pe bază de entuziasm și bunăvoință nu mai putem progresa.

În context, aportul „Flacării“ s-ar putea dovedi util, din coloanele revistei întreprinderii potențial interesate — în primul rînd întreprinderea de autoturisme Pitești, dar nu numai ea — aflînd de inițiativa tinerilor ingineri din Făgăraș. Există în țară și atitea autoservice-uri „Dacia“ utilizate ca adevărate fabrici, bunăoară cel din Timișoara, mereu deschis la nou și colaborînd fructuos cu politehnica timișoreană... Esențialul este să se inițieze, pe o cale sau alta, o colaborare, un contract.

Este posibil ca unele din ideile lui Constantin Chirtoacă să se găsească de acum, fără ca el să știe, în atenția sau chiar pe planșetele întreprinderii din Pitești, dar de ce să nu admitem și posibilitatea că măcar unele din soluțiile sale să fie mai eficiente din punct de vedere economic și tehnic? Convingeți-vă printr-un drum la Făgăraș, nu la capătul lumii!

LIONEL NIȚESCU ■

Poeți din Satu Mare

Fără-ndoială, există în acest moment, la Satu Mare, o grupare literară tină, fără precedent în istoricul acestui nord îndepărtat de țară. Scriitori de prestigiu ai acestei țări au emis judecăți de valoare despre mulți dintre ei. Unii dintre ei au editat cărți. Alții sînt pe cale s-o facă. Dacă am preferat să facem această selecție nu neapărat din rîndul acelor care au cărți la ora asta, este și pentru a surprinde continuitatea acestui fenomen. Și, fiindcă am pomenit de o grupare literară tină, voi reține un pasaj din cartea poetului Adrian Păunescu, „De la Bărcă la Viena și înapoi“, pentru că, realmente, surprinde în datele sale esențiale acel fenomen de cultură românească tină, aici, în Nord, despre care anterior aminteam: „Dealtfel, să nu uit să semnalez fenomenul cel mai semnificativ al nordului transilvănean. O formidabilă explozie creatoare, caracteristică nu numai poezilor tineri, ci și colecțiilor sîtești (...) și artei plastice și teatrului. Am întîlnit la Satu Mare cea mai coerentă mișcare culturală, cea mai diversă și mai emoționantă dintre toate cele pe care le-am cercetat în anii din urmă“.

Sînt pe deplin convins că tinerii scriitori sătmăreni au conștiința înalței lor meniri. Știu bine ce apasă pe umerii lor, ca mesageri ai unui anume spațiu de cultură și spiritualitate românească. Cu vîersul bine mălesfrîit, cu slova lor de foc și de îmbărbătare ei sînt chemați să lumineze această Fereastră dinspre Nord a Casei.

DORIN SĂLĂJAN ■

Alunecă iarba

Alunecă iarba de pe prîvirile mele
Rămîne în urma ei un drum lung
Care duce la stele.

Alunecă stelele de pe cer
Pînă rămîne în urma lor un soare enorm
Prin care trec niște crengi uscate
Într-o altă natură.

Alunecă umbra unui cuvînt
Peste umbra unei cetăți
Din care ies și intră întimplări
nenumărate

Și oameni nenumărați.

Alunecă în mine un cîntec
Ce-mi umple ființa
Cu sunete de pe o altă planetă.

Ion Baiaș

Emoție

Pe domeniile noastre griul s-a ivit.
Lasă-l să mi se suie copăcel în cercă,
și de mă elatin ar fi că-l neobișnuit
ori că nu-mi revin din emoție încă.
Sîntem zgîlțiiți ca ușa din țîșini,
amintire fremătîndă ni-e și gura
umblind așa cu griul peregrini,
prin pălenjenisuri înstrănuindu-l lira.
Cînd zorii se despart de noi, cînd arde,
cînd ne anunță cîmpurile cutare
ne numărăm și mergem mai departe
vegîndu-ne sorocul cu răbdare.

Ioan Bran

Un glas integru și derutant

O, ce pot înțelege în destula
și lunga mea viață?
ce pot uita? ce pot ascunde?
Din fiecare tremurare
scad un fel de ocean,
învăț să mă dărui furtunii
unde arborii se prevestesc
în clopote, ca santalul.
Distanțele părților sînt aceleași,
învocă un ecou, disociază un țipăt,
un glas integru și derutant,
încît, acum, toate se pot asculta,
toate se pot cuprinde
cînd șerpii alunecă întunecați
sub coapsele tale de porțelan.

Vasile Mîc

Tata

Cînd s-a dus El, oamenii puneau
Tei pe la porți! Și clopotul
Din satul acela ca de furtună bătea...
Alte clopote, alături de colopotul din

Satul acela cu nume ciudat, răzbușiau.
De-acolo de unde El a plecat.
Adunatu-s-au toate, urmîndu-l pios
Pînă pe Deal.

Nu l-a dus luna și nici soarele nu l-a
Dus pînă pe Dealul acela cu nume ciudat.
Patru ochi — cailui — și clopotul acela
Ce dăngănea innegurat, mergeau

Ca și fiindu-se de mină, spre negura
Dealului ce, iată-L ascunse...

Elegie

am adormit în sopronul primăvăratice
lingă ochiul înlăcrămat al bouului

Încet — încet am ajuns lacrima lui
înspre gura năpraznic ocrotitoare

căci ea se hrănește cu lacrimi
smire de lumină unde truverii își pierd
tîneretea și numele

căci Patria lor
nu poate fi decît o blindă tăcere-a
fiordului

cum existenta e rostire
se-aude strigînd peste Sicilia acestel
inimi...

Ion Vădan

★
★
★

După o noapte de dragoste femela
lustruiește bibelourile
mută televizorul mai aproape de viață
spală cuvintele ce au fost
și-n timp ce le pune la uscat îi spune
vecinei

insomnia e boala secolului
așază fotografia lui într-o carte
ce nu o va mai citi vreodată
își face o cafea
li telefonează logodnicului
plecat de cincizeci de ani la reciclare
răsfoiește o revistă de modă în
manuseris

își schimbă peruca proteza părerile despre
bărbați

își schimbă numărul de telefon numărul
la pantofii

și-n timp ce face toate acestea îi mai
spune vecinei
nici nu știi ce o să mă fac la noapte
de mă apucă încă o dată insomnia.

Viorel Vladimirescu

Geniile printre noi

Mă gîndeam dacă și în acest aglomerat
de mileniu
S-ar mai putea, ceea ce țare mult mi-am
tot dorit,
Să fi văzut pe undeva sau poate chiar
să fi vorbit
Firesc, pe stradă, cu vreun om de geniu.

Cred, însă, că tocmai de candori, de
zdrênețe, de riduri
Și de iluminările-l din ochi, în stare de
incendii uriașe,

Noi, mulțimea pentru care s-a fost ivit,
umplînd lăcașuri și orașe,
Nici nu l-am recunoaște; ferindu-se, cit
poate, printre ziduri.

Știe sigur că numai veacurile își vor fi
cerînd iertare,
Durîndu-l cu dragoste și ură, în inimii,
o statuie;

Și, desprinzîndu-se de flecăreala lor,
celuloare,
Pe treptele-l de jertfe, în veci, el se tot
sufe.

Ioan Nistor

★
★
★

Chiar de-am bînt al singelui uncrop
noi n-am făcut Istoria-n galop
ci păstoriînd pe blîndețe coline
oțte năzdrăvane, din vremuri de vechime,
piinea rupînd-o-n două cu gest duminical
mai înginam alene, uimiti. Sara pe deal
ori ridicam sub zare mari cupole
meșteri vestiți, orăci ai lui Manole,
afiați cu muniți și ape în nuntire
în româneasca limbă scriînd „I pak dau
știre“

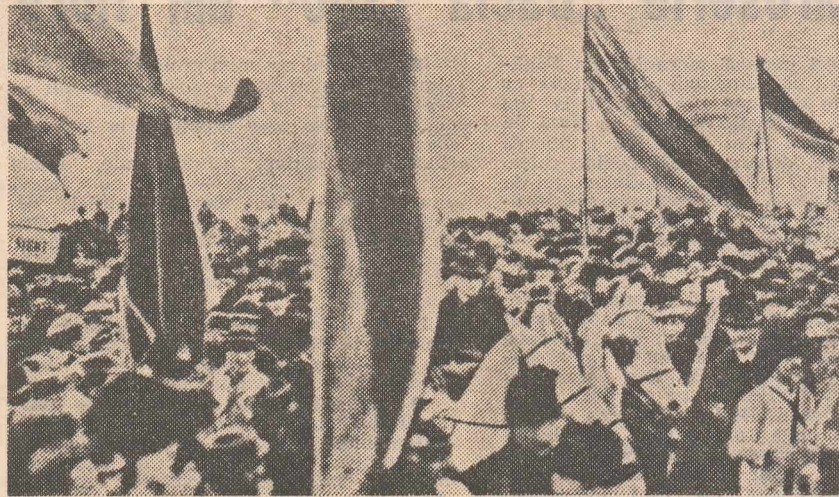
vestire dînd noi lumii pe frunzele de
ploș

eă n-am făcut Istoria-n galop.

Al. Pintescu

SPRE ALBA IULIA, SPRE ÎNFĂPTUIREA MARI UNIRI

„Noi, toți românii
de pretutindeni, avem
un singur ideal național”

Nevoia de propagandă

Nicolae Iorga spunea în 1925 într-o conferință asupra propagandei în străinătate ținută la Institutul social român: „Înainte de război, o firmă germană cerându-mi o istorie a Ungariei am dat-o. N-a convenit ungarilor — erau și greșeli, natural, fiindcă fără să ai curajul greșelilor, nu vei scrie niciodată nimic. Ei bine, ungarul au făcut un pomelnic întreg de toate greșelile de date pe care au crezut că le-au găsit în studiul amintit și le-au tipărit în toate limbile de pe fața pământului”. Așa credea și N. Iorga că trebuia făcută propaganda. Și adăuga el: „Nu există bucată de pământ în care să ne fie indiferentă părerea pe care alții o pot avea despre noi”. Până la primul război nu se poate spune că a existat o prea mare preocupare, organizată și sprijinită, de popularizare a intereselor românești în lume. Reușitele par mai curând izolate: activitatea unui N. Iorga, unui A.D. Xenopol, sau a altora. Dar statul român a cheltuit prea puțin pentru cunoașterea românilor și a rostului lor unitar în Europa (și nu numai). După ce a început războiul în 1914 activitatea politică și diplomatică a României în scopul realizării idealului său național este susținută și de o propagandă mai bine organizată, desfășurată în țările Antantei și în țările neutre.

La sfârșitul anului 1914, guvernul condus de I.I.C. Brătianu lua decizia de a trimite cîteva emisari din rândurile opoziției peste hotare: dr. I. Cantacuzino, dr. Costinescu și G. Diamandi în Franța; C.I. Istrati în Italia. Pentru Anglia era desemnat Take Ionescu care, din motive necunoscute, n-a mai plecat. Aceste misiuni nu aveau un caracter oficial, cel mult „oficios”, cum zicea Brătianu. Scopul lor era să dea Antantei încă o cheuzăie a sentimentelor țării noastre față de ea. Ministrul Constantinescu îi autoriza să declare că acțiunea României împotriva Austro-Ungariei era hotărâtă, că era dorită ca România să nu fie nevoită să lupte pe două fronturi, în sfârșit, că armata română avea nevoie de muniții. Delegații trebuiau să vorbească cu oamenii politici ai țărilor pe unde se duceau, să dea interviuri, să țină conferințe, să mijlocească publicarea de broșuri și articole în presă, să iacă demersuri cu caracter politic, militând activ pentru dreptul românilor la unitate național-statală. Un credit larg le era pus la dispoziție. La 14/27 noiembrie 1914, C.I. Istrati, dr. Ion

Cantacuzino și G. Diamandi erau chemați la ministrul Al. Constantinescu. Mai erau de față I.G. Duca, dr. Angelescu, Simionescu, secretar general la Ministerul Instrucțiunii, ca și Goleșcu și Arghirescu de la biroul de statistică. Aceștia din urmă le-au adus statistici ale naționalităților din Ungaria, hărți etnografice ale Ungariei. Li se arată limitele revendicării teritoriale cerute de guvernul român. La sfârșitul lui decembrie 1914 aceste misiuni, avînd asupra lor hărți, broșuri relative la diferite naționalități din Ungaria, la persecuțiile suferite de românii de aici, precum și numeroase date statistice și istorice asupra Transilvaniei, Banatului și Bucovinei descindeau la Roma și Paris. Ele erau primite de cele mai de seamă personalități politice din aceste țări. „Sintem absolut, nu mirați, dar incintați, de primirea făcută de toate cercurile franceze”, declara Diamandi ziarului Universul (La Paris delegația fusese primită de președintele Franței, Raymond Poincaré). Prin activitatea lor delegații români au atras noi simpatizanți de partea României, au explicat politica guvernului român, legitimitatea idealurilor de unitate națională ale poporului nostru, au răspuns propagandei ostile nouă.

Din inițiativa Comitetului franco-român, în 1915, între România și Franța au loc schimburi de conferințe care informau reciproc opinia publică din cele două țări asupra idealurilor naționale ale celor două popoare. Presa franceză insera tot mai multe articole despre România. De pildă „Le Temps” din 23 august 1914: „Sentimentul de unitate ce se manifestă în sinul națiunii române corespunde intru totul unei politici seculare și inevitabile. În ciuda tuturor raționamentelor există un fapt: Transilvania și Bucovina și cele cinci milioane de români care sînt încă supuși austro-ungari. Pentru românii din regat sînt de neuitat persecuțiile de tot felul pe care le-au suferit frații lor de dincolo de munți”.

În același timp sporesc contactele cu opinia publică engleză. La Londra, în primii ani ai războiului, propaganda pentru susținerea intereselor românești era susținută de Legația României condusă de Nicolae Mișu. În 1915, România era vizitată de Scotus Viator (Robert Seton-Watson), istoric și publicist englez, autor al unor valoroase lucrări consacrate problemei naționale din Imperiul austro-ungar. Prin intermediul acestora opinia publică engleză ia cunoș-

tință de problemele majore cu care se confruntau naționalitățile asuprite din cadrul dublei monarhii, de dorința lor arzătoare la independență și unitate națională. Cauza românească în Marea Britanie este susținută, de asemenea, de ziaristul H. Wicham Steed, omul politic E. Fitzmaurice, istoricii G.M. Trevelyan, Ramsay și alții, promotorii ai dreptului poporului la autodeterminare. În presa engleză apar articole de fond, scrise cu multă simpatie și căldură față de țara noastră, susținînd năzuința firească a poporului român de a trăi unit în fruntariile aceluiași stat național.

În Statele Unite ale Americii propaganda în sprijinul cauzei unității naționale românești a fost ușurată de numeroșii rezidenți de origine română de aici, în marea lor majoritate transilvăneni și bucovineni care trecuseră oceanul pentru a scăpa de asuprirea socială la care erau supuși în locurile unde se născuseră și trăiseră strămoșii lor. Periodicele editate în diferite orașe („Steaua noastră”, „Românul”, „Libertatea”, „Renasterea română”, „Transilvania”, „Deșteaptă-te române” ș.a.), societățile cultural-politice ale românilor americani („Liga română”, „Ajutorul”, „Dacia”, „Avram Iancu” ș.a.) au făcut totul pentru cunoașterea în S.U.A. a problemei naționale a românilor și pentru contracararea intensei propagande oficiale, nefavorabile României, desfășurată de guvernele austro-ungar și german, precum și de către emigrația maghiară.

Cotidiene cu mare influență asupra opiniei publice americane încep să publice articole în care susțin dreptul românilor la unitate național-statală. „The New York Times” din 17 octombrie 1914 aprecia că „România nu poate rămîne mult timp în starea de neutralitate deoarece ea trebuie să elibereze milioanele de români din Transilvania, Bucovina și din alte provincii”. Același ziar publica la 30 ianuarie 1915 articolul **Românii așteaptă cu nerăbdare chemarea sub arme și vor să-și elibereze țara de sub odiosul jug austriac**: „Românii care prin cultura lor arată că iubesc libertatea și patriotismul fervent, sînt un fel de francezi ai Orientului Apropiat. Ofițerii români cinstesc pentru „Ziua cea Mare”, ziua românească în care armata lor se va angaja în eliberarea țării de sub odiosul jug austriac...” Cu toate eforturile făcute și incontestabilele succese, cu toată strădania unor oameni inteligenți și iubitori de țară, propaganda românească din anii neutralității n-a avut eficiența nece-

sară. Ea nu s-a comparat nici pe departe cu aceea a sirbilor, polonezilor, cehilor.

Propaganda susținînd războiul

După intrarea României în război, ce-i drept activitatea de propagandă s-a intensificat. Opțiunea categorică a României pentru Antantă, prin declarația de război făcută Austro-Ungariei, bărbăția și eroismul armatei române în luptele din anii 1916 și 1917, manifestările hotărâte ale românilor din teritoriile asuprite de a se uni cu patria mamă — toate aceste fapte dădeau un puternic suport pentru propaganda în străinătate a cauzei unității naționale a poporului român.

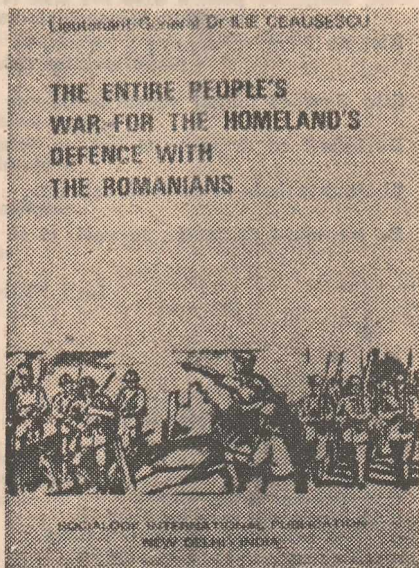
Propaganda din acești ani trebuia să convingă opinia publică și guvernele aliate că chiar după înfrîngerea militară suferită în 1916 obiectivele urmărite de România prin intrarea în război au rămas aceleași și că poporul român face în continuare totul pentru realizarea lor; trebuia să se explice împrejurările dramatice în care se afla România în momentul în care au început negocierile cu Puterile Centrale, cînd, izolată de aliații săi și cu teritoriul național ocupat în cea mai mare parte, i se impusesse odiosul tratat din 7 mai 1918; că pacea de la București pe care suveranul României refuza s-o semneze, nu putea avea decît un caracter temporar, „o oprire a luptei ce trebuia să reîncape”, o „acalmie între două valuri”. Propagandei peste hotare îi revenea misiunea să demonstreze pe bază de date și fapte că armata română nu aștepta altceva decît momentul reîntrării sale în acțiune, că „inima României rămăsese credincioasă” idealului național.

În Franța, Comitetul franco-român desfășoară o largă și variată activitate mai ales după ce, în iunie 1917, guvernul de la București sprijină trimiterea în Franța a unui grup de intelectuali și oameni de știință români pentru susținerea aspirațiilor naționale ale poporului român. Numărul personalităților române aflate în Franța în acest scop se ridică la 70, printre ele numărîndu-se Traian Lalescu, prof. dr. Thoma Ionescu, fost rector al Universității din București, fostul ministru Toma Stelian, D. Drăghicescu, Octavian Goga, Vasile Lucaciu, dr. N. Lupu și mulți alții.

ION BULEI ■
CONSTANTIN BOTORAN ■
ION CALAFETEANU ■

Cartea de istorie

Un mesager al vitejiei românești

Apărută în India, în Editura Social-look International Publication (New-Delhi), a traducerii în limba engleză a lucrării generalului-locotenent dr.

Ilie Ceaușescu, **Războiul întregului popor pentru apărarea patriei la români** (The entire's people war for the homeland's defence with the Romanians), dă măsura viului interes care a înconjurat de la apariția ei, în limba română (1980), această lucrare, solidă prin ampla informație utilizată și prin profunzimea investigației întreprinse de autor. Istoric și gânditor militar, care asociază în chipul cel mai fericit forța penetrantă a analizei cu orizontul larg al sintezelor, generalul Ilie Ceaușescu a dat istoriografia militară românească un șir de contribuții de înaltă valoare, care se înscriu tradiției inaugurată de Nicolae Bălcescu, începătorul studiilor de istorie militară a poporului român, și caracterizate prin conjugarea obiectivității demersului științific cu iubirea fierbinte pentru propriul popor și trecutul lui.

Lucrarea generalului Ilie Ceaușescu consacrată aspectelor pe care le-a căpătat în spațiul românesc războiul întregului popor pentru apărarea patriei, este în fapt o sinteză de istorie românească; explicația acestui caracter al lucrării rezidă în faptul că participarea întregii colectivități românești la apărarea vetei strămoșești împotriva oricărui invadator a fost o permanență a istoriei noastre naționale:

a o urmări de-a lungul unui trecut milenar înseamnă a străbate istoria românilor de la origini și pînă în zilele de astăzi. Este semnificativ din acest unghi de vedere, că întia mențiune istorică despre strămoșii geto-daci — cea oferită de Herodot în **Istoriile** sale — ni-i arată ca fiind singurii între traci, decisi să se opună marelui armate a împăratului persan, Darius I (514 î.e.n.), ceea ce prilejuiește „părintelui istoriei” cunoscută caracterizare că ei sînt „cei mai viteji și mai dreți dintre traci”.

A apăra pămîntul sacru al patriei împotriva oricărui cuceritor, oricît de mare i-ar fi fost puterea, a devenit o realitate adîncă a conștiinței colective românești și ea s-a manifestat viguros, de fiecare dată cînd teritoriul național a fost încălcat de un agresor, iar structurile politice proprii au stat sub amenințarea lichidării lor. Marile biruințe, care încălzesc de mîndrie patriotică inima fiecărui român, ale lui Mircea cel Bătrîn, Iancu de Hunedoara, Vlad Tepeș, Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul, care au asigurat conservarea instituțiilor politice proprii, stătu în primul rînd, au fost dobîndite în fața unui adversar — Imperiul otoman — cu statut de super-putere a lumii medievale. Ceea ce a apărut contemporanilor un miracol, își află explicația — lîmpede oferită de volumul prezentat aici — în prezența tuturor forțelor social-politice ale societății românești sub steagul luptei pentru apărarea suveranității naționale și a integrității teritoriale.

Război al întregului popor a fost și cel pentru independență din anii 1877—1878 și cel pentru reîntregirea neamului din anii 1916—1918. Caracter popular de masă a avut revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, care, în august 1944, a pus capăt regimului de dictatură, a izgonit trupele hitleriste de pe teritoriul României și a grăbit prăbușirea Reichului nazist cu 180—200 de zile, lipsind astfel conducerea Germaniei hitleriste de un răgaz ce i-ar fi permis să perfecționeze și să treacă în producția în serie a unor prototipuri sau proiecte de noi arme, în măsură să prelungească războiul și cortegiul de suferințe care îl însoțește.

Apărarea patriei de către întregul popor se află la temelia doctrinei militare a României socialiste. Unitatea moral-politică a poporului român, unit în jurul Partidului Comunist Român și al secretarului său general, conferă sistemului nostru de apărare o tărie capabilă să descurajeze sau — la nevoie — să respingă orice agresiune. Așa cum observă cu dreptate B. O. Gupta, editorul cărții în India, poporul român, are fericirea de a beneficia de „un lider de statură președintelui Nicolae Ceaușescu, a cărui conducere dinamică constituie un bun de preț pentru realizarea coeziunii în politica externă și securitatea țării”.

Exemplară în tratarea temei, cartea generalului Ilie Ceaușescu este un mesager în lume al vitejiei românești.

Dr. FL. CONSTANTINIU ■

Scrisoare comentată

O apă furată

Din satul Globu-Rău, comuna Mehadia, județul Caraș Seve- rin, ne-au scris Ilie Ferescu și Mihai Șuvăgău înfățișându-ne un caz ieșit din comun. Cei doi săteni și-au confecționat, cu peste 8 ani în urmă, un loc de adăpat vitele, o sursă de apă vitală pentru ei și productivă pentru economie, întrucât ei au contractat cu statul, de-a lungul anilor, un număr de 40 de tăurași. A fost o lucrare dificilă, nu atât pentru investițiile necesitate, cam 20 de mii de lei, ci pentru altceva: distanța dintre casele lui Ferescu și Șuvăgău și bazinul de apă măsoară 1 km. Vreme de opt ani de zile cei doi și-au cărat de aici apa pentru adăpatul vitelor. Până anul trecut când, inițiativa lor a atras atenția altor săteni, cu mai puțin spirit inventiv dar... mai practici. Ce-au făcut ei? S-au apucat să sape un alt bazin, în chiar imediata vecinătate a celui existent. Comod și sigur! Între unul și celălalt (la numai 20 de cm.!) s-a făcut un șanț de aproximativ 10-15 cm. ceea ce va duce, în mod sigur, la captarea tocmai a aceluia izvor care alimentează bazinul familiilor Ferescu, Șuvăgău. Vara, pe căldură, modesta sursă s-a dovedit insuficientă chiar și pentru vechiul bazin. În noile condiții, situația va fi și mai gravă. Ferescu și Șuvăgău au intervenit la organele locale, au obținut deplasarea unor comisii la fața locului, prilej cu care s-au stabilit, printr-un proces verbal în toată regula, ce anume să se facă și ce să nu se facă. A fost solicitată și Comisia de judecată. Concluziile au înclinat în favoarea celor doi. Cu toate acestea, intenția amatorilor de apă nu a fost anihilată. Degeaba s-a hotărât ca noua construcție să fie amplasată la 70-80 m. de cea veche și în aval de aceasta și numai după obținerea avizelor legale. Lucrările continuă! Și chiar de-a lungul traseului în care sînt îngropate țevile montate de Ferescu și Șuvăgău, evident pericolitate acum.

Acestea sînt, foarte pe scurt, faptele de la Globu-Rău. Scrisoarea primită la redacție conține și multe nume ale celor din comună care lucrează sau îi sprijină pe cei ce s-au apucat să construiască al doilea bazin. Nu le reproducem, deoarece nu vrem să le supunem oprobiului public. Cine trebuie să le cunoască, le cunoaște... Ceea ce nu vrem însă să lăsăm nespuse, este că intenția (ca s-o numim astfel) unor consăteni de a-și procura apă în detrimentul altora ni se pare lipsită de omenie. Ne aflăm în fața unui flagrant furt, oricît de ciudat poate să pară alăturarea acestui cuvînt cu cel al apei! Cerem neîntîrziată aplanarea a conflictului de la Globu-Rău în spiritul omeniei.

EMANUEL VALERIU

■ **Procuratura Generală:** „În referire la adresa dv. nr. A/2 362/1983, cu care ne-ați trimis pentru competență rezolvare scrisoarea numitului Horia Neculai, domiciliat în orașul Negrești, județul Vaslui, vă comunicăm că s-a declarat recurs extraordinar în cauza penală la care s-a referit și care privește pe fratele său Horia Costel, domiciliat în orașul Birlad“.

■ „Mi-a căzut în mină „Enciclopedia medicală populară — A.B.C.-ul sănătății“ — Editura medicală, București 1964. Deci o carte care a apărut acum aproape 20 de ani. rămasă, de atunci, poate singura care instruește pe profani în a se păzi de boli și de îmbolnăviri. Făcîndu-mă mesagerul multor cunoscuți de-ai mei, vă rog să ridicați dv., prin revistă, problema reeditării acestui A.B.C. al sănătății“. (C. Salontana, Iași).

■ „Mă numesc Dobrică Nicoleta, domiciliată în comuna Tătărași de Sus, sat Udup, județul Teleorman. Sînt născută la 7 septembrie 1964 în comuna Dor Mărunt, sat Infrățirea, județul Ialomița, cu numele de Petcu Nicoleta. Am rămas orfană de la 3 ani, crescută fiind la Casa de copii Siliștea Nouă. De aici am fost înfiată în comuna în care domiciliesc. Vă rog să mă ajutați să-mi găsesc cele două surori despre care, de cînd ne-am despărțit, nu mai știu nimic“.

■ **I.C.R.A.L. „Fajura“** ne anunță că privind sesizarea lui Andrei Cornel din București s-a dispus executarea prin Ș.G.L. 3, în cursul trimestrului III 1983, a următoarelor lucrări: reparații tencuieli interioare, exterioare, în jurul tocurilor și reparații la igheburi și burlane.

■ **Ne scrie Domnica Petrescu din Tulcea** în numele locatarilor de pe strada Păcii nr. 66, blocul 176, scara D. Din 1979, de cînd s-a dat blocul în folosință, stau fără lift din cauza unor defecțiuni de execuție (golul de la ușă este mai mic decît stas-ul). Cum aici trăiesc și mulți bătrîni și copii, cărora le este extrem de greu să urce atîtea etaje, transmitem și noi întrebarea pe care o adresează semnatara acestor rînduri, celor în drept: Cînd va onora I.F.M.A. București lucrarea începută încă din 1981?

■ **Un gest superb:** „Am luat cunoștință cu mare plăcere de apelul făcut de C.L. din Sibiu de a se ridica în Brașov un monument al lui Nicolae Titulescu. Vă rog să fiu trecut pe lista celor ce vor să lucreze pentru traducerea în viață a acestei frumoase inițiative, oferindu-mi serviciile circa 30 de zile, fără nici o pretenție bănească“. (Tănase Constantin, strada Liviu Rebreanu nr. 17, bloc 4, apartament 99, sector 3, București).

■ **D.G.A.I.A. Hunedoara** ne anunță că suma reclamată de ing. Ioachim Avramescu, reprezentînd drepturi bănești reținute eronat în anul 1981, în perioada cînd a funcționat ca șef de fermă la complexul de bovine Vaidei, i-a fost restituită, sesizarea dovedindu-se întemeiată. Ne bucurăm că, în sfîrșit, i s-a făcut omului dreptate!

■ **Multe drumuri a bătut pentru a-și găsi liniștea** în blocul în care locuiește — ne scrie **Medveschi Ion din București**, strada Găzarului, nr. 24-26, bloc nr. 21, etaj I, scara V, apartament 85, sector 4. La etajul II, în apartamentul 89, exact deasupra sa, locuiește Ruxandra Anghelici care și-a instalat în apartament o presă, ce face un zgomot insuportabil, iar la baie și-a amenajat un „laborator“ pentru oxidarea obiectelor lucrate. Zgomotul și gazele ce se răspîndesc din acest apartament pe lângă conducte, calorifere, au devenit de nesuportat, după cum, de nesuportat a devenit comportarea necivilizată a vecinei și colaboratorilor ei întru lucru și chefuri. Credem că, dacă lucrurile stau așa, situația în cauză a devenit deranjantă nu numai pentru M.I. ci și pentru ceilalți locatari. Motiv pentru care, am zice noi, ar fi cazul să se cerceteze și să se ia cuvenitele măsuri!

■ **I.L.P. „Peco“ Iași. Depozitul de petrol județean Botoșani:** „În scrisoarea sa, adresată revistei dv., Mihai Soroceanu din Botoșani solicită să fie ajutat în schimbarea unei butelii la domiciliu prin faptul că este în vîrstă și bolnav. Sesizarea fiind întemeiată s-a luat măsura ca lunar să i se schimbe cite o butelie la domiciliu“.

■ **Ne scrie Sergiu Hârjeu din București**, strada Barbu Văcă-

rescu nr. 51. Aduce în discuție o problemă pentru care îl doare sufletul — deloc nouă, dealtfel — și anume, poluarea cursului inferior al râului Neajlov, între satele Bulbucata-Comana, pe o distanță de aproximativ 25 km. Trage un semnal de alarmă — la care aderăm și noi — pentru scoaterea din impas a Neajlovului, nume de rezonanță istorică, riu care ar putea aduce în continuare bucurie și utilitate pentru oamenii care trăiesc în preajmă-i!

■ „Subsemnatii **Radu C-tin, Iovu Ludmila și Roșu Ion**, domiciliati în strada Roșia Montană nr. 4, bloc O 5, scara D, sector 6, vă rugăm să ne ajutați în rezolvarea unei probleme față de care cei în drept au rămas pînă în prezent impasibili. Cu mai mult de 3 luni în urmă ne-am trezit că, în fața ferestrelor sufragerilor și dormitoarelor noastre au fost plantate niște leagăne de copii. Gest, privit din afara noastră, lăudabil, și copiii avînd nevoie de spații de joacă! Numai că, în ce ne privește, din această pricină, viața noastră în propriile apartamente a devenit imposibilă — vacarmul înregistrîndu-se cu aceeași rezonanță și afară și în apartamentele noastre. Cum în planul de sistematizare nu sînt trecute astfel de spații (și nici nu ar fi putut trece o asemenea „invenție“), și cum la nici o sută de metri de noi există un asemenea loc, special amenajat, ne întrebăm, cum de e posibil să rămînă în picioare o astfel de „inițiativă“? Oricum, și inițiativele trebuie cumpănite! Sperăm că se va întimpla de aici încolo.

■ **Consiliul popular orașenesc Săcele** ne comunică rezolvarea favorabilă a cererii lui Gologan Dorina în sensul reîncaadrării ei la Întreprinderea Electroprecizia, în calitate de strungar.

■ **Teșă Hristea din comuna Spineni, județul Olt** ne roagă să intervenim la Întreprinderea de aragaze Satu Mare pentru a-i trimite piesa solicitată încă din mai. Are omul un aragaz „Modern“ căruia i s-a rupt o mică piesă de la intrerupătorul cuprătorului. A căutat-o peste tot — în final, a trimis piesa în cauză la amintita întreprindere de unde însă nu a primit nici răspuns, nici piesă nouă, cu toate că se angajase să plătească contravaloarea ei.

■ „Vă rog să-l ajutați și pe subsemnatul **Floreică** poștasul (n.n. — **Florea Ion, factor Oficiul P.T.T.R. București 12**), deoarece în revista „Flacăra“ de vineri, 15 aprilie 1983 a apărut

criticat de **Maria Dima** din Calea Griviței, nemulțumită de felul cum o servesc aducîndu-i acasă pensia și toată corespondența. Solicit deci din partea dv. o reabilitare!“. Dacă nu mai procedează ca în nota menționată, îl reabilităm!

■ **D.P.M.O.S. București:** „Urmare memoriului tov. Șerbănescu Racoasa Ion-Mircea, vă facem cunoscut următoarele: solicitanta s-a prezentat la biroul Forțe muncă sector 4 și a fost repartizată la Întreprinderea de prezentare și ambalaje pentru chimie pe post de traducător“.

■ O veste care ne bucură ne trimite șeful centrului de prelucrare și valorificare a produselor accesorii ale pădurii din **Vatra Dornei, Galbează Ioan:** pentru prima dată în țară, la acest centru, s-a trecut la valorificarea mugurilor de molid, care pînă acum nu se foloseau la nimic și din care printr-o tehnologie nouă se produce suc din noițe de rășinoase. Din acesta se obține băutura răcoritoare „Bradola“, cu calități deosebite, bogată în vitamine, tonifiantă și reconfortantă. Din același suc — ne dă relații semnatarul acestor rînduri — se obține și sirupul de brad.

■ **Un grup de eleve din Videle, județul Teleorman** — de la liceul de petrol, fac următoarea propunere: să apară pe piață, în așa fel încît să se găsească în centrele de difuzare a presei din țară vederi cu componente ai Cenaclului „Flacăra“ așa cum se găsesc vederi cu artiști de cinema. De ce nu ar putea deveni un fapt această dorință a lor?

■ **Consiliul popular al sectorului 1, București:** „Urmare scrisorii numitei **Motoroi Alexandrina**, domiciliată în București strada Ceremușului nr. 47, prin care reclamă Întreprinderea „Peco“ că i-a interzis de a mai cultiva terenul situat în vecinătatea stației de pe aceeași stradă, vă comunicăm: s-a intervenit la amintita întreprindere pentru a nu i se mai crea greutăți petentei, întrucît aceasta a întreținut și cultivat terenul în mod corespunzător, fapt pentru care i s-a emis decizia de atribuire și plan de cultură pentru 1983“.

■ O emoționantă scrisoare am primit de la **Iorgu Stan din Focșani**, ghid însoțitor al O.J.T. Vrancea, veteran de război. Pe scurt, ea cuprinde următoarele date: cu ocazia centenarului stațiunii balneoclimaterice Sinaia, veterani de război din județul Vrancea au făcut o excursie în această stațiune.

Printre alte obiective vizitate au poposit, păstrînd un moment de reculegere, la mormîntul patriotului **Gheorghe Badea Cițan**. De neuitat le-a rămas întipărite în suflete cuvintele înscrise pe monumentul funerar: „Aici doarme Badea Cițan, vîsînd întregirea neamului“, Ei, veterani de război, și-au semnat trecerea, lăsînd la mormîntul acestui patriot al neamului o placă omagială.

■ **Duma Petre din Bacău**, strada Bicaz nr. 140, scara B, etaj IV, apartament 14, întreabă pe cei în drept cită vreme etajele 3 și 4 ale blocului lor, vor fi lăsate fără apă rece. Nu mai e cazul să insistăm asupra avatarurilor unei asemenea situații. Sperăm că răspunsul va însemna rezolvarea problemei!

■ **D.P.M.O.S. București** ne comunică rezolvarea favorabilă a solicitării lui **Danila Ioan Gabriel** Valentin, prin biroul Forțe de muncă sectorul 6. A fost repartizat ca analist la C.O.P.C.I.A. Mulțumim și noi pentru prompta rezolvare!

■ „Doresc să aduc la cunoștință un fapt cel puțin curios petrecut la unitatea de cofetărie amplasată pe b-dul Ion Șulea nr. 69, la parterul blocului R5, sector 3. Cumpărînd de la această unitate două prăjituri și constatînd că sînt alterate, m-am întors cu ele înapoi pentru a recupera paguba. Mai întîi mi s-a reproșat de ce le-am început; după aceea mi s-a propus un fel de tîrg; eu să plătesc jumătate, vinzătoarea, jumătate. Cerînd condica de reclamații nu mi-a fost dată; în final am fost sfătuit să-mi fac prăjituri acasă în timpul verii sau să-mi cumpăr bomboane. Cam ciudat mod de a face comerț cu dulciuri în timpul verii, nu credeți?“ (**Dorobanțu Florentin**, strada **Pit. Radu Gheorghe nr. 1**, sector 3 București).

■ **Lui Andrei Ponoran din București**, șoseaua **Coletina nr. 1**, bloc 34, scara 6, etajul 1, apartament 203, i s-a defectat frigiderul. De mers, mergea, dar nu congela. A apelat la cooperativa Metalocasnica de pe strada Avrig. Prompti, lucrătorii de acolo s-au și prezentat la lucru — după care, au încasat banii. Numai că pînă seara A.P. a descoperit că frigiderul tot nu congela. A sunat la cooperativă, a avut parte de aceeași promptitudine dar și de o cheltuielă de citeva sute de lei în plus. Și se întreabă P.A. de ce a trebuit să plătească de două ori aceeași lucrare? O întrebare firească!

■ **Plin de revoltă Ștefan Dumitru** din Craiova s-a adresat în urmă cu vreo lună și ceva, cu următorul caz. Băietăru lui, în vîrstă de 6 ani, a fost lovit cu un scaun în cap de educatoarea Cerceloiu. Am îndrumat acest memoriu către **Ministerul Educației și Învățămîntului** care ne răspunde că, în urma verificărilor, s-a constatat că sesizarea este reală, luîndu-se măsuri de sancționare a celor două educatoare de la grădinița nr. 26. Totodată s-a recomandat Inspectoratului școlar ca aceste cazuri să fie prelucrate cu toate educatoarele din oraș. În

■ „În ultimul timp revista „Flacăra“ sosește cu regularitate la Eforie Sud numai pentru vinzarea liberă, în vreme ce pentru abonații sosește cu întîrziere, adică, a doua zi. Cum vine treaba aceasta? Noi, abonații, care am dat banii pentru abonament, înainte, pentru întregul an, plus taxa poștală de 0,25 lei pentru fiecare exemplar, sîntem dați pe planul doi?“ (**Serban Coadă, Eforie Sud**, strada dr. **Cantacuzino, nr. 45**). Așa se pare că stau lucrurile cu toate că, normal ar fi ca difuzarea revistei să se facă în aceeași zi, deci... pe un singur plan!

■ **Întreprinderea de transport București:** „Urmare articolului intitulat „Un accident de civilizație“, apărut în revista „Flacăra“ pe data de 15 iulie a.c., vă informăm: fapta conducătorului de troleibuz **Pungă Constantin** de la depoul Nițu Vasile fiind deosebit de gravă, conducerea exploatării a dispus scoaterea lui din funcție și trecerea ca spălător vehicule“.

■ **Mă numesc Neacșu Dumitru** și locuiesc în Giurgiu. Tre-

buind să mi se întocmească dosarul de pensionare am cerut Regionalei C.F.R. București o adeverință din care să rezulte că am lucrat la Canton nr. 40 — linia Port-Giurgiu ca muncitor întreținere din 1950 pînă în 1956. Cu toate că am făcut 4 drumuri personal nu m-am ales decît cu promisiunea că-mi va fi trimisă prin poștă. Menționez că în anii 1950-1956, pe cînd lucram la C.F.R., purtam numele de **Nedelea Dumitra**. Nici noi nu înțelegem această aminare pentru eliberarea unei adeverințe mai ales că femeia s-a prezentat de 4 ori personal după ea. Sperăm că de această dată cei în cauză vor fi pe recepție!

■ „Subsemnatul **Dănilă Ion din Tirgoviste**, strada **1 Decembrie 1918 bloc 56**, scara **B**, etajul **II**, apartament **32** — **Micro VI** vă rog să mă ajutați și pe mine în situația deosebită în care mă aflu. În ziua de 16 aprilie 1983 copilul meu, **Dănilă Marius Cătălin** a dispărut de acasă. În acea zi era îmbrăcat cu pantaloni albaștri, pulover roșu viț cu negru. Este blond, cu ochi albaștri, de statură mijlocie. Vă rog, dacă-l descoperă cineva, să fiu anunțat la adresa de mai sus“.

■ **Peligrad Maria**, vicepreședintă a cooperativei „**Tim-puri noi**“ Sibiu anunță pe cei interesați că secția de vulcanizare și-a reluat activitatea. Mulțumim și noi de veste întrucît primisem încă o scrisoare în care se solicita redeschiderea amintitei secții.

■ **Consiliul popular al sectorului 1 București** ne anunță că în ședința Comitetului executiv din 9.08.1983 s-a atribuit Doinei **Ghinea Dogaru** — care s-a adresat revistei noastre cu un impresionant memoriu — locuința din b-dul 1 Mai nr. 164, scara B, etaj II, apartament 41. Mulțumim și noi pentru rezolvare, pentru adîncă înțelegere dovedită față de cazul Doinei Ghinea Dogaru.

Pagină realizată de **GEORGETA ȘTEFANESCU**

Poșta redacției

■ **Cornel Cioboață** — Caracal: La cadrele didactice retribuția tarifară cuprinde și sporul pentru vechime care în celelalte sectoare de activitate se acordă distinct de retribuția tarifară

■ **Ioana Dincă** — Ludești (Dimbovița): Nu aveți dreptul

■ **Ana Damian** — Tg. Neamț: Contează ceea ce este menționat în carnetul dv. de muncă

■ **Ion Croitoru** — Buzău: În cazul în care nu puteți obține acte de vechime în muncă pentru perioada 1948-1952, cereți reconstituirea vechimii în muncă cu martori în condițiile prevăzute de lege ■ **Ovidiu Cristea** — Brăila: Compensarea, acum, în bani a eventualelor diferențe de concediu venut pe anul 1967 nu este posibilă, s-a prescris ■ **Gheorghe Olteanu** — Dărmănești (Bacău): Scrieți-ne care vă este necazul ■ **Dumitru Buzatu** — București: Lămuriți problemele legate de furnizarea și plata energiei electrice adresîndu-vă direct I.D.E.B. ■ **Aurel Popa** — Moinești: Da, pentru cele două luni lucrate ■ **Gabriela Mărghitaș** — Timișoara: La revista „Forum“ ■ **R. Dincu** — București: Nu constituie vechime în muncă, pentru că anterior încorporării nu ați fost încadrați în muncă ■ **Victor Negrei** — Focșani: În cazul dv., acordarea retribuției se face în raport de realizarea aceluiași indicatori de plan ca și la personalul cu pregătire similară din cadrul compartimentelor unde își desfășoară activitatea

■ **Sofia Toader** — Zimnicea: Pensia de urmaș se stabilește în procente din pensia titularului: pentru un singur urmaș 50%, pentru doi urmași 75%, iar pentru mai mulți urmași cu acest drept, 100% ■ **Aurel Farchescu** — Timișoara: Vă mulțumim pentru scrisori. Articolul dv. se află la secția de specialitate. Data apariției nu o putem preciza.

MARGA NEDELEA

● „FLACĂRA“ nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Confesiunile unui om care trăiește lângă noi și pentru noi

Pentru a fi un medic bun trebuie — negreșit — să fii un om bun!

Să ai o discuție cu doctorul Ioan Pușcaș a devenit azi un lucru dificil: oriunde l-ai întâlni — la spital, acasă, sau pe stradă; în București, Zalău, Cluj-Napoca, Treznea sau Paris — peste tot este inconjurat de oameni. Fără să exagerez cu nimic, cred că și somnul îi este vegheat de către oameni de cele mai felurite condiții sociale care-l așteaptă cerându-i sprijin la nevoi, griji și supărări; de către prieteni care, pur și simplu, simt nevoia să-l vadă, să schimbe un cuvânt două și apoi să plece, dar mai ales de către bolnavi. Da, mai ales, de către bolnavi.

Pe parcursul ultimilor 15 ani am fost de zenumărate ori în cabinetul său de lucru și tot de atâtea ori am văzut oameni pe a căror față era ușor de citit suferința și care, trecându-i pragul, îi strigau parcă din priviri „Doctore, ajută-mă!”. Trebuie să fii de față la o consultație a doctorului Pușcaș pentru a înțelege cu câtă încredere îl privește oamenii și că aici, la Spitalul din Șimleu Silvaniei, nimic nu-i miraculos, totul e știință. Știință care înseamnă un deceniu și jumătate de muncă, de trudă, de zile și nopți nedormite, de căutări. Mai ales de căutări, care să ducă la sănătate, la binele omului.

Fără introducere, deci, tovarășe doctor. În orașul francez Nancy a avut loc un congres internațional de endoscopie la care, din partea țării noastre, a participat o delegație medicală condusă de dr. Ioan Pușcaș, de la Spitalul din Șimleu Silvaniei. Comunicările științifice românești prezentate la congres, care au ilustrat realizările deosebite obținute de acest colectiv în domeniul endoscopiei digestive și al urmăririi prin filmare a rezultatelor tratamentului cu ULCOSILVANIL s-au bucurat de aprecierea unanimă a participanților. Ați recunoscut, desigur, e textul telegrammei Agerpres din 5 iunie 1983, inserat de principalele cotidiene din țară.

Comunicările științifice prezentate de delegația noastră au stîrnit într-adevăr interes, noi demonstrând „pe viu” — prin intermediul filmului și al diapozitivelor — o cauzistică foarte bogată a vindecării ulcerelor la Spitalul din Șimleu Silvaniei. Adică noi n-am conferențiat așa, la general, teoretic, ci pur și simplu am demonstrat, etapele vindecării ulcerelor gastro-duodenale în timp și loc.

Stimate tovarășe Ioan Pușcaș, chiar dacă s-a mai scris — și nu o dată — despre ULCOSILVANIL, ce fel de medicament este el?

ULCOSILVANILUL este un agent antiulceros care scade secreția acidă, determină creșterea alcalinității sucului gastric și a factorilor de protecție ai mucoasei gastrice, îmbunătățește microcirculația acesteia și realizează vindecări într-o perioadă scurtă, într-un procentaj mai ridicat și cu recidive mai puține în comparație cu alte terapii antiulcerose existente azi. Medicamentul nostru a fost brevetat în numeroase țări și a fost prezentat la diferite congrese, simpozioane și conferințe, în țară și străinătate (Viena, Hamburg, Madrid, Budapesta, Moscova, Ankara, etc.). El a fost experimentat și omologat în U.R.S.S. și Ungaria — unde a fost deosebit comparat cu alte medicamente existente azi — și a ieșit pe locul I. În prezent se experimentează și-n alte țări.

Cară este diferența față de alte medicamente, ca de exemplu Tagametul sau Ranitidina privind procentul de vindecări?

Simplu: În ulcerul gastric conform datelor celor 2 firme în 3 săptămâni de Tagamet sau Ranitidina procent maxim de 60 la sută iar după ULCOSILVANIL de peste 96 la sută — urmînd ca procentul după ULCOSILVANIL să treacă de 98 după 30 de zile, iar după cele 2 la 66 la sută. În ulcerul duodenal după 21 de zile de tratament cele 2 leacuri occidentale vindecă în procent maxim de 75 la sută pe cînd ULCOSILVANILUL în peste 95 la sută. După cum vedeți privind procentul de vindecări, diferența este foarte mare în favoarea ULCOSILVANILULUI — dar privind reclama — ea este mare în favoarea celorlalte. Și Dv. știți că „reclama-i sufletu...” Asta ca să nu mai vorbim de export — sau dacă vorbim și-l vrem, atunci să facem reclamă pentru că avem la ce după cum vedeți.

Aș dori să reamintesc colegilor și bolnavilor care încă nu cunosc ULCOSILVANILUL că el nu este un calmant cu acțiune imediată ci un medicament serios care vindecă în timp ulcerul. Durerea după ULCOSILVANIL nu dispare în prima zi ci după 2-4 zile de tratament. Dacă doza este insuficientă de exemplu de 4-6 pe zi, se poate urca la 9-12 tablete pe zi fără nici un pericol. Medicii care indică ULCOSILVANIL trebuie să le spună bolnavilor că vor avea ușoare furnicături la miini și vor dormi mai bine, mai ales în primele zile — atunci bolnavii nu se vor speria de furnicături ba chiar vor fi neliniștiți dacă nu le au, pentru că ele nu apar la toți.

Necazul este că unii medici și bolnavi se sperie de ele și întrerup tratamentul în primele zile — aceste efecte secundare nu sînt periculoase și ele dispar pe parcursul tratamentului. Aș dori să vă mai reamintesc că viteza de vindecare

după ULCOSILVANIL, comparat cu alte terapii, este neobișnuit de mare, cu toate că eșecuri sînt și după ULCOSILVANIL de la 1 la 5 la sută dar ele sînt legate în general de ulcere complicate. Este bine să se știe și despre acest procent de nereușite, care de fapt este, după cum vedeți, mult mai mic față de alte terapii. Cit privește ULCOSILVANILUL E, el reduce mult și acest procentaj.

Dealtfel administrarea unei doze potrivite de ULCOSILVANIL rezolvă practic, tot ce se poate vindeca. Totul este să dai doza corespunzătoare, adică s-o urci fără frică dacă doza inițială mai menține durerea și aciditatea gastrică.

Dintr-o comunicare a dv. ținută la cel de-al VI-lea Congres mondial de gastroenterologie, Madrid 1978, am făcut cunoștință cu un noul agent antiulceros...

Este vorba de ULCOSILVANIL E. Cercetările noastre au dovedit că această substanță este unul dintre cei mai puternici inhibitori ai acidității stomacului ca și una din terapiile antiulcerose de mare eficiență existentă azi în vindecarea ulcerelor gastro-duodenale și ulcerelor peptice postoperatorii și mai cu seamă a ulcerelor rezistente la celelalte terapii. În altă ordine de idei, colectivul de cercetători de la Șimleu Silvaniei a fost prezent în ultimii ani nu numai în activitatea sa de practică medicală — tratînd peste 90 000 bolnavi ci și la mari congrese și întruniri medicale, pe plan național și internațional, cu comunicări apreciate pentru valoarea lor științifică. Am publicat sute de comunicări în presa medicală din țară, din Europa, America și Asia. „Testul terapeutic cu inhibitori enzimatici” este titlul unei comunicări publicate în „La Nouvelle Presse Medicale” din Paris, nr. 4,42/1975 și prezentată la cel de-al V-lea Congres Asian Pacific de Gastroenterologie de la Singapore, 1976;

„Acțiunea chelatorilor de calciu asupra acidității stomacului la om” și „Relația dintre calciul din sînge și aciditatea gastrică” au fost prezentate la Congresul Național român de gastroenterologie din 1976 și publicate în „Medicina Internă” Nr. 49/1976. Despre concepții noi privind mecanismul de acțiune al ionilor de calciu și secreția gastrică, magneziul și secreția gastrică, activitatea unei enzime din mucoasa gastrică — mecanism de acțiune intracelulară; iodul, secreția acidă și ulcerul duodenal, inhibitorii de calciu și secreția gastrică acidă, evoluția sezonieră a ulcerelor duodenale, mecanismul de acțiune ale sărurilor de zinc în scăderea acidității și vindecarea ulcerelor gastro-duodenale, patogenza ulcerelor hepatogene și la bolnavii cu hiperparatiroidism, anti-peptice și secreția gastrică, inhibiția secreției gastrice acide prin prostaglandine, mecanismul de acțiune intracelulară a tagametului, ranitidinei și gastrozepinului, — despre toate acestea am publicat articole în numeroase reviste din țară și din lume, am prezentat comunicări la București, Cluj-Napoca, Bacău, Zalău, Budapesta, Moscova, Madrid, Rosaria, Ciudad de Mexico, Paris, Hamburg, Ankara etc.

Amintesc apoi că în acest an în luna mai, cea mai mare revistă, respectiv „Gastroenterology”, din S.U.A. a publicat rezumatul la 11 din lucrările noastre științifice.

Tovarășe doctor Pușcaș, aceasta este o mare cinste adusă medicinei românești. Lista cercetărilor Dv. poate fi (este, de fapt) învidiată de multe „case” cu „firme” pretențioase. La ce concluzii ați ajuns?

Pe scurt: metoda noastră diferențiază în mod foarte rapid o ulcerăție benignă de cea cancerosă; se descrie mecanismul prin care histamina crește aciditatea stomacului, se demonstrează că histamina realizează interacțiuni sinergice (amplificatoare) cu acetilcolina, calciu și gastrina care duc la creșterea activității anhidrazei carbonice și a celei din mucoasa gastrică umană, enzima cu rol principal în producerea de acid clorhidric, arătînd că aceste interacțiuni constituie unul din mecanismele prin care aceste substanțe neurocrine, endocrine și paracrine cresc secreția acidă a stomacului; în comunicările prezentate la cel de-al X-lea Congres internațional de gastroenterologie de la Budapesta, în 1976, publicate în „Medicina Internă” nr. 1/1978, am arătat că ionii de calciu sînt activatori ai unor enzime cu rol principal în geneza intracelulară a ionilor de hidrogen, ioni necesari formării acidului clorhidric, relevînd faptul că substanțele pe bază de calciu scad secreția acidă pe perioade foarte scurte, această scădere fiind urmată apoi de creșterea și chiar dublarea acidității pe perioade foarte lungi; prin cercetări efectuate in vitro și in vivo se descrie atît mecanismul prin care sărurile anorganice și organice de magneziu scad secreția gastrică acidă, cit și rolul acestuia în procesul secretor.

Din nefericire pentru bolnavi și spre rușinea noastră, la noi în țară mai sînt și azi medici care mai prescriu calciu pentru bolnavii cu ulcere iar produsele „originale” pe bază de calciu se mai găsesc încă în farmaciile noastre, indicate pentru „ulcere gastro-duodenale”, atîta timp cit

el a fost scos din tratamentul ulcerelor în toate țările.

Tovarășe doctor Ioan Pușcaș, ce este Ranitidina?

Un nou agent în arsenalul terapeutic al ulcerelor gastro-duodenale, antagonist al receptorilor H₂ histaminei produs de firma Glaxo din Anglia. Acest farmacoagent își manifestă efectele terapeutice prin scăderea acidității sucului gastric. Mecanismul intim celular biochimic de inhibiție este însă o problemă nelămurită. Cercetări experimentale recente efectuate de noi in vitro și in vivo dovedesc că Ranitidina este un puternic inhibitor enzimatic, efectul ei manifestîndu-se prin antagonizarea efectului activator al histaminei asupra unei enzime din mucoasa gastrică umană. Aceleași cercetări au arătat că Tagametul (predecessorul Ranitidinei) este la fel un inhibitor (mai moderat) al enzimei. Rezultatele obținute au constituit tema comunicărilor noastre la Congresul internațional de gastroenterologie de la Hamburg (1980) și la Congresul internațional de medicină internă de la Praga (1982). Revistele „International Journal of Clinical Pharmacology Therapy and Toxicology” (10,10.1980) cit și „Arzeim-Dreg-Res (nr. 31 (1)3-1981) au publicat comunicările noastre în care descriam mecanismul intim de acțiune al unui alt medicament antiulceros — Gastrozepinul sau Pirenzepinul, produs al firmei Boehringer (R.F.G.) La Congresul de medicină de la Paris (1980), comunicările noastre, în colaborare cu Clinica I Medicală Cluj-Napoca, respectiv cu prof. dr. Roman Vlaicu și dr. Văleanu Simona, cercetări făcute cu mult timp înaintea altor cercetări asemănătoare făcute în S.U.A. au arătat cum inhibitorii transportului intracelular de calciu — folosiți astăzi cu succes în tratamentul aterosclerozei coronariene, scad secreția acidă și pot fi folosiți ca medicație adjuvantă în tratamentul ulcerelor gastro-duodenale. La Congresul mondial de gastroenterologie de la Stockholm (1982) colectivul nostru de cercetători a prezentat o comunicare prin care se demonstra și explica că zincul, sub formă de săruri anorganice și organice, inhibă secreția gastrică acidă și vindecă ulcerele gastro-duodenale.

Cercetări efectuate la Șimleu Silvaniei arată, apoi că prostaglandinele E₂ inhibă activitatea unor enzime din mucoasa gastrică antagonizînd totodată efectul activator al histaminei asupra acestora.

Înțeleg că practic a fost descris mecanismul de acțiune al ranitidinei, gastrozepinului, medicamente existente azi în Occident în tratamentul ulcerelor gastro-duodenale ca și mecanismul de acțiune al histaminei, calciului, prostaglandinelor E₂ etc. în secreția gastrică, descoperiri deosebite de mari care vor rămîne în istoria medicinei. Cine vă sprijină în aceste cercetări?

În primul rînd centrala de medicamente din București cu care avem contracte de cercetare și o colaborare foarte bună în al doilea rînd Centrala minieră Baia Mare și alții, iar cit privește sprijinul Ministerului Sănătății, respectiv al tovarășului ministru, prof. E. Proca, noi sîntem mulțumiți.

Care este, tovarășe doctor, cauza apariției crizelor dureroase la bolnavii de ulcer, în special primăvara și toamna?

Explicații complete nu au fost date pînă în prezent. Pornind însă de la aceste observații, că durerea ulceroasă este legată de modificarea climatei, în special de timpul noros, noi am studiat secreția gastrică la un mare număr de bolnavi atît primăvara cit și toamna, în condițiile cerului noros sau senin, și am observat o scădere a acidității în zilele frumoase, senine, față de cele noroase. Presupunînd că aerionii pozitivi și negativi sînt cauzele acestor modificări, am trecut la cercetări de laborator care au confirmat pentru prima dată faptul că ionii negativi din zilele senine scad cu cel puțin 50 la sută valorile secreției acide.

Avem de-a face, deci, cu prima explicație științifică dată evoluției sezoniere a ulcerelor.

Poate că așa este și poate vor mai fi și alte explicații. Că așa-i normal să fie.

Ce preocupări cuprinde acum agenda dv. de lucru? Adică, v-am ruga să vă referiți la ultimele rezultate obținute în urma cercetărilor efectuate.

„Concepții noi privind mecanismul de acțiune al Histaminei”, „Activarea directă prin histamină a anhidrazei carbonice din mucoasa gastrică umană” și „Activarea anhidrazei carbonice din mucoasa gastrică prin interacțiunile sinergice ale histaminei cu alți secretagogi” sînt titlurile unor lucrări mai extinse și mai detaliate pe care sînt invitat să le prezint la New York, la o sesiune specială organizată de Academia de Științe din New York, — în septembrie 1983. Preocupările pentru modernizarea bazei materiale a spitalului sînt însă prioritățile noastre. Disponem azi de endoscoape moderne, de aparatură de filmare în esofag, stomac și duoden, aparate de protecție, gastrocameră, un ecograf modern de ultimul tip, spectrometru atomic, analizator automat, aparat de echilibru acido-bazic, ultracentrifugă, aparatura Röntgen cu televiziune,

camere frigorifice speciale pentru enzimologie, pH-metre electronice, calcimetre electronice ș.a. Toate acestea ne permit să desfășurăm munca de cercetare la cota unor înalte exigențe ale științei medicale. Ne mindrim cu toate acestea dar mai ales cu colectivul de cercetători care cred în reușita muncii lor. Faptul că știința și tehnologia românească au astăzi un program destinat de dezvoltare aprobat de Congresul al XII-lea al partidului, în urma unor largi dezbateri publice, este, neîndoiește un moment istoric, determinat în a fi noi înșine, pentru afirmarea geniului creator românesc. Trebuie să înălțăm pentru totdeauna ideea după care la noi nu s-ar putea realiza lucruri deosebite în știință. Nivelul unde sîntem astăzi în toate domeniile științei și nivelul pe care ni-l propunem să-l atingem fără putință de tăgadă, justetea liniei politice promovată de secretarul general al partidului, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care ne cere să respingem atitudinea retrogradă de ploconire în fața realizărilor altora, să ne bazăm în primul rînd pe capacitatea creatoare a națiunii noastre.

Desigur nu spun că trebuie să ne izolăm de lume, dar nici că orice medicament venit din afară e mai bun, mai eficient. Nimic nu este mai înapoiat decît o asemenea părere împrăștiată de cei răuvoitori.

Doctore Pușcaș — așa după cum știm televiziunea din Paris și Radio Latina unde ați dat interviu în luna iunie, au vorbit pe larg despre cercetările de la Șimleu iar în iulie v-a luat iar interviu în Felix și Oradea —, ce părere aveți dv. despre acest interes susținut privind munca dv.?

Cred că este vorba de-o apreciere a unei munci și-a unor rezultate. Cred că este un interes față de realizările de la noi din țară, fiind totodată și un model de interes față de cercetarea medicală.

Deci, stimate tovarășe redactor, nu de condițiile materiale ducem lipsă și nici de minte. Din păcate există unii oameni pe anumite trepte ierarhice care din diferite motive și rațiuni („De ce cutare să facă cutare și nu... eu?”) în loc să sprijine utilizarea acestei costisitoare baze materiale, să spijine căutările cercetătorilor, preferă să încerce lucrurile, să vină cu alte soluții care în ultima instanță nu înseamnă decît o cumpărare de la alții și a te „descoperi” în fața oricui, Cineva le-a zis „oameni-frînă”.

Tovarășe doctor, din păcate este neobișnuit între medicii noștri să plece așa cum dv. plecați cu largi colective de colaboratori la diferite congrese — peste hotare — adică să-i antrenați și sprijiniți în cercetări și apoi să-i lanșați cu dv. în toate confruntările internaționale. Este un act de adevărată colegialitate însoțit de multe sacrificii personale. Ce ne puteți spune despre asta?

Cred că ceea ce fac este o plăcere izvorită din convingerea că așa trebuie, că și alți colegi cu posibilități asemănătoare din centrele mari ar trebui să procedeze la fel — adică trebuie să ne gîndim nu la interesele noastre personale ci la cele colective ale țării noastre, cu alte cuvinte în cazul de față în loc să mergem singuri la un congres sau cu un membru sau doi din familie, este necesar să ne luăm și colaboratorii care merită, cărora să le răsplătim munca de cercetare, să le întărim încrederea în ei, să-i antrenăm în confruntări și să se pună la zi cu documentația, crescînd astfel prestigiul științific al țării, de care astăzi avem atîta nevoie. Cit mă privește, de peste 6 ani am însoțit delegații de zeci de medici anual și-o fac chiar și peste 3 zile la un congres balanic în Grecia cu 18 colaboratori. Așadar, colectivul de cercetări, sau de muncă, în materie de plecări în străinătate nu înseamnă numai dr. Pușcaș. Cu alte cuvinte cred că noi trebuie să ne formăm la timp cadrele și urmașii. Sper că sînteți de acord cu mine tovarășe redactori?

Desigur. De fapt, noi vă cunoaștem, vă știm, vă prețuim pentru că știm că viața dv. este și o luptă cu inerția și răutatea omenească.

Vreau să mulțumesc poetului Adrian Păunescu și colectivului de la „Flacăra” pentru sprijinul decisiv pe care l-a acordat activității noastre de cercetare de la începuturile ei și pînă în prezent.

Mă gîndesc la spital și-mi spun și eu că nu-l locul cel mai agreabil din lume. Prin împrejurimile lui bate vîntul durerii. Dar sînt oameni — și unul dintre ei este doctorul Pușcaș — care sfîșesc locul acesta numit spital, eliberează de suferință mii de oameni, readuc zîmbetele în casele lor.

Și asta, pentru că doctorul Pușcaș nu este numai un medic bun, un cercetător bun ci înainte de toate, un om bun.

Și-acum, o știre de ultimă oră primită din S.U.A., la Șimleu Silvaniei, la 27 august 1983: Dr. Ioan Pușcaș a fost ales membru al Academiei de Științe din New York.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU
IOAN L. CRIȘAN

Din nou despre IULICĂ VOINEA

Ce mai face, ce se mai aude, ce mai este nou cu cercetătorul Iulică Voinea? Sint întrebări pe care zilnic ni le pun zeci și zeci de oameni. Sint întrebări pe care ni le punem și noi, dar nu găsim încă răspunsuri. În primul rând, pe Iulică Voinea nu l-am putut găsi nici măcar la telefon, deși l-am căutat la diferite ore ale zilei și ale nopții. Telefonul la care ar trebui să răspundă Iulică Voinea sună în gol. Să-i scriem, așteptând un răspuns? Nici vorbă. Iulică Voinea nu are timp nici să citească toată corespondența pe care o primește, nici, bineînțeles, să mai și răspundă! Așa stind situația, rămâne un singur lucru de făcut: drumul până la Arad. Dar, și în acest caz există o mare doză de risc. Poți, în cazul cind te încumeți să sari gardul casei, să nu-l găsești pe Iulică Voinea, sau, dacă îl găsești, să nu vrea să stea de vorbă cu tine. Fiindcă, s-o spunem pe cea dreaptă, Iulică Voinea, de la un timp, respinge pe toată lumea. Motivele? Multe. În primul rând, Iulică Voinea are o mare tristețe, generată de stadiul și de rezultatele cercetărilor legate de medicamentația pe care o dă bolnavilor. În jurul acestui lucru s-a așternut o tăcere surprinzătoare, supărătoare, exasperantă. Și aceasta în timp ce zeci de scrisori ale oamenilor suferinzi sint adresate zilnic la tot felul de organe și organisme; în timp ce sute de oameni bat drumurile țării spre Arad; în timp ce, neașteptat de repede, față de alte cazuri și idei, alte publicații din țară s-au alăturat dezbatărilor declanșate de revista noastră: ziarle din Timișoara, revista lunară „Vatra”, din Tirgu Mureș, care de cîtiva vreme, ne prezintă un serial foarte interesant sub semnătura publicistului arădean Emil Simăndan, intitulat: „Cine este Iulică Voinea?”. Desigur, toate aceste fapte ar trebui să pună noi semne de întrebare factorilor de răspundere și de decizie.

Un alt motiv pentru care Iulică Voinea s-a izolat de lume este, trebuie s-o spunem dacă ne place adevărul, că unii oameni de încredere, care aveau deschisă casa doctorului, au încercat și chiar au reușit să-i sustragă, să le spunem așa, leacurile. Unii au încercat să le lanseze sub alte forme și în schimbul unor frumoase sume de bani. Medicamentul a fost amestecat cu tot felul de ceaiuri, ierburi și chiar cu miere de albine. Desigur, afacerea, să-i zicem doar așa, nu a dat nici un fel de rezultat. Dar faptul rămîne fapt și, ne spune Iulică Voinea, ideea a fost, în parte, compromisă.

Ar mai fi încă foarte multe lucruri de spus dar, cind vom crede că ele merită să fie aduse la cunoștința oamenilor, o vom face.

Spuneam însă că oamenii suferinzi, cei care au beneficiat de pe urma tratamentului lui Iulică Voinea, îl solicită în continuare, pentru că, au înțeles ei, este singura lor salvare. Apelăm, iată, din nou la cîteva scrisori:

● Mama mea, **Dobra Mitrifa**, de 54 de ani, om care și-a dăruit întreaga viață muncii, care a reușit să crească cu răbdare și cînte trei copii, ajunși astăzi toți ingineri, suferă de o boală foarte grea: leucemie limfatică cronică. Cu toată gravitatea bolii există o speranță izvorită din date certe. În perioada 7-30 septembrie 1982, mama a fost internată la Spitalul Municipal București. În urma tratamentului, rezultatele n-au fost deloc mulțumitoare, din contră. Medicii ne-au avertizat de gravitatea bolii, nelăsîndu-ne nici o speranță. Aflînd, din revista „Flacăra”, despre tratamentul și rezultatele obținute de medicul Iulică Voinea, din Arad, am intrat și noi în posesia medicamentului. Mama a aplicat de două ori tratamentul: în noiembrie și în februarie. Analizele făcute după aceea ne arată o mare îmbunătățire. Leucocitele s-au diminuat de la 700.000 (30.09.1982) la 392.000 (20.04.1983). M-am dus din nou la Arad, la sfîrșitul lunii mai. Dar doctorul Iulică Voinea nu mai dădea medicamentul decît cu anumite aprobări. Așa cum ni s-a pretins, am obținut acordul scris al medicului oncolog de la Spitalul Municipal București, unde mama a avut ultima internare (înainte de începerea tratamentului). Cu trimiterea respectivă, precum și cu declarația mamei mele, am mers la Direcția Sanitară-Galați, de care aparținem, să obținem o trimitere la Iulică Voinea. Cu toate explicațiile date, cu toate documentele, analizele, cei de aici au refuzat să ne dea o trimitere către medicul din Arad. Fără această trimitere nu pot să obțin în nici un fel medicamentul care este de fapt, nu numai după părerea noastră, singura șansă de ameliorare sau de însănătoșire a mamei noastre. Este de neconceput cum niște formalități pot cîntări mult mai greu decît viața unui om. În această situație disperată, vă rugăm, din tot sufletul să ne ajutați. Este, dacă vreți, un semnal S.O.S. pe care un om îl lansează oamenilor. Și acel semnal trebuie să fie recepționat de oameni... Inginer Marcel Dobra, Galați.

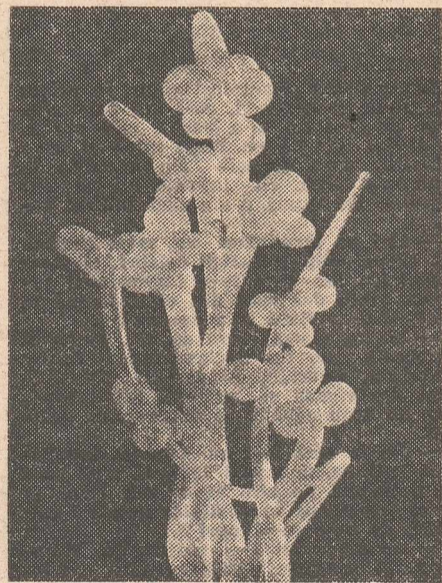
● Mă numesc **Teodor Velcescu**, din București. Am fost internat la Institutul de fiziologie. După tot felul de investigații și analize s-a ajuns la concluzia că aș avea ulcer. Tratamentul medicamentos făcut, la vremea aceea, mi-a ameliorat oarecum suferințele. După o perioadă destul de scurtă iar au început du-

rele și chinurile. Nu mai aveam poftă de mîncare, scădeam în greutate. Am fost internat, de data aceasta, la Spitalul județean Ilfov. Mi s-au făcut din nou investigații. S-a ajuns din nou la concluzia că aș avea ulcer. Am început din nou un alt tratament. Dar, fără nici un fel de rezultat. Durerile nu-mi dăceau pace, nu aveam poftă de mîncare și slăbeam, vîzînd cu ochii. M-am dus din nou la Institutul de fiziologie. La ieșirea din spital, 9 septembrie 1982, prin foaia de observație 1206 s-a stabilit diagnosticul: neoplasm pancreatic. Am trimis foaia de observație la Spitalul Cantacuzino, la secția de chirurgie, pentru a se stabili dacă se poate face ceva. În urma consultării s-a stabilit că în termen de un an nu mi se poate face nimic. Am urmat în continuare tratamentul prescris la ieșirea din spital. Dar boala se agrava din zi în zi. Aveam dureri mari și ajunseseam la 50 de kilograme. În ianuarie, anul acesta, am fost internat la Spitalul Municipal, secția chirurgie, unde mi s-au făcut din nou analize. S-a hotărît să fiu de urgență operat. Nu am vrut și la cererea mea am fost externat. De la policlinica Viitan am obținut niște calmante mult mai puternice. Dar în zadar. În acest timp, soția mea a aflat din revista „Flacăra” de doctorul veterinar Iulică Voinea. S-a dus de urgență la Arad. Fără nici un ban, a căpătat medicamentația. Am început să urmez tratamentul din 6 februarie. După numai 3 zile mi-a revenit pofta de mîncare, iar durerile au scăzut. După o lună de tratament durerile au dispărut și mi-am recăpătat puterile. Am revenit la greutatea pe care o aveam. Numai acum soția mea mi-a spus că toți specialiștii nu-mi mai dădeau de trăit decît 4-5 luni și că toată familia era pregătită să se despărță pentru totdeauna de mine. Aș dori în încheiere să aduc mulțumiri medicului Iulică Voinea, și redacției revistei „Flacăra”. Dacă mai trăiesc, aceasta se datorează acțiunilor dv., medicamentelor lui Iulică Voinea. De asemenea, cer ajutor în a căpăta din nou medicamentația de la Arad. Rog forurile competente să nu pună bețe în roate activității doctorului Iulică Voinea și să dea o mînă de ajutor acestuia. Dacă noi, cei condamnați la moarte, mai trăim, demonstrînd practic acest fapt, nimeni nu are dreptul să ne ia această șansă a vieții...

● Mă numesc **Muscalu Dumitru**, am

62 de ani, sint din Urziceni. Sint pensionar M.A.N. Am lucrat în aviație. În primul rînd doresc să aduc mulțumiri sincere redacției pentru seria de articole legate de activitatea doctorului Iulică Voinea din Arad. De asemenea, doresc să mulțumesc și doctorului pentru tratamentul pe care mi l-a dat, pentru că, acum sint din nou în rîndul oamenilor. Cum să povestesc pe scurt tot ceea ce s-a întîmplat. Am fost internat la Spitalul Fundeni, la recomandarea secției de chirurgie din Urziceni. Aici am făcut 17 ședințe cu raze cobalt. Boala, pentru un timp, s-a ameliorat. Dar, după o scurtă perioadă crizele au început din nou. Am ieșit din spital cu foaia de observație F.O. 2439/0881, cu diagnosticul: Proliferativ Sigmoidal — inoperabil. Slăbisem peste 40 de kilograme. Se înțelege că familia mea era foarte îngrijorată și se aștepta ca din zi în zi să închid ochii. Am aflat despre doctorul din Arad. Am reușit să procur medicamentele și toate instrucțiunile. Pentru acestea nu am dat nici un ban. Pe data de 1 iunie a început tratamentul. După o perioadă am început să elimin, așa cum mi s-a spus, nisip și pietre de la rinichi. Mi-a apărut și o eczemă la suprafața care, în timp, a căzut. Pentru cei care nu cred, păstrez totul într-o eprubetă. În timp, mi-a revenit pofta de mîncare și am început să mă îngrăș. Nu mai am dureri. Familia și cei care mă cunosc se miră cum am putut să scap din ghearele morții. Este un fapt real și nicidecum o „minune”; cum încearcă s-o explice unii și chiar specialiștii. Am nevoie, în continuare, de medicament. Trebuie să se găsească o soluție. Aștept... Cu mulțumiri.

● Sint **Sofia Teodorov** din București. Vin la dumneavoastră cu o mare rugămintă: să mă ajutați atît pe mine, cît și alte sute și sute de oameni. Mi-a apărut un nodul la sin. Oncologii pe care i-am consultat mi-au spus că nu mă pot ajuta. Am aflat din revista „Flacăra” de doctorul Iulică Voinea. Am luat legătura cu el și am început tratamentul. De la prima doză mi-au apărut o erupție pe piele, o mulțime de bube. Am făcut o pauză de 18 zile. A reapărut erupția. Parțial a început să cadă și, spre mirarea tuturor, nodulul a început să scadă. După a treia doză, nodulul aproape a dispărut. Pentru a patra doză am plecat din nou la Arad, cu un însoțitor, fiindcă nu puteam să merg atita cale. După o noaptea de drum, cu tremur, am ajuns la Arad. M-am dus direct la poarta doctorului. Acolo s-a întocmit o listă. Eram a șaptea.

Eram obosită, dar plină de speranță. Am așteptat, în picioare, în stradă. La ora 7, spre disperarea noastră (eram peste o sută de persoane venite din toate colțurile țării), ni s-a comunicat că doctorul nu mai poate să ne dea medicamentul, deoarece nu i se mai dă voie să trateze bolnavii. Toată lumea a început să plîngă. Era un spectacol înfiorător. Toate speranțele noastre erau spulberate. Unii mai aveau, ca și mine, foarte puțină nevoie de tratament. Alții veniseră la Iulică Voinea pentru prima dată. A trebuit să plec acasă fără medicament, după două nopți petrecute pe tren, după o mulțime de bani cheltuiți. Eu cred că am fost la un pas de vindecare. Acum ce să mai aștept? Rezultatul a tot felul de testări? Cine le face și unde? Acei oameni nu știu că boala, această cumplită boală nu așteaptă? Dacă ea se grăbește, noi ce mai așteptăm? Vă rog, stimată redacție, să nu mă lăsați. Mai dați-mi o speranță! Vă mulțumesc...

● Numele meu este **Marin Mirică**. Locuiesc în Costești, județul Argeș. Sint născut la 23 octombrie 1958. Vă aduc la cunoștință, pe lingă toate mulțumirile mele pentru ce ați făcut în „Flacăra” pentru noi, bolnavii, următoarele: la ieșirea din Spitalul Clinic Panduri, după operația de tumoare testiculară, pe data de 6 iulie 1983, în baza biopsiei numărul 37 963/29 VI-983, mi se stabilește diagnosticul „carcinom embrionar prezintă zone întinse de necroză și invazie neoplazică a vaselor sanguine”. A doua zi am fost luat în evidența cabinetului de oncologie al Spitalului județean Argeș. Starea mea era foarte gravă. Continuam aveam o mîncărime a pielii, vomam, nu dormeam și slăbisem în două luni 22 de kilograme. Am aflat din revista „Flacăra” despre rezultatele obținute de către doctorul Iulică Voinea, din Arad. Am intrat în posesia medicamentului și între 8 și 30 iulie am urmat întocmai tratamentul. Starea mea s-a schimbat radical. Cel mai important lucru, după părerea mea, este că am început să mînc. Am ore bune de somn, nu mai am mîncărime și, în această scurtă perioadă, am luat în greutate peste 3 kilograme. Am fost chiar la un bilci care a fost pe la noi, m-am bucurat din nou de viață. M-am dat în lanțuri și în călușei. Era, fără să folosesc cuvinte mari, un foarte frumos vis. Da! Într-adevăr, pînă la urmă, spre disperarea mea și a familiei, n-a fost decît un vis. Am fost din nou la Arad. Dar nu am mai putut intra în posesia medicamentului. De aceea vă scriu: să nu mă lăsați! Imi trebuie în continuare medicamentul!

● Numele meu este **Iosif Achim**. Sint pensionar. Locuiesc în Timișoara. Sint abonat la foarte multe ziare și reviste. Se înțelege de la sine că zilnic citesc și ziarle locale: „Drapelul Roșu” și „Noua Banater Zeitung”. În cele din urmă, la sfîrșitul lunii mai, la rubrica „Arader Kurier”, se vorbește despre un pacient, cu numele de Filip Popa din Orăștie. Întimplător, pe acest om îl cunosc. I s-a pus diagnosticul: leucemie granulocitară. În urma unui tratament aplicat de doctorul Iulică Voinea, starea pacientului s-a ameliorat. De la 26.000 globule albe, într-un timp foarte scurt, în urma tratamentului, acestea au scăzut la 3.900. Înseamnă, este clar pentru toată lumea, că tratamentul și medicamentația aplicată de către Iulică Voinea, în acest caz, a dat rezultate. Atunci, mă întreb — și cred că pe bună dreptate: de ce acest om, acești oameni — fiindcă problema nu se rezumă doar la Filip Popa — nu pot să-și procure în continuare medicamentația? Imediat după ce pacientul, de care v-am vorbit și-a întrerupt tratamentul, în lipsă de medicamente, situația s-a înrăutățit. V-am scris toate acestea din două motive. Primul este acela că doresc din tot sufletul să-l ajut pe Filip Popa. Al doilea este că acest aspect l-am găsit consemnat și în ziarle din New York și Israel.

SORIN POSTOLACHE
DUMITRU GRAUR

O scrisoare

Doctor în științe medicale și autor al autovaccinului total celular-microbian complex, medicul **Constantin G. Băcanu**, a adresat redacției noastre următoarea scrisoare:

Malaria este o boală gravă, datorită unui protozoar, care trăiește și se înmulțește atît în hematii din singele omului cît și în stomacul și saliva țînțarului Anopheles (femela), trecînd de la unul la altul prin înțepătura acestuia din urmă.

Boala prezintă accese cu manifestări dramatice care țin 6-8 ore: frisoane, febră de peste 40° C, transpirații foarte mari după care urmează o stare de epuizare fizică profundă, care repetate la oameni mai puțin rezistenți (imunitate scăzută) duc la moarte.

Accesele se produc la intervale regulate, fie zilnic, fie la 2 sau 3 zile după speciile care parazitează organismul — Plasmodium vivax, malariae, falciparum, ovale, cu recăderi posibile după 30-50 ani (stare latentă) cind parazitul se păstrează în organism — fapt deosebit de grav căci eradicarea bolii devine anevoioasă și pusă sub semnul întrebării.

Malaria se găsește frecvent pe glob în regiunile tropicale, subtropicale și mai

rar în regiunile temperate. Acolo unde țînțarul se poate dezvolta — climă umedă și caldă (păduri, ape stătute etc).

La noi în țară malaria a îmbolnăvit oamenii din jurul bălților și Deltei Dunării, dar ea a fost eradicată clinic după 1945 odată cu apariția antimalaricelor, insecticidelor și a unor lucrări de hartă deosebit de precise a răspîndirii țînțarilor, lucrări anevoioase făcute în condiții destul de vitrege, timp de mulți ani, de către prof. dr. Zotta (1886-1942) cu ajutorul unor colaboratori de excepție — medici, naturaliști și personal sanitar ajutător, atît din cadrul catedrei de Parazitologie a facultății de medicină din București cît și a celor din secția de Parazitologie a Institutului de seruri și vaccinuri Dr. I. Cantacuzino.

Studiul parazitului la om, al speciilor acestuia, al manifestărilor, a fost făcut de prof. Mihai Ciucă și colaboratorii.

Diagnosticul se pune pe frotiu de sînge (se colorează parazitul) prin examinare microscopică, și prin teste serologice; fixare de complement, precipitare și în ultimul timp metoda de punere în evidență prin tehnica anticorpilor imunofluorescenți, specifică și foarte sensibilă.

Tratamentul malariei se face prin substanțe chimice din grupa chininei,

sulfamide și sulfone, care în trecut au dat rezultate foarte bune, rezultate care împreună cu omorirea țînțarului cu insecticide răspîndite din avion a dus la eradicarea ei în unele regiuni ale globului.

Din nefericire, posibilitățile financiare ale unor state, întinderea enormă a zonelor calde cu țînțari (sute de mii de kilometri între paralele 40° latitudine sudică și 60° latitudine nordică) a dus la administrarea insecticidelor și antimalaricelor fracționat și parțial, conducînd astfel în ultimul timp la apariția speciilor de țînțari rezistenți la insecticide și apariția unor paraziți malarici rezistenți la dozele recomandate sau chiar mai mari, de antimalarice.

Astfel că în ultimii ani peste 800 milioane de oameni sint lipsiți de apărare împotriva malariei. Romania ar putea fi în viitorul apropiat, prin circulația țînțarilor, rezistenți la insecticide, din sud spre nord, cît și prin circulația oamenilor prin țările endemice, infestată cu paraziți rezistenți la tratamentul antimalaric.

Semnalul de alarmă a fost tras și rezolvarea acestei boli grave s-ar putea face printr-o vaccinare în masă, cînd se poate obține eradicarea (așa cum s-a obținut în variolă). Pentru obținerea unui vaccin s-a imaginat să se facă un transplant de genă malarică pe un germene nepatogen care apoi să fie suportul pentru o vaccinare în masă la oamenii din zonă — vaccin costisitor și laborios obținut după calcule cam în 5 ani. O altă latură a luptei antimalarice — obținerea de noi substanțe antimalarice.

Din aceste motive m-am adresat foru-

rilor superioare de stat cu rugămintea de a interveni cu bunele oficii pe lingă O.M.S. și guvernele statelor cu endemii grave de malarie pentru a-mi permite experimentarea pe un număr redus de bolnavi a autovaccinului total celulo-microbian complex, atît în scop profilactic, cît și terapeutic. Am cerut această experimentare, considerînd că autovaccinul prezintă toate calitățile antigenice imunitizante, este ușor de preparat și administrat, nu prezintă contraindicații, este ieftin (aproximativ 20 lei tratamentul unui bolnav), experimentul necesitînd munca unei echipe de trei medici și trei cadre sanitare ajutătoare pe timp de un an de zile. Or, timpul nu așteaptă, mii de oameni mor de malarie și cred că autovaccinul total celulo-microbian complex, inactivat la 100° Celsius (aprobat, omologat și recomandat de Ministerul Sănătății încă din 1978), ar putea fi o armă eficientă în lupta împotriva malariei. Ar fi o întreprindere temerară, dificilă, care ar pretinde multă dăruire și putere de sacrificiu, dar nimic nu e prea mult cînd e vorba de sănătatea omului.

Reușita s-ar bucura de un larg răsănet internațional. Ar fi o acțiune în spiritul bogatelor tradiții de omenie ale poporului nostru, al profundului umanism promovat de politica Partidului Comunist Român, politică privită în întreaga lume cu recunoștință și îndreptățită speranță.

Dr. CONSTANTIN G. BĂCANU

Retragerea unui mare fotbalist

A părăsit definitiv gazonul, trecind pe banca antrenorilor, unul dintre cei mai mari jucători pe care i-a avut vreodată fotbalul românesc. Cornel Dinu. Făcând parte din generația Guadalajarei, cea care a deschis larg ferestrele fotbalului nostru, Dinu a ajuns să dețină, prin talent și seriozitate, recordul de prezențe în echipa națională, sub culorile căreia a evoluat de 75 de ori. Timp de 18 ani în cadrul acelui club, superbă pildă de fidelitate, cel despre care scriem a îmbrăcat în 6 rânduri tricoul de campion al țării și a cucerit 3 Cupe ale României, contribuind din plin

„Alții au fost mai dotați decât mine, dar n-au vrut atât”

— Trist, Cornele ?
— Mai degrabă preocupat.
— Mulți zic că ai fi putut să joci.
— M-am tot gândit la asta, m-am sfătuit și cu cei dragi, cu Silvia, până la urmă însă am decis : a venit timpul. Noroc că nu mă rup de fotbal, altfel n-aș fi rezistat.
— Mi s-a povestit că retragerea ta a fost foarte frumos sărbătorită simbăta, pe Dinamo. Numai că Vasile Bageac, cel care a făcut poze pentru „Sportul”, mi-a zis că erai teribil de emoționat. Erai ?
— Probabil. Nu-i ușor să te lași după atîția ani, între care 13 petrecuți la aceeași echipă. Deși, dacă scotesc bine, sînt chiar 19. O viață de om, nu ? Dinamo a fost, în tot acest răstimp, casa mea, masa mea, familia mea. Clubului și Ministerului de Interne, care m-au ajutat să ajung ce-am ajuns, maestrul emerit al sportului, absolvent de Drept, locotenent-colonel etc., le datorez imens. Nu mă voi putea achita niciodată.
— De fapt, ai început să joci la Tirgoviște, da ?
— Exact. Primii mei antrenori s-au numit Eugen Popescu și Gheorghe Tîcușan. La 16 ani, grație lui Rudy Wetzler și Gică Nuțescu, am fost promovat în prima echipă, în B. Eram mijloc și inter, mai mult atacam. Portarul Fane Marcu m-a recomandat lui Traian Ionescu, pe timpul acela antrenor principal la Dinamo. Nea Traian, cum obişnuia, și-a trimis „spionii” să mă vadă. Probabil că le-am plăcut. Apoi, încă în 1965, a venit chiar dinsul la Tirgoviște și-a stat de vorbă cu părinții mei. În anul următor, am trecut la Dinamo.
— Și-ai debutat în A într-un meci cu Steagul roșu.

— N-a fost un debut prea fericit : Brașovul ne-a bătut cu 1-0, Ganea marcînd din 11 metri. Din primăvara lui 1967, am jucat, multă vreme, fundaș central la marcaj, făcînd pereche cu Nelu Nunweiler, care era libero.
— Nelu te-a acceptat imediat ?
— Știu de ce mă întreb, intram pe locul lui Lică, fratele său. Nu s-o fi bucurat, dar n-a zis nimic. Aș minți dacă-ș spune că, mai întîi ca jucător, apoi ca antrenor, n-a fost corect cu mine. A fost. L-am simțit totdeauna ca pe un prieten mai mare, cu mai multă experiență. Abia după 1971 am urcat în linia de mijloc.

— Și totuși la Guadalajara, în 1970, ai plecat ca mijloc, greșese ?
— Da, dar tot ca fundaș central am fost folosit. La marcaj, lingă Lupescu. În Mexic i-am avut în față, ca adversari direcți, pe Pele și pe Hurst, nume cu rezonanță.

— Care dintre ei te-a impresionat cel mai tare ?
— Fără discuție, Pele. Poate și pentru că mi-a făcut o figură care nu se uită. Eu și Dumitru îl marcam, cu schimbul. La o fază, Pele era cu spatele la mine,

la succesele, interne și internaționale, reputele de Dinamo București, formație-fanion a fotbalului românesc.

De 454 ori el a fost prezent în divizia A și de totațtea ori, nu exagerăm cu nimic, și-a făcut datoria. A pus, de fiecare dată, tot sufletul și încă mai mult, iar cînd a greșit, cine nu greșește într-o viață de om petrecută într-o astfel de vîltoare ?, a găsit tîria să ridice mina sus, sportiv, cinstit. Poate că dac-ar fi fost golgheter de elită sau măcar trubadur, de tip Dumitriu II, al driblingurilor ferme-cătoare, azi, la retragere, ne-am fi imbulzit la metafore și superlative. Dar posturile pe care a jucat au fost mai ingrate, de unde și meritele lui, ca o consecință logică, mai mari. Acolo, la început la mijlocul terenului, apoi în fața propriului careu, unde fiecare eroare se plătește foarte scump, Dinu a arătat, vreme de 18 ani, o înaltă valoare și, totodată, caracterul unui luptător fără eșur. Dăruit fotbalului cu toată ființa, cu tot cugetul. La acest capitol, a dragostei și respectului față de un sport pe care l-a slujit, tot timpul, cu o patimă mereu reînnoită, el a fost și a rămas un exemplu demn de urmat. Cornel Dinu a însemnat, ca jucător, unul din frumoșii bărbați ai fotbalului nostru și, vrînd, nvrînd, acesta se descoperă, prin plecarea lui, mai puțin, mai sărac.

Numai că, ieșind din teren, Dinu nu părăsește fotbalul. Nici n-ar putea s-o facă, lui potrivitându-i-se, ca o mînușe, titlul pus pe-o carte de coechipierul lui de generație și îndrăzneală Lucescu : fotbalul e viața mea. El continuă, ca antrenor secund, pe banca echipei care l-a consacrat, avînd de purtat mai departe un rost și o ștafetă. La acest ceas la care întîi și întîi ne simțim datori să-l mulțumim pentru tot ce a realizat în beneficiul fotbalului nostru, îi dorim mult succes în noua carieră.

cu Standard Liège și eram, cu toții, nu doar foarte tineri, ci și foarte speriați. Am ieșit însă, îți aduci aminte ?, cu fața curată, rezultatul de 1-1 însemnînd, cum s-a scris, actul de naștere al generației Guadalajara. Atmosfera de după meci mi-a rămas adînc întipărită în minte. Englezii, deși campioni ai lumii, n-aveau nici un fel de morgă. La banchet, tot felul de suporteri, între care și femei în vîrstă de 70 de ani, ne cereau autografe nouă, unor copii. Alături, Jackie Charlton parcă ne ocrotea. Personal, în sala aceea copleșită de amintiri din istoria fotbalului, m-am simțit foarte mîndru. Că vin de unde vin, că sînt ce sînt, că fac ce fac.

— Sînt dator cu încă o întrebare : ai schimbat, la Dinamo și la națională, 3 generații, începînd cu Nelu Nunweiler și Popa, continuînd cu Coman și Dumitrache, terminînd cu Moraru și Augustin, pe care dintre toți acești jucători renumiți l-ai iubit cel mai tare ?

— Îți răspund fără ezitare : pe Dumitrache. Am împărțit, ani și ani, aceeași cameră. Avea calități extraordinare și făcea lucruri unice. Îi centram, la antrenament, timp de o oră și jumătate și nu-l vedeam greșînd nici un volé. Toate mingile, izbite în plin, intrau între stîlp și bara de fier ! A fost, nu vorbesc degeaba, un fotbalist fără egal, păcat că fizicul l-a dezavantajat. Lingă el l-aș așeza pe Pircălab.

— Să mai scurtăm, Cornele, antrenamentul bate la ușă. Deci, 75 de meciuri în națională, 454 în divizia A, recorduri absolute pentru fotbalul nostru, 6 campionate și 3 cupe cu Dinamo, cum îți explici acest palmares ?

— Am fost, întîi și întîi, un mare ambițios. Cînd mi-am pus în cap să devin fotbalist, m-am hotărît să ajung cel mai bun.

— Dac-ai fi ales altceva ?

— Cred că lucrurile n-ar fi stat altfel. Nu m-aș fi dat bătut. Aș fi tras, ca și pe teren, cu dinții. Alții au fost mai dotați decît mine, nu zîmbi, dar n-au vrut atât. Îndrăznesc să afirm că nici Lucescu n-a fost diferit, și el a muncit ca la galere. Nici el, nici eu, n-am trădat fotbalul niciodată. Îmi displac destule, dar jumătățile de măsură cel mai mult.

— Vai de jucătorii care vor lucra cu antrenorul Dinu !

— Crezi ? ! În privința muncii nu accept nici o scuză, dar am, cred, multă înțelegere pentru jucători. Logic, doar am mîncat pîinea lor.

— Apropo de antrenori, ai avut destui, nu ? Cu care te-ai împăcat, cu care te-ai certat ?

— Au existat, e drept, antrenori cu care nu m-am prea potrivit, dar am colaborat cu toți. L-am admirat fără rezerve pe Traian Ionescu, la care am descoperit nu doar multă competență, ci și un temperament ca al meu. Angelo Niculescu a însemnat mult pentru mine, cu calmul lui imperturbabil. Am rămas cu o părere excelentă despre Cosmoc, ca și despre Voica, tehnicieni lucizi, citiți. Recunosc meritele lui Covaci și ale lui Valentin Stănescu, oameni cu experiență bogată, adevărate enciclopedii și, în plus, povestitori fermecători. Vreo 2 ani, între 1976 și 1978, pe cînd Covaci și Cernăianu conduceau naționala, n-am mai fost convocat, zicîndu-se că-s prea bătrîn ? ! Am revenit, pentru 15 meciuri, în 1979, dar nu port decît regretul de a fi pierdut alte 15-20 de selecționări. Ranchiună nu port nimănui. Poate e-am avut, uneori, gură cam mare, dar atât : împotriva fotbalului n-am acționat niciodată. La Dinamo, ca să mă întorc la întrebare, i-am avut pe Bazil Marian, pe Nelu Nunweiler și, în cîteva rânduri, pe Nicușor, oameni de ispravă. A fost, dacă vrei, norocul meu și al generației din care fac parte că am lucrat sub mina unor antrenori destoinici, ca și sub supravegherea unui medic foarte competent, Dumitru Tomescu.

— Cîteva cuvinte despre arbitri, se poate ?

— Mai bine nu, mă rog, cum vrei. Ei au însemnat, mai ales la începutul carierei mele, o problemă, dar una aparentă. Acum, cînd mă gîndesc, îmi vine să rid :

„Regret că nu m-am însurat mai devreme”

ce-aveam de împărțit cu ei ? Mîntea românului de pe urmă, nu-i așa ? Am avut și avem arbitri de elită, iar cei tineri, Teodorescu, Igna, Petrescu, mi se par în mare progres. Păcat că mulți dintre ei tac în teren. Bontu, de pildă, vorbea, te făcea să înțelegi ce-ai greșit. Limona la fel.

— Uite așa, încet, încet, am ajuns la zi. Cum e pe banca antrenorilor ?

— La zi e un fel de-a zice, căci am 3 ani de cînd sînt secund. Și pe vremea lui Stănescu, care răspundea, în paralel, de lot și de Dinamo, tot asta am făcut. Vreau să spun că nu-s chiar nou în meserie. Am și scris, împreună cu profesorul Ion Ionescu, două cărți de strategie a fotbalului.

— Și ?

— Sper să las ceva și ca antrenor. Avem datoria de a crea o școală. Lucescu a deschis un drum, îmi place, pe el voi aduce, dacă voi fi în stare, și lucruri noi. Mișcări tactice. Poate chiar un sistem.

Pînă acum mai mult am importat, a venit vremea să inventăm. Fotbalul nostru e, geografic și temperamental, la întretăierea mai multor școli, să luăm de la fiecare cite ceva, cu discernămint, dar să ne-o facem pe-a noastră. Avem, zic eu, tot ce ne trebuie, se cuvine doar să muncim mai serios, mai responsabil.

— Care crezi că e cel mai mare câștig al fotbalului românesc din acești ani ?

— Căpătarea încrederii.

— Adică ?

— De la un timp jucătorii noștri au lepădat complexele. Croitoru a contribuit mult la această ridicare a capului. Iată, Dinamo a jucat, mai deunăzi, cu Aberdeen și Liverpool, echipe din prima linie a fotbalului mondial, cea dintîi fiind deținătoarea Cupei cupelor. Crezi că Augustin a mai simțit frica pe care eu, de pildă, am încercat-o pe Wembley, în 1969 ? Nu, vorba lui Rică Răducanu, doar englezii aștia n-au 3 picioare ? !

— Ești pentru contacte cît mai dese ?

— Indiscutabil, dar cu judecată. Turneele estivale au fost, fără îndoială, utile, dar fotbalul nostru, tot mai sedus de ele, riscă să aibă o pauză prea scurtă vara și, tocmai în lipsa unor astfel de verificări, una prea lungă iarna. Aici va trebui să găsim ceva.

— Ce semnifică 2-0 cu Aberdeen sau 2-3 cu Liverpool, scotînd și că, în ultima partidă, englezii au cîștigat în minutul 90 ?

— Am devenit competitivi, asta e clar. S-ar putea crede că formațiile întîlnite erau în vacanță. E drept, dar azi, amical sau oficial, toată lumea merge la rezultat. Să-ți povestesc un amănunt : președintele lui Aberdeen, care e un magnat din cinematografie, a telefonat imediat după meciul cu noi și l-a admonestat pe antrenorul Fergusson. Încă o înfrîngere, l-a avertizat, și va întoarceți acasă ? ! Am vorbit mult cu Fergusson.

— Despre ce ?

— Despre faptul, de exemplu, că ei se antrenează un ceas chiar și în dimineața jocurilor. Ziilnic, fac două sesiuni de pregătire, două ore dimineața, două ore după amiaza, antrenamente la singe. Pe lingă ele, meciul în sine devine o desțindere. Calculul e simplu : nu trebuie să te antrenezi 70 de minute ca să joci 90, ci 120, ca să ai de unde să cobori, să-ți lași o rezervă.

— Despre ce-ai mai vorbit ?

— În fotbal, nimeni care vrea ceva nu mai urmărește doar momentul, ci și perspectiva. Prognoza. Ideile vin din cărți, dar mai ales din teren. Jocul e cel care inspiră. La noi, se zice cutare antrenor nu-i cine știe ce, dar are noroc ? ! Nu-i așa, munca decide. La acest capitol mai avem de învățat de la alții.

— Gata, ne apropiem de minutul 90. Ultimele 3 întrebări. Unu : ce regretă că n-ai făcut sau că n-ai făcut la timp ?

— Multe. Regret că nu m-am însurat mai devreme. Aș fi evitat probabil cele cîteva greșeli pe care le-am comis în afara terenului.

— Doi : ce le-ai recomanda fotbalistilor tineri ?

— Să citească, să meargă la teatru, să fie mai aproape de societate. Să nu rămîna numai la fotbal. Altfel, cînd vor agăta ghetele în cui, se vor simți ruși de lume, de viață.

— Trei : ce te-a deranjat ca jucător ? Jucătorii mari au parte de glorie, dar și, tocmai fiindcă sînt cunoscuți, de prejudecăți. M-a durut faptul că, intrînd într-un restaurant, să mînc, ca orice om, m-am ales nu o dată cu reproșuri. Un fotbalist într-un restaurant nu înseamnă, automat, un bețiv. O idee învechită, una dintre acelea ce fac sau pot face rău fotbalului nostru. Acesta are nevoie, la toate nivelele, de oameni de bine, pasionați și puși pe treabă.

De 3 ori cîștigător, cu Dinamo, al Cupei României

Istoria se repetă

Toți aceia care au trăit, în anul 1975, emoțiile și surpriza renunțării la apărarea titlului mondial de șah de către campionul mondial R. J. Fischer în fața șah-langerului său A. E. Karpov vor face legătura cu momentul actual al redeschiderii luptei dintre litera regulamentului Federației internaționale de șah și drepturile scrise sau nescrise ale celor aflați la tabla de joc.

Titlul de campion mondial a fost conferit pentru prima dată, oficial, în anul 1886 lui Steinitz. Timp de mai bine de o jumătate de secol, condițiile de desfășurare a meciurilor erau stabilite de comun acord între pretendenți, purtând totuși amprenta dorințelor campionului mondial. Începând cu anul 1948, FIDE a formulat regulamentul de desfășurare a meciurilor candidaților organizând turneul candidaților format din cei mai tari 5 jucători ai lumii. Câștigătorului Mihail Botvinnik, i s-a atribuit titlul de cel de-al XVI-lea campion mondial, titlu pe care și l-a apărât în edițiile următoare. FIDE a stabilit, tot din 1948, și sistemul de selecționare a șah-langerului prin competiții ciclice: zonale, interzonale și meciuri. În ultimele două decenii, regulamentul de desfășurare a meciurilor candidaților a fost modificat, ca urmare a solicitărilor făcute de federațiile de șah ale candidaților și de către campionii mondiali, ajungându-se la un sistem destul de obiectiv al selecționării sportive. Meciul pentru titlul mondial a provocat numeroase dispute principiale în privința numărului de victorii necesare, asupra calculării sau ignorării remizelor și asupra numărului general de partide. În prima fază, campion mondial era desemnat acel jucător care obține 10 victorii în meci, numărul de partide oscilând între 20, 24, 25, 30. Din 1951 până în 1972, s-au jucat 24 de partide în meci, scorul final fiind obținut prin cumularea majorității punctelor. Din anul 1971, Fischer, prin federația americană, a propus modificarea regulamentului în spiritul luptei pentru victorie prin renunțarea la cumularea remizelor și stabilirea din nou a limitei la 30 de partide, ca pe vremea primelor campionate mondiale. La Congresul din 1972 de la Skopje, Fischer a cerut ca numărul de partide din meci să fie nelimitat, iar victoria să revină celui care obține 10 victorii. Congresul FIDE de la Nisa din 1974 a impus limita partidelor la 36 și a elaborat noul regulament de desfășurare a meci-

rilor pentru titlul de campion mondial de șah, cuprinzând 11 capitole și 138 articole. În semifinalele meciurilor candidaților din ediția actuală a campionatului mondial de șah, desemnarea localităților de organizare a confruntărilor a fost făcută de FIDE neținându-se seamă de articolul 7:32 din regulamentul actual (articol privind acordul jucătorilor). Federația sovietică prin marii maeștri interesați în luptă: G. Kasparov și V. Smislov, a depus un protest în fața alegerii de către președintele FIDE Campomanes a unei alternative neutre (prima preferință a lui Korcinoi — Rotterdam — neocoincizând cu cea a lui Kasparov — Las Palmas) prin localitatea americană Pasadena. Cea de-a doua semifinală nu a avut parte decât de o singură ofertă: Abu Dhabi (Emiratele Arabe Unite) atit Smislov cit și Ribli fiind nemulțumiți de condițiile oferite de climatul deosebit de dificil.

Președintele Campomanes neținând seamă de protestul făcut, a decis ca cele două meciuri să se desfășoare în localitățile deja stabilite. Chiar după discuțiile avute cu cei doi pretendenți în cadrul vizitei la Moscova, președintele Campomanes nu a mai modificat decizia, deși a încercat să dea o nouă șansă candidaților prin amânarea datei de începere a meciurilor.

La data de 6 august la Pasadena a pornit ceasul de control în meciul Korcinoi—Kasparov. Korcinoi, sub privirile atente ale arbitrilor, a efectuat mutarea 1. e2—e4, rămânând în așteptarea adversarului său timp de o oră. Dar Kasparov nu era prezent. După scurgerea orei, conform regulamentului jucătorul care nu se prezintă la prima partidă, indiferent din ce motive, pierde meciul. Korcinoi a fost desemnat câștigător al primei semifinale. Kasparov nu va mai putea deveni șah-langer..., iar Korcinoi, gata de luptă, a rămas la Pasadena pentru a participa la turneul internațional open unde a realizat un start deosebit: 6 puncte din 6 posibile.

Într-o declarație dată presei la Lucerna, noul sediu al FIDE, la data de 9 august Federația internațională a făcut aprecieri asupra motivelor care au dus la desemnarea câștigătorului din cea de-a doua semifinală, cea dintre Ribli și Smislov. La 1 iunie președintele FIDE acordase organizarea meciului orașului Abu Dhabi pentru data de 30 iulie. Federația sovietică s-a opus invocând violarea regulamentului și nu a contactat cu federația organizatoare, care prin telexuri repetate l-a invitat pe campionul mondial Smislov să participe la meci. La data de 30 iulie s-a întrunit Consiliul Executiv al FIDE și prin 8 voturi contra 2 s-a hotărât și comunicat presei amânarea meciurilor pentru 6 august. După ce inițial marele maestru maghiar Ribli anunțase că nu este de acord să joace la Abu Dhabi, în ultimă instanță și-a rezervat un loc pentru cursa de avion München — Abu Dhabi, dorind să-și încerce nemișcarea șansă ce a jucat pentru un loc în finala candidaților. La data de 31 iulie Federația Emiratelor Arabe Unite,

nemulțumită de tergiversări, și-a retras candidatura. La 4 august președintele Campomanes a informat Federația sovietică asupra ofertei unei țări europene pentru organizarea meciului. Federația sovietică a solicitat cunoașterea noii gazde, încercând noi tratative și declarându-se de acord cu noua ofertă numai cu condiția modificării locului de desfășurare și în cazul celui alt meci din semifinale.

La data de 9 august președintele Florencio Campomanes aflat la Pasadena a declarat: „Intrucit marele maestru Ribli a cooperat cu organizatorii de la Abu Dhabi și a fost cu totul de acord cu regulamentul de desfășurare și întrucit marele maestru Smislov prin Federația de șah sovietică a declarat repetind că nu va juca meciul, marele maestru Ribli este declarat calificat pentru meciul final al candidaților”.

Așadar semifinalele fără a se fi jucat au desemnat finalisti. Este pentru prima oară în istoria șahului când printr-o singură mutare s-au câștigat două meciuri!

Imediat după întoarcerea în Europa la 15 august președintele FIDE a cerut tuturor federațiilor să-și depună candidatura pentru organizarea finalei candidaților cu ofertă certă în decurs de 10 zile. Singura ofertă rămâne cea a orașului Pasadena.

Într-o discuție amicală la turneul de la Hanovra campionul mondial A. E. Karpov a declarat că respectarea regulamentului FIDE este absolut necesară atât de către jucători cit și de FIDE...

Oare Karpov va juca pentru apărarea titlului mondial sau se va repeta evenimentul șahist al anului 1975? Se ridică un mare semn de întrebare pentru rezolvarea luptei pentru supremația șahistă. Congresul FIDE, anunțat pentru luna octombrie, va modifica din nou regulamentul? Discuțiile vor fi desigur furtivoase...

MARGARETA MUREȘAN

În acest număr reproduceri după lucrările artistului DAN BANCILA

Învățămintele unui eșec

Universiada de la Edmonton, mondialele de la Helsinki și, mai nou, Cupa Europei de la Sittard (Olanda) au readus în prim plan atletismul, oferindu-ne mai multe subiecte de meditație. Fără a mai insista asupra primelor două competiții, se cuvine totuși să subliniem că ampla participare (cu toți performerii) la Edmonton, altfel remarcabilă (7 medalii, între care 3 de aur), a creat mari dificultăți (virf de formă la interval scurt, readaptare la fusul orar etc.) bunei reprezentări la Helsinki, doar Anișoara Cușmir izbutind să urce pe podiumul de premiere, dar nu, cum ne-am așteptat, pe cea mai înaltă treaptă a acestuia.

Comportarea echipei feminine la Sittard, în finala grupei B a Cupei Europei, ne invită însă la o analiză mai atentă. Atât pentru că lupta pentru calificare a fost pierdută (cu 8 puncte, în avantajul Italiei, promovată în grupa A), cit și pentru că, după cum chiar ziarul „Sportul” nota (în 22 august), „cîteva contraperformanțe individuale și o alcătuire neinspirată a formației” le-au îndepărtat pe fetele noastre de locul 1. Și nici chiar asta n-ar fi fost un capăt de țară: în sport nu poți, oricât ai dori, să fii totdeauna cel dintii. Numai că, la Sittard, ca și după aceea, s-au comis cîteva erori care merită să facă, repetindu-se cu o nefastă consecvență, obiectul unei analize profunde. Mai întii că echipa, de care au răspuns secretarul federal adjunct Nicolae Curta și antrenorul federal Adrian Samungi, a fost formată după criterii nu ușor de acceptat. La înălțime, de pildă, Gabriela Mihalcea a fost preferată Niculinei Vasile, socotindu-se că ea a câștigat titlul național și că, la mondiale, Niculina n-a sărit decât 1,84 m. Numai că, lipsită de experiența marilor concursuri și avînd în acel 1,89 m (cu care a devenit campioană) un record personal de care nu s-a mai apropiat, Gabriela Mihalcea s-a oprit, la Sittard, la 1,73 m, clasîndu-se ultima?! Dacă ar fi repetat săritura de la Helsinki, Niculina Vasile, creditată anul acesta cu 1,97 m, ar fi putut ocupa locul 4, aducînd formației 4—5 puncte în plus. Fostă campioană a Europei la 800 m, Doina Melinte a alergat, în Olanda,

1500 m, pe distanța mai scurtă fiind folosită Elena Lina. Profesorul Samungi ne-a explicat, în prezența secretarului federal Victor Firea (absent de la Sittard), că decizia s-a luat după ce s-a știut că italienele, principalele noastre adversare, o vor introduce la 1500 m pe Possamai, specialistă pe 3000 m, păstrînd-o pe Dorio pentru probele de 800 și 3000 m. Din păcate, calculul s-a dovedit eronat: Melinte a pierdut locul 1, deși cursa a fost lentă (4:12,62 pentru eleva lui Nicolae Mărășescu), iar Lina s-a clasat a patra, în 2:02,58, timp pe care, în condiții normale (și la Sittard n-au fost astfel), Melinte l-ar fi putut realiza, ea avînd record personal 1: 55,05 și deținînd, în 1983, 1: 57,26. Surprinzătoare apare și utilizarea, la 400 m, a Danielei Matei, accidentată (întîndere) la Helsinki. Dacă, la înălțime, s-a dat credit unei speranțe, era logic ca, la 400 m, să se apeleze la vasluianca Iulia Radu, avîndu-se în vedere că Daniela ar putea recidiva în Olanda, ceea ce s-a și întîmplat?! Și încă mai mult: timpul în care Daniela a încheiat, a cincă, cursa, 53,87, dacă nu și cel cu care s-a câștigat, 52,42, ar fi fost ușor la îndemîna Cristinei Cojocaru, numai că ea a fost folosită exclusiv la 400 m, unde s-a clasat a treia, în 56,91. Încă o greșală, pe care antrenorul federal a încercat s-o pună pe seama faptului că ambele curse în discuție, 400 metri plat și garduri, s-au disputat în aceeași zi, la interval de 45 de minute. Așa a fost, e drept. Numai că un sacrificiu (l-am numit bine?) în beneficiul formației și, implicit, al scopului propus (calificarea) s-ar fi impus. Oare italianca Dorio n-a ieșit invingătoare, în aceeași zi, la 800 și 3000 m?! Oare Maricica Puică, spre a da un exemplu mai apropiat, n-a alergat, tot în Cupa Europei (la Anthony în 1979 și la Pescara în 1981), cite două probe într-o singură după-amiază?! Să fi fost cursele acelea, de semifond, mai ușoare decît două alergări a 400 de metri?!

Toate aceste erori, ca și cîteva comportări dezamăgitoare, „recordul” bătîndu-l Florența Crăciunescu, și ea campioană la Edmonton, la disc, a treia cu 60,46 m (față de 68,98 m r.n.) la Sittard, dealtfel singura ei aruncare peste

60 m (!!), au determinat pierderea calificării. Între argumentele invocate, spre a explica eșecul, de Adrian Samungi s-a găsit, la loc de frunte, și oboseala acumulată de fetele noastre. Chit că oboseala n-ar putea lămurii descalificarea stafetei de 4x400 m (Militaru și Șomănescu au depășit spațiul de schimb, privind echipa fie și de un punct, dacă Samungi-Militaru-Șomănescu-Karaiosifoglu ar fi terminat pe ultimul loc), s-o acceptăm. N-am avut, și n-avem, prea multe atlete, greul a căzut, și cade, pe cele cîteva care sînt. E adevărat, dar cum trebuie privit faptul că Doina Melinte sau Maria Radu n-au revenit acasă de la Sittard ci, așa oboșite și triste (nici una n-a câștigat în Olanda), s-au deplasat la Bruxelles și, ulterior, la Zürich?! Ba chiar, la Bruxelles, Doina a și ieșit prima, în Memorialul van Damme, dar nu la 1500 m, ci la 800?! L-am stimat și-l stimăm pe antrenorul emerit Nicolae Mărășescu, tehnician cu mari merite, recunoscut ca atare pe plan mondial, dar trebuie să-i reamintim că nu puțin sînt aceia care leagă declinul Doinel Melinte de prea desele ei participări (chiar înaintea Olimpiadei de la Moscova) la tot felul de concursuri, care importante, care obscure. Nu vom fi, n-am fost niciodată, împotriva prezenței sportivilor noștri de elită în mari întreceri, de anvergură, dar acest permanent du-te vino, cînd justificat, cînd nu, poate aduce prejudicii. Și chiar a adus, la Moscova, la Helsinki, la Sittard... Nu ridicăm acum problema lui Vali Ionescu, o vom dezbată cu altă ocazie, dar considerăm că unul din motivele ieșirii ei din formă (campioana Europei nu s-a clasat decît a noua la C.M.) poate fi pus în legătură cu prezența săritoarei la Tokio într-un moment în care Vali încă nu era pusă la punct cu progătirea.

Atletismul nostru însă are, am mai spus-o, rezerve. El poate, și a demonstrat-o, mai mult decît la Helsinki și Sittard, competiții mai degrabă ratate. C.N.E.F.S. și F.R.A. au datorita de a trage, cu maximum de responsabilitate, învățămintele reieșite din aceste eșecuri. Olimpiada de la Los Angeles bate la ușă.

OVIDIU IOANIȚOIA

Cronica șoselei

„Noroc că sint pilot bun”

Ora 0,30'. Pe trotuarele modernei artere bucureștene destui pietoni. Unii vin de la uzinele platformei industriale, situate în apropiere, alții au ieșit să respire aerul răcoros al nopții, după o zi toridă. O bubuitură, surdă, infundată, la început, apoi alta, mai puternică, urmată de un sunet strident ca și cum cineva ar tîrni niște foi de tablă pe asfalt. Trecătorii întorc capul spre direcția din care vine zgomotul. Lucrurile încep să se clarifice, cînd cei din apropierea nodului rutier constată cu uimire că, în ciuda bulevardului lat de aproape 50 de metri, un autoturism a realizat performanța de a ajunge cu roțile în sus, după ce a „mers” tîrîș în această poziție vreo 20 de metri. „Hai, cumetre, ieși afară că n-ai nici pe dracu”. Pasagerul, cu vădite eforturi, se strecoară prin spațiul acum liber în care a fost geamul portierei din dreapta față. Cîțiva pietoni se îndreaptă în pas grăbit spre „cumătrul” care, acum, își scutură cu mîinile hainele de praful imaginar. Deocamdată nu observă nici că o mincăcă cămășii s-a descusut și îi atîrnă ca o pungă de plastic și nici zgîrîturile sîngerinde de pe frunte. „Ce-ai pățit, domle, ce s-a întîmplat?” „Ce să fie? Nimic”. „Cum nimic, cînd vă vedem ieșind de-a bușilea dintr-o mașină răsturnată?” „Pierdurăm și noi direcția... hic... (omul sughite). Ce să-i faci? Se mai întîmplă... (Seamănă leit cu turmentul lui Nea Iancu). „Eu am auzit întîi un zgomot teribil, parcă ar fi tunat. Apoi s-a făcut liniște. Și acum văd lume adunată în jurul meu”. Apare și șoferul. „Mișulică, ești teafăr? Asta-i cel mai important. Inseamnă că mai putem bea o bere la litru...”. Șoferul rămîne cîteva clipe dezorientat. Se pare că nu realizează ce s-a întîmplat. Dă roată în jurul mașinii, după care începe să-și examineze hainele, cu destule rupturi și porțiuni descusute. Face un gest care pare să însemne „Asta să fie toată paguba!”.

Apare echipajul. Urmează întrebările obișnuite. „Cum a fost?” „...Erau niște femei pe care le-am ferit. Dacă nu le ocoleam, era jale. Mi-au apărut așa... ca din pămînt. Puteam să le omor, dacă nu eram atent. Mare noroc am avut, dom-le. Cum am ajuns în poziția asta? Probabil că ne-am dezechilibrat puțin. Tabla se repară... omul, dom-le, asta contează!”. „Știi ce ravagii ai lăsat în urmă?” „Ce ravagii? Nimic, doar că m-am răsturnat. Reparațiile trebuie să le plătească femeile alea. Ele-s vinovate”. „Vreți să mergeți cîțiva pași cu mine, aici, nu departe?” „Vreau, cum să nu”. „Mașinile astea erau pe trotuar, parcate frumos, și acum, iată-le cum arată”. „Și ce vreți să spuneți că eu le-am luat de pe trotuar cu mina și le-am pus aci, alături? Că oi fi vreun uriaș din poveste, nu?” „Uitați-vă la mașina dv. răsturnată; are pe ea exact culorile autoturismelor lovite: verde, galben și albastru”. „Probabil că le-am șters, așa, ușor. Ce să-i faci!? Caz de forță majoră... Unde mergeam așa tîrziu? S-o duc acasă pe nevastă-mea. Fix la douășpe noaptea, iese din schimb de la „Cuptorul de aur”, fabrici rănumită, o știe toată lumea. Dacă a n bătut? Ce, două sticle de bere de-un litru, de căciulă, e mult? Altfel? Cîteva pahare cu vin că se terminase berea. Mă vedeți, stau țepăn pe picioarele mele, vă vorbesc ca lumea, arăt eu ca un om beat?”.

După ce a terminat lucrul, Mișu G. l-a vizitat pe prietenul său, cu care a „discutat” mai multe sticle de bere, într-adevăr „la litru”. Apoi au trecut pe vin. Cînd s-a uitat la ceas, Mișulică constată că mai sînt cîteva minute pînă la ieșirea din schimb a soției. „Hai Mihalache, că iar întîrzi și mă ia Veteuța la rost. Mai ales cînd m-o mironi, că berea asta, nu știu de ce, pute așa”. Mișulică își invită prietenul pe locul din dreapta și demarează cu toată forța celor 50 de cai putere. „Mă, las-o și tu mai moale, uite acu e la 130”. „Parcă-i merge prima oară cu mine, Mihalache”. Urmează o curbă largă. Aproape nici nu-ți dai seama că strada, cu 3 benzi pe sens, își modifică ușor direcția spre stînga. Femeile care se angajaseră în traversare puteau fi văzute de departe. Șoferul însă nu reduce viteza și încearcă să le ocolească. Nu reușește. Le „șterge” de așa natură, încît una moare pe loc, iar a doua, cu numeroase fracturi, este transportată la spitalul de urgență. Mișu pierde apoi controlul mașinii, trece pe sensul opus, ajungînd pe trotuar, unde dă iama în trei autoturisme, pe care le șifonează zdravăn și le proiectează pe partea carosabilă exact ca și cum ai amesteca în mină niște zaruri pe care le arunci apoi pe masă. În continuare, după un mers haotic, pe distanța de 100 de metri, rîndînd probabil brusca volanul, Mișulică ajunge cu roțile în sus. „Femeile, dom-le, ele îs de vină. Le-am salvat viața! Ele trebuie să plătească tot. Noroc că știu să pilotez atît de bine, altfel mai știți ce ieșea din povestea asta”. „Da, Mihalache, ai dreptate. Să ne plătească și costumele...”. „Șoful meu? Asta-i boala lui, bea și după aia conduce ca un nebun. De cîte ori nu i-am spus...”.

VICTOR BEDA

O simplă neglijență?

Oricât n-am vrea s-o spunem, neînțelegerile între oameni sînt inerente. Prea multe exemple de acest fel ne ajung la urechi, în fiecare zi, încît a nega ideea că oamenii n-ar mai fi oameni dacă n-ar genera conflicte, ar reprezenta — fără dubiu — o ipocrizie. Că lucrurile nu ar trebui să se prezinte astfel, e cu totul altceva, desigur o speranță ce nu trebuie abandonată, un scop pentru care fiecare dintre noi poate face cîte ceva. Tocmai din acest motiv înfățișăm în rîndurile ce vor urma o situație anormală, provocată parcă de o manie a creării stării conflictuale, cu un întreg cortegiu de nemulțumiri, de nervi și de acțiuni care încarcă agendele de lucru ale mai multor instituții.

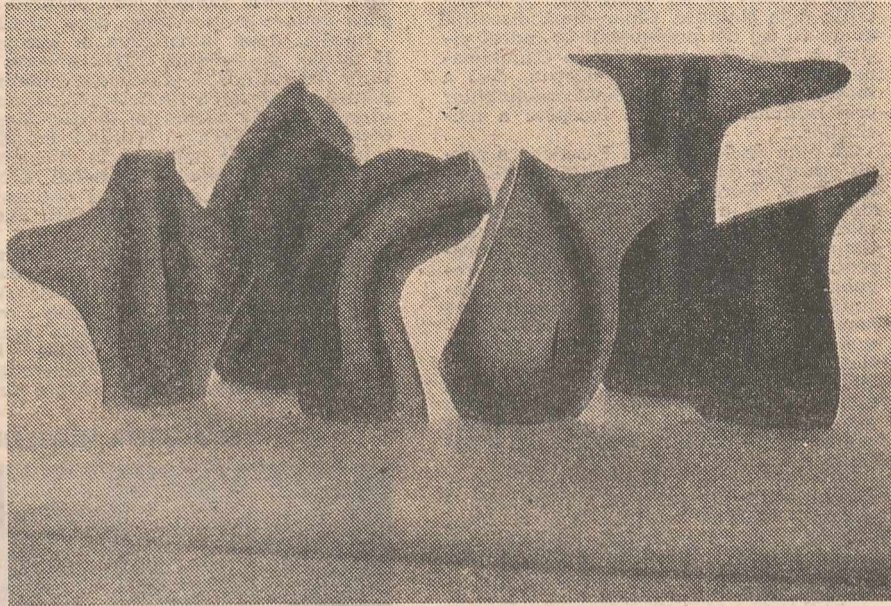
Despre ce este vorba?

Între Marin Geroșanu, din comuna I.L. Caragiale, județul Prahova, și soția sa, conviețuirea nu a mai fost posibilă, fapt pentru care cei doi au hotărît să se despărță. Justiția le-a îndeplinit această dorință stabilind, așa cum se obișnuiește, și condițiile care decurgeau din noua situație a foștilor parteneri de viață. Femeia a părăsit localitatea unde coabitase cu Marin Geroșanu, plecînd într-un alt județ, la Bistrița-Năsăud, în comuna Zagra, desigur în speranța de a-și reface viața. Pînă aici toate bune, numai că fosta soție a lui M.G. „a neglijat” să-și schimbe actul de identitate, așa cum prevedea hotărîrea instanțelor de judecată. Între timp, noua cetățeană din Zagra a dat naștere unui copil pe care, normal (!?) l-a înregistrat pe numele purtat anterior, adică pe al fostului soț care nu avusese nici un amestec în respectivul eveniment. Însă, pentru a se lămuri pe deplin situația creată, a fost necesar un alt proces de stabilire a paternității. Justiția s-a pronunțat, așa cum era și firesc, în favoarea lui M.G. care nu putea fi tatăl aceluia copil. Copil pe ale cărui acte, însă, continua să figureze numele de Geroșanu! O hotărîre judecătorească ar trebui să așeze faptele în matca lor reală. În cazul nostru, asta înseamnă că actul de naștere al copilului trebuia modificat. Pentru operația respectivă era însă necesar ca mama să prezinte forurilor în drept, respectiv Consiliului

popular din Zagra, primul document de stare civilă al fiului său. Ceea ce dînsa nu înțelege să facă.

Marin Geroșanu s-a adresat tuturor instituțiilor care l-ar fi putut ajuta în rezolvarea cazului: postulului de miliție din comună, Consiliului popular din Bistrița (unde fusese declarat copilul), Inspectoratului județean al miliției Bistrița-Năsăud, trimițînd copii legalizate după hotărîrea tribunalului (datată 19.XI.1982) din care rezulta justetea cererii sale, însă nu a putut să-și vadă dorința (legitimă) îndeplinită deoarece fosta sa soție refuză, sau „neglijează” să prezinte documentul care trebuie modificat și anume actul de naștere al fiului său.

Geroșanu Marin se întreabă dacă actele pe care le deține au sau nu o valoare. Au, bineînțeles, dar rezistența fostei sale soții

EMANUEL VALERIU

„Băiatul lui pește” zis și „Învirte-lume”

Cu relațiile sale ajunge să rezolve totul, de te miri cum. Cit ai bate din palme, un astfel de ins rezolvă butelii, covoare, mașini de gătit și mașini pe patru roți etc. Relații serioase, nu glumă „Băiatul lui pește”, zis și „Învirte-lume”, are și prozele, iar faptul că își desfășoară activitatea la umbra unor șefuleți îngăduitori din fire și slabi de inger, nu este pur întâmplător.

Dacă te uiti în cartea sa de muncă, te crucești. Nu alta. În căutările și peregrinările sale, nimic nu-l multumea. Ștefan Vary, zis și Pyști, este născut la 4 mai 1946, în comuna Ardud, județul Satu Mare. Trebuie că băiatul acesta s-a născut într-o zodie norocoasă, căcă i-a fost dat să-i meargă realmente atât de bine. Ești tentat să crezi orice. Pentru că, realmente, toate i-au mers ca pe roate. Paleta profesiilor sale mereu schimbate este una cit se poate de largă. Și profitabilă. Din adînci tineretii, lui Pyști i-au plăcut numai unele meserii. A fost, pe rînd, magaziner, merceolog, organizator de excursii, șef de local etc. Oare ce n-a fost Pyști? Greu de răspuns. S-o luăm însă gospodărește.

Primul său „post” înscris în cartea de muncă este de merceolog-magaziner la Asociația sportivă „Olimpia” din Satu Mare. Nici că se putea altfel. Cum a curs valul și care a fost vadul în acea vreme la clubul sportiv săptămărean, nu știu. Știu însă că Pyști a plecat după o vreme organizator de excursii la O.J.T. Satu Mare. Viață, nu glumă. Nu curge, picură. Și, mă rog frumos, cine-i acela căruia să nu-i placă o excursie, picată mană cerească? Al naibii, lui Pyști însuși îi plăceau la nebunie excursiile în țară, cit mai ales cele în străinătate. S-a gîndit ce s-a gîndit, pînă ce s-a răzgîndit și n-a făcut

purici mulți nici aici. A preferat, după o vreme, cooperația. Prin unele locuri se lucrează mai după perdea, așa și-o fi zis Pyști. Ce-i drept, aceste posturi se prind greu. Iar vadul a mers, și Pyști nu vina decît pește mare. Dar nici în cooperație nu merge peste tot strună. Mai întii a fost șef — așa i-a fost dat să se invirte numai și numai între „șefii” —, la Cooperativa din Ambud, apoi repede a prins o știucă ceva mai mare, la cooperația de consum din Satu Mare. Ce și-o fi zis el într-un tîrziu, atita cooperație strică. Pyști adopta repede sistemul rotirilor în viața sa. De la o vreme însă, nimic nu-l multumea. În mod ciudat și paradoxal, încă din fragedă tineretie îl atrăgeau, nu știu de ce, secțiile anexe. Lume de-nvirteală. Din nimic faci ceva. Buloane, manșoane, flori de plastic, sicrie și alite cite cele. Pe moment, așa ne explicăm de ce a preferat secțiile anexe ale C.A.P. „Somesul” din chiar incinta orașului. La scurt interval a fost luat sub o aripă oblăduitoare și transferat, băiat frumos, la unitatea agricolă prosperă din Petin.

Toate aceste amintite unități ori că erau în oraș, ori că nu erau la o distanță mai mare de 10-13 km. Treburile-i mergeau admirabil. Numai saltele n-a făcut în viața lui. În rest, a „ras” tot, să ne exprimăm în limbajul lor „gangsteresc”. Iată-l ajuns și la secția de saltele a C.A.P. Pir. exact la cealaltă margine a județului, dinspre Bihor. De cite ori a făcut el drumul cu mașina pînă aici e greu de presupus. Dar treburile mergeau de minune la Pir, iar băiatul se descurca pe o rază medie de activitate, care avea bătaie lungă. Leafa bună mergea, de asemenea. Ce pica pe lingă ea, asta era cersertul. De multe, ori desertul era mai mare ca meniul, dar asta este deja o cu totul altă poveste. Pyști nu s-a multumit.

Într-o noapte, Pyști s-a visat șef de local. S-a dat peste cap, s-a făcut Făt-Frumos, a făcut, pur și simplu, „gala-gala-hap!” și, iată-l, ca prin farmec, șef de local la restaurantul „Somesul” din municipiul de pe Someș. Pyști meșita la soarta sa. Ce și-o fi spus Pyști? Ce ție-

în fața solicitărilor ce i-au fost adresate împiedică, în fapt, îndeplinirea lor. Atitudinea acestei femei trebuie calificată drept meschină și persistența sa nu-i va aduce nici un fel de avantaj. Nici fiului ei. Decît poate, cîndva, cînd copilul va crește și va avea, prin cine știe ce împrejurare, în mină actul fals, întimplarea de astăzi se va dovedi nefericită pentru cea care i-a dat viață. Mai știm că tergiversarea soluționării legale a unui document de stare civilă nu constituie infracțiune, ceea ce, probabil, îi și dă femeii liniștea unei încă-păînări fără rost. Nu mai puțin adevărat ni se pare însă și altceva și anume că mijloacele de convingere există chiar și dîncolo de prevederile stricte ale unor texte de lege și că oricare dintre autoritățile locale de la Bistrița-Năsăud ori toate împreună pot să obțină din partea fostei soții a lui M.G. respectarea unei hotărîri judecătorești. Ceea ce, sperăm, se va petrece.

EMANUEL VALERIU

și cu șefii țștia de local? Dom'ne, greu le mai merge! Au două plane pentru o singură mină. Cumpără cărți cu ghiotura da' n-apucă în veci să le citească. Sînt veșnic în priză. Lumea comercianților e una de vis. Cercul relațiilor în loc să se închidă, se deschide. Așa a ajuns Vary Pyști într-un cer ce scapă literalmente observației muritorilor de rînd. Cu relațiile sale putea să rezolve totul. Pentru că acest ins călător ajunsese să-l cunoască pe cutărică de la tutun, pe portarul de la ministerul cutare, care îl cunoștea pe cel de la I.T.B. ș.a. Comisioane la adrese exacte. Totul făcut ca la carte, cu lecția bine învățată de-acasă. Eșența erau profiturile, de regulă mari.

Vinzătorii de suc din zaharicale își aduceau obolul. Mușterii de la secția „ocultă” de saltele, de asemenea. Chelnerii cotizau și ei, dacă nu în fiecare seară, cel puțin săptămănal. Tranzacțiile mergeau strună. Ce nu aranja el? De la pasta de dinți Pell Amar la berea și țigările străine. Acest băiat de bani gata (era cit pe-acel să-i zic băiat pe banii altora) a avut noroc, nu glumă. Ești tentat să spui că Hermes, zeul comerțului, a trecut cu teleguța spartă prin grădina părinților săi din Ardud, pe cînd s-o fi născut. Întrebarea care se impune este, totuși și totuși, cine-l lăsa să aibă un astfel de noroc incredibil? Pentru că acest ins a făcut tot ce l-a tăiat capul. Și cînd te gîndești bine, Pyști este doar unul din acei trăpăduși care acționează în voie, nestînghe-riți, într-o zonă care, parcă, suspect le-ar aparține.

De circa o lună de zile, Vary Pyști a dispărut fără urmă. A dispărut ca porumbelul lui Noe. Parcă l-a înghițit pămîntul. S-a săturat, pur și simplu, de bine ce-i satura. Doar prefera numai și numai senzațiile tari. Aici se opresc, deocamdată, și înscrisurile în cartea sa de muncă. Probabil este în căutarea unui nou post mai călduț și mai profitabil, la loc ferit, cu umbră și verdeață. Vă vom ține pe fir de îndată ce vom deține vești clarificatoare despre fugă.

DORIN SĂLĂJAN

Tragicul revers...

„Aveți-vă ca frații! Cită înțelepciune în acest apel-simbol al buneii înțelegeri... Dar, vai! Ce stupidă poate fi neînțelegerea ajunsă la paroxism dintre niște frați „buni”!

Un tragic eveniment petrecut în comuna Virvor, județul Dolj, ne oferă nedoritul prilej de a constata care poate fi epilogul unei stări conflictuale „de familie”, perpetuată — pare neverosimil — pe o perioadă de peste douăzeci de ani (!), dar și de a medita profund la ceea ce n-a făcut obște, pentru a împiedica ireparabilul.

De peste 20 de ani, frații, **Forțan, Iorgu**, de 62 ani, **Tudor** de 58 ani, și **Stancu**, de 54 ani, și familiile lor, împărții în două grupări beligerante: Iorgu sau „nenea”, cum îi spuneau ceilalți, că era cel mai mare, cu soția și unul dintre fiii săi, pe de o parte; ceilalți doi frați, împreună cu soția lui Tudor — **Mateuța**, pe de altă parte, s-au tot hîrjonit, s-au insultat și lovit, s-au judecat de peste 20 de ori, la

comisia de împăciuire și la tribunal, dar niciodată nu s-a putut reinstala înțelegerea și buna conviețuire, în cele trei gospodării alăturate, care altădată formau aceeași familie.

Motivul disputei?

Precizarea va produce stupeoare, dar acesta este adevărul: cîțiva metri pătrați de pămînt din grădina fostei case părintești, o prelungire a curții, de fapt, pe o costișe care nu produce mai nimic, cel mult citeva fire de porumb care se ofilesc înainte de a rodi. De peste douăzeci de ani această fisie îngustă și scurtă de pămînt semifertil a provocat atita discordie între frații Forțan și atitea comentarii sterile printre vecini și rude! Fără intervenția promptă, sufletească a celor din jur, sfaturile comisiei de împăciuire, ale judecătorilor, avertismentele subofițerilor de la postul de miliție au rămas fără ecou în inimile împietrite de ambiție demențială ale lui Tudor și soției sale mai cu seamă, de a-l șicana și teroriza mereu pe fratele mai mare.

Într-una din zile, cînd soția lui Iorgu a îndrăznit să smulgă țărutul pe care

Tudor iar îl infipsea cu un lat de palmă mai la dreapta de cum fusese inițial și să-l arunce ostentativ pe terenul cununa-tului său, atit a trebuit ca să reînceapă ostilitățile. Tudor și Mateuța s-au năpustit cu un topor și o sapă asupra cumnatei, lovind-o năpraznic, omorînd-o pe loc. Stancu i-a aplicat mai multe lovituri de cuțit lui „nenea”, pentru că sârise să-și salveze soția. N-a scăpat de urgia loviturilor nici Marin, unul dintre fiii lui Iorgu, care venise și el în sprijinul mamei.

Și iată epilogul trist al acestei îndelungate stări conflictuale: o femeie ucisă bestial, doi bărbați — Iorgu și Marin — internați în spital, doi soți — Tudor și Mateuța — condamnați la cite 18 ani închisoare pentru omor, celălalt frate, Stancu, condamnat la 8 ani pentru tentativă de omor.

Acum este o liniște deplină în cele trei curți ale fraților Forțan. Dar în sufletele celor care ar fi reușit, poate, să evite acest deznodămînt și n-au încercat?

MIHAI GROZAVU

Un dosar deschis

Pînă la un punct, lucrurile sînt obișnuite. Un om, Sava Constantin, mecanic la URAC-ITB, face schimb de locuință și se mută cu familia într-un apartament (nr. 31) din Intrarea Ziduri între Vii nr. 5, bloc 8, scara A, sectorul 2 din București. Își aranjează cu grijă noua locuință. Omite un singur amănunt, dar cîți, oare, nu l-ar fi omis? Nu se urcă pe un scaun să controleze starea contorului care măsoară consumul de energie electrică, situat deasupra ușii de la intrare. Și, după cum susține Sava Constantin, de aici a plecat totul, întregul lanț de necazuri cu care se confruntă de doi ani.

Aceasta s-a petrecut în mai 1981. În octombrie, același an, lucrătorul centrului 2 IDEB, venit să citească numărul de kilowați consumați, constată că în partea superioară contorul era găurit și îl sfătuieste pe Sava Constantin să sesizeze în scris acest fapt și să ceară schimbarea contorului. Ceea ce Sava Constantin face imediat. Și așteaptă. Dar așteaptă în zadar un an și două luni, deși, după cum ne-a spus nouă, în acest răstimp s-a dus de mai multe ori la IDEB să se intereseze de răspunsul la sesizarea sa. În sfîrșit, în decembrie 1982, o echipă a IDEB-ului vine să schimbe contorul. Și problema pare rezolvată. Dar în ianuarie 1983 Sava Constantin primește din partea IDEB-ului o adresă prin care este anunțat că recalculîndu-se consumul de energie efectuat, mai are de plătit 4083 de lei. Ce reprezenta această sumă? Ne lămurește o adresă a IDEB-ului. Conform normelor în vigoare, s-a calculat consumul în sistemul pașal, scăzîndu-se energia electrică deja achitată. Sava Constantin fiind acuzat că a sustras energie.

Aici trebuie să facem o precizare. Orice sustragere de energie trebuie, evident, pedepsită, și nu despre respectarea normelor în vigoare e vorba. Acestea nu sînt facultative pentru nimeni, trebuie respectate și de cetățeni și de IDEB. Dar problema e alta. Pe ce temei a decis IDEB-ul, după un an și două luni, în care el însuși s-a făcut vinovat de tergiversare, că Sava Constantin a sustras energie? Trebuie să înțelegem cumva că IDEB-ul s-a hotărît să recupereze energia eventuală pierdută din cauza sa, deoarece a avut nevoie de un an și două luni pentru a face o operație simplă cum e schimbarea unui contor, obligîndu-l pe Sava Constantin să achite suma amintită? Nu crede IDEB-ul că s-a făcut vinovat de neglijență? Și dacă este vinovat de neglijență, pe care de altfel o și recunoaște, de ce singurul care trebuie să plătească existența contorului găurit, pe care a sesizat-o, este Sava Constantin?

Trebuie să spunem că acesta a adresat un memoriu IDEB-ului la care a primit un răspuns neconvîngător după părerea noastră. Și chiar mai mult decît neconvîngător. De o logică bizară. „Văzînd că nu vine nimeni să vă înlocuiască contorul, i se adresează lui Sava Constantin în acest răspuns fostul contabil șef al IDEB-ului, ați profitat de acest lucru și ați umblat la contor”. Pe ce se bazează suspiciunea? Fostul contabil șef al IDEB-ului a fost de părere că diversele consumuri lunare n' se corelau cu receptorii electrici din locuința abonatului. Dar el lua în calcul o plătă electrică la care abonatul renunțase, schimbînd-o cu un aragaz cu butelie! Și apoi, nu e ciudat să spună IDEB-ul „ați profitat de acest lucru”? Adică de ce a profitat Sava Constantin? De faptul că, deși a sesizat în scris IDEB-ul, solicitînd schimbarea contorului, deși a revenit de citeva ori la IDEB să intrebe cînd, în sfîrșit, se va da curs cererii sale, IDEB-ul n-a binevoit să schimbe aparatul defect? S-ar zice, dacă am lua în serios logica fostului contabil șef, că IDEB-ul a vrut să-l pună la încercare pe abonat. Să vadă: profită sau nu profită de neglijența sa? Și abia după un an și două luni s-a decis să pună capăt acestui joc ciudat, cu o formulă aproape hilară: „Avînd în vedere și neglijența personalului nostru de a înlocui la timp contorul, am acceptat să recalculăm consumul dvs. de energie” etc., etc. Așadar, vinovatul acceptă ca reclamantul să plătească paguba! Argumentul că înlocuirea s-a făcut cu întîrziere datorită numărului mare de contoare defectate de abonați în scopul sustragerii de energie electrică, cit și numărului mare de contoare noi ce se defectează la citeva zile de la montare, comparativ cu personalul folosit în această activitate nu ni se pare nici măcar mulțumitor.

Revista noastră nu incurajează sustragerea energiei electrice lînd de bune, fără nici o analiză, afirmațiile unui abonat cum ni s-a reproșat de către IDEB. Am analizat afirmațiile abonatului Sava Constantin și am ajuns la concluzia că o mare parte din răspundere revine IDEB-ului. Sava Constantin a plătit cei 4083 lei pentru că, avînd un copil mic, nu a putut rămîne fără lumină. Dar cum și cînd au plătit cei care au „uitat” timp de un an și două luni să vină să schimbe contorul?

Din discuția avută cu noul director al IDEB-ului, tov. inginer Ardelean Dimitrie, am înțeles că acum s-au creat și funcționează reglementări clare tocmai pentru evitarea pe viitor a unor situații asemănătoare. Astfel, la intrarea unui locatar într-un apartament se montează un contor nou iar termenul de înlocuire a unui contor defect este de 30 de zile. Aceste măsuri sînt bine gîndite.

A-l sfătui însă pe Sava Constantin, să se așeze la ușele tribunalelor nu ni se pare o soluție.

Dosarul cauzel sale rămîne deschis și trebuie, credem, reanalizat de către noua conducere a IDEB-ului.

ALEXANDRU ȘERBAN

Mondo umano?

Despre august altfel

După un obicei pe care îl respectăm, să vedem și o altă parte a feței nevăzute a lunii trecute. Așadar, 7 stiri dintr-o singură zi.

Gabriel Garcia Marquez, cunoscut scriitor columbian, încununat și cu Premiul Nobel pentru literatură pe 1982, a fost invitat să țină o conferință la Universitatea Kansas — S.U.A. cu ocazia bicentenarului nașterii eroului sud-american Simon Bolivar. Se stabilise și intervalul — 4-9 septembrie, însă iată, țara în care „oricine este primit cu brațele deschise” — cum declara odinioară un lider, iar cuvintele lui au devenit slogan — îi refuză viza de intrare lui Marquez.

Tristetea și buimăceala în fața știrii de mai sus sînt anulate de aceea privind felul în care s-a comentat la televiziunea venezueleană a doua repriză a meciului de fotbal Guatemala — Statele Unite încheiat cu 3-0 în favoarea primei e-hipe. Or, în cursul reprizei a doua, telespectatorii amintiți se întrebau tot mai des dacă respectivul comentator privește același meci cu ei, intrucît el spunea mereu că e vorba de întâlnirea Chile — Cuba — 0-0 — deși pe ecran s-au văzut clar cele trei goluri guatemaleze.

Are 58 de ani. În acea zi, dimineața, a mers întâi la bancă unde a depus în contul ei încă 40 000 mărci vest-germane. O oră mai târziu, dintr-un mare magazin din Dortmund, a furat cîteva ouă și o sticlă de lapte, fiind surprinsă în timpul „lucrului”. Costul total al celor furate este de circa 4 mărci vest-germane, iar asupra cleptomanei poliția a mai găsit doar... 50 000 de mărci, bani lichizi...

În aceeași zi, cu puține ore înainte de a transmite știrea anterioară, o agenție de presă a relatat din Fortaleza — Brazilia că: „țărani infomețați și disperăți, căutînd de lucru și hrană, invadează din nou centrele urbane din statul Ceara — nord-estul brazilian, cel mai grav atins de seceta. Observatorii subliniază că invadarea orașelor de către țărani infomețați a devenit un obicei într-o regiune a cărei economie — esențialmente agricolă — a fost distrusă practic după cinci ani de seceta continuă, și care numără mii de someri...”

Tot despre foame e vorba și în continuare, numai că e cea foame de senzational și avantajele ei de astă dată. Ziarul „Los Angeles Herald Examiner” anunță cu mare pomvă că despre asasinarea actriței Sharon Tate, soțul ei, regizorul Roman Polanski, vrea să facă un film. În rolul Tate va fi distribuită Brigit Hamer, 23 de ani, o necunoscută, soția actriței defuncte. (Să amintim că la 9 august 1969, în timp ce se afla acasă în California, Sharon, însărcinată în luna a noua, a fost ucisă împreună cu patru prieteni, de Charles Manson și patru complici — membri ai unei secete). Dar rapid, de la Paris, Roman Polanski a dezmințit un asemenea proiect care i se pare de neimaginat, un veritabil coșmar, date fiind circumstanțele asasinatului și victimele. Oricum, vilva se va stinge greu deși un ziar trăiește doar o zi...

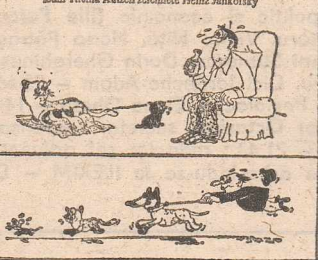
În schimb, nu numai 24 de ore le-au trebuit unor oameni din insula New Hanover, nordul Papușiei, Noua Guinee, care de o săptămînă se tot îndreptau spre centrul insulei amintite, fiind informați de cineva că acolo, chiar pe pămîntul din fața lor, se va pogori nimeni altcineva decît Cristos și le va oferi 230 milioane dolari. Dacă unii or fi aflat cine a avut ideea coborîrii pe Terra a numelui amintit, în schimb nu s-a descoperit de ce el urma să ofere exact suma citată și nu alta mai mică sau mai mare, mai ales că nu a apărut nimeni cu nimic...

În fine, după doi ani de cercetări s-a descoperit că femeile poliției olandeze minulesc bastonul cu mai mult sînge rece, sînt mai răbdătoare în fața manifestărilor; mai existau și două puncte slabe, fizice însă, ceea ce a dus la modificarea uniformelor lor...

În rest, o himnă
DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

Zum Thema Katzen züchtete Heinz Jankofsky

(După FÜR DICH — R.D.G.)

Lumea în care trăim

Moartea vine din spațiu...

„Spațiul extraterestru este de pe acum o arenă militară” — afirma recent contraamiralul William Ramsey, director al serviciului pentru spațiul cosmic al forțelor militare maritime din Pentagon.

Dar nu este singurul care recunoaște acest lucru. Iată ce declara colonelul Earl Volnwangan: „Războiul spațial este inevitabil. Nutrec speranța că îl vom putea evita dar cred, totuși, că este inevitabil”.

Declarația colonelului poate părea tulburătoare. Poate fi evitat... inevitabilul? Sau dacă este inevitabil nu se mai poate face nimic?

Earl Volnwangan nu este un oarecare. Este membru al comandamentului forțelor aerospațiale americane iar declarația nu a făcut-o în cercul familiei sau într-un grup restrîns de prieteni discutînd în mod particular, în timpul unei partide de golf. Earl Volnwangan este unul dintre cei șase ofițeri de rang superior care au abordat problemele activității spațiale a Pentagonului în cadrul conferinței anuale ce a reunit peste 1 000 de reprezentanți ai forțelor armate, ai Administrației naționale pentru aeronautică și spațiul cosmic și reprezentanții industriei aerospațiale americane. Deci, o persoană oficială. Iar declarația lui aruncă o lumină nouă în ceea ce privește pregătirile pentru declanșarea și desfășurarea unui război nuclear în spațiul cosmic.

Dealtfel, în privința aceasta, dezvăluirile unor agenții de presă și publicații sînt mai mult decît revelatoare. Agenția France Presse, de pildă, arată că potrivit statisticilor unor experți ai Organizației Națiunilor Unite, circa 75 la sută din sateliții lansați începînd din anul 1957 au misiuni militare. Anul trecut, spre exemplu, un grup de specialiști americani au propus ca Statele Unite să lanseze 132 de sateliți. Echipați fiecare cu un număr de 40-50 de rachete de interceptie, sateliții ar urma să staționeze în spațiu, pregătiți — după cum scria agenția amintită — să anihileze rachetele intercontinentale ale părții adverse atunci cînd li se va comanda de la bazele de pe sol.

Iar asemenea proiecte nu sînt singulare. Spre exemplu, presa mondială a relatat, încă în 1931, că Statele Unite au experimentat o nouă armă laser — „raza morții” — cum o numea atunci agenția France Presse. Moartea care vine din spațiul extraterestru. Recent, revista americană „Newsweek” scria că Statele Unite lucrează la un proiect privind constituirea unei baze militare spațiale înzestrată cu arme orbitale cu laser.

Ceea ce a permis și permite realizarea unor asemenea proiecte este desigur uriașa dezvoltare a tehnicii spațiale și mai ales a microelectronicii. Miniaturizarea și dezvoltarea unor noi tehnologii fac posibilă militarizarea accelerată a spațiului cosmic — adică realizarea unor sateliți de recunoaștere, de primă avertizare, de navigație, de comandă, de control, de comunicații și spionaj, sisteme de luptă antisatelit și sisteme

de apărare împotriva rachetelor balistice.

Citim parcă un roman științifico-fantastic, o poveste de anticipație capabilă să ne îngrozască. Dar nu-i literatură. Din păcate, faptele sînt reale și serioase. Pregătirile pentru războiul în spațiul cosmic nu se rezumă doar la pregătirile tehnice. Sînt deja întocmite serii întregi de scenarii ale unor variante de războaie purtate în spațiul cosmic, războaie care nu sînt nici pe departe doar niște fantezii științifico-fantastice, așa cum s-ar putea crede la prima vedere. După opiniile unor specialiști, investițiile uriașe, ritmul accelerat al cercetărilor și realizărilor în acest domeniu determină ca posibilitatea practică a declanșării unor conflagrații în spațiu să nu fie prea îndepărtată.

Mai grav mi se pare însă faptul că personalități oficiale încearcă să teoretizeze, să prezinte avantajele pe care chipurile le-ar oferi transferarea pregătirilor de război în spațiul cosmic. Chiar șeful executivului american susține că sistemele de apărare cu baze militare în spațiu, dispunînd de arme laser, ar putea să „înlesnească” drumul spre adoptarea unor măsuri cu privire la controlul armelor și eliminarea însăși a armelor nucleare. O optică destul de ciudată dar lipsită de nouitate. În fond, este vorba de înarmare, de o poziție de forță, de negocieri duse de pe asemenea poziții.

Opinia nu este împărtășită însă nici de specialiști și nici chiar de unii dintre cei mai apropiați colaboratori ai președintelui american. Pentru că, în fond, crearea unui asemenea sistem de baze militare spațiale ar mări pericolul de război și, totodată, ar mări riscul autodistrugerii umanității. Interceptarea unei rachete cu încărcătură nucleară și explozia ei ar da naștere la efecte distrugătoare colosale în zona de pe pămînt deasupra căreia s-ar produce explozia. Iată de ce, practic, militarizarea spațiului cosmic nu înseamnă numai dublarea cursei înarmărilor de pe Terra cu cea din cosmos, ci sporirea îngrijorătoare a pericolului ce planează asupra existenței omnirii, a planetei.

Nu sînt oare suficiente uriașele arsenale existente în lume, arsenale capabile să distrugă de zeci de ori întreaga planetă? În locul programelor de amplasare de noi rachete, de folosire a cosmosului în scopuri militare — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — ar fi necesare programe de amplasare de baze pentru protecția mediului înconjurător, de folosire a spațiului, a cosmosului numai în scopuri pașnice, de programe speciale privind dezvoltarea economico-socială, a țărilor în curs de dezvoltare”.

Bazele fericirii umane, baze pentru bunăstarea omului, baze pentru ocrotirea planetei pot fi transferate în cosmos. Dar în nici un caz baze militare. Moartea nu trebuie să vină din spațiul extraterestru. Există destulă suferință pe pămînt...

AL. PINTEA ■

Spectacolul informației

Muntele

Apare, între colegii săi niponi și de peste tot, precum Fuji: înalt, impunător și mereu bine îmbrăcat. Nu cu prelața zăpezilor pe umeri dar în straie de personaj bine hrănit și cu dare de mină.

„Yomiuri Shimbun”, despre el discutăm, ziarul japonez, există din 1874. A năvălit cu capul sus în prima linie a presei mai ales cînd începuse pe mina lui Matsutaro Shoriki, între altele coleg de afaceri cu domnul Hearst al bătrîn.

Ca și acesta va pune în mișcare practica marjașilor mass-media: este cel dinții ziar japonez ce-și va asocia în drumul spre public, sub aceeași umbrelă financiară, un post de radiodifuziune și unul de televiziune.

Astăzi, reporterul de la „Yomiuri Shimbun” alegă în căutarea subiectelor în lumina avînd la parbriz fanionul ziarului. Dacă șoferul este surprins de patula poliției că se întrece cu gluma în materie de viteză, nu se grăbește nimeni spre chitanțierul cu pricina; cel mult se va auzi în pilnia de dirijare a circulației: „Domnul de la „Yomiuri”, nu vă supărați, mergeți mai încet. Mulțumim mult!” La dru-

muri lungi reporterii se aruncă în unul din elicopterele sau avioanele ziarului.

Tirajul zilnic la „Yomiuri Shimbun” atinge 13,6 milioane. Adică mai mult decît suma primelor 17 cotidiane nord-americane.

Cum spuneam, un munte. Beneficiază de un aparat redacțional apreciabil: 3 059 de persoane — de patru ori cît la „New York Times”, distribuți în 436 de birouri în țară și 28 în străinătate. Japonezul, prin firea lucrurilor — cite n-ar fi de spus și la acest capitol — un televizionofag convins, cumpără cu asiduitate ziarul: și, bănuiesc, citește, vînzările ating cifra de 68 milioane exemplare din cele 125 de cotidiane. Probabil avem în față cel mai consecvent lector de gazetă existent pe planetă.

„Yomiuri”, avînd 24 pînă la 32 de pagini, precum și repetate ediții speciale și regionale, își aduce copios obolul la acest meniu gazetăresc. El ajunge, majoritatea prin livrare la domiciliu, la 38 la sută din cele 34 de milioane de adrese japoneze. Se constată că mai mult de jumătate din abonați cumpără și ediția de dimineață și pe cea de seară.

„Yomiuri” și-a croit un mod al său de a fi. Atracția pentru coloanele ziarului — a cititorilor — se dovedește dublată de fascinația de a semna în paginile cotidianului. În această primăvară, cînd s-au scos la concurs 38 de posturi, s-au prezentat 2 000 de absolvenți universitari. Deși,

de obicei, ziarul nu obișnuiește să pună sub articolele pe care le tipărește și semnătura autorului. Dar pentru că tot sîntem aici să consemnăm și ce s-a pretins candidaților la mina ziarului, sub pulpana consacrată a anonimatului care face casă bună și cu niște tarife de încadrare modeste: în cunoștințe de istorie, teoria drepturilor cetățenești, limbi străine, probleme tipice de presă (relatarea unui inspirat de studierea unei fotografii care ar urma să însotească reportajul).

Ziarul își duce zilele promovînd independenței care n-au mare lucru de-a face cu activitatea redacțională: patronază o mare echipă de baseball („Yomiuri Giants”), administrează un parc de 150 de pogoane (numit, evident, „Yomiuriland”), are orchestra simfonică proprie (la puîntul căreia a apărut nu demult Zubin Mehta), organizează expoziții de artă plastică (de dată mai recentă sînt cele reunind lucrări de Renoir și Van Gogh). Aceasta ne va face să înțelegem mai bine și cum reușește să stea pe picioare — și chiar pe picior mare — în condițiile cînd doar 40 la sută din veniturile provin din reclame (în comparație cu 70 la sută la colegii lor de peste Ocean americanii).

În sfîrșit, această informație despre Fuji-ul de pe Fleet Street-ul nipon: marea majoritate din cadrele de conducere ale ziarului sînt foști lui reporteri și foști redactori de tot felul.

NEAGU UDROIU ■

Ruperea „pragului”...

Niciodată, în istoria umanității, nu s-a cheltuit mai mult, nu s-a făcut un efort atît de asiduu și nu s-a preparat, în toate detaliile, un dezastru mai impozant ca cel configurat de procesul înarmărilor din zilele noastre. Trăim un paradox stupefiant: miliarde de oameni sînt informați care este substratul înarmărilor și efectele ei potențiale și totuși această goană direct către neant continuă în ritmuri tot mai vertiginose.

Este un fapt cunoscut că escalada înarmărilor înregistrează un dublu salt: cantitativ și calitativ. Ambele dimensiuni presupun un efect bugetar uriaș. Pe de altă parte dacă nivelul nuclear al armelor și armamentelor se deplasează exponențial în sus același lucru se întîmplă și cu nivelul armelor și armamentelor așa-numite „clasice”.

Revista „L'Express” folosea, în legătură cu sofisticarea galopantă a dotărilor de luptă, un termen care conturează un proces real: „perfecționismul tehnologic”. În plan financiar aceeași revistă oferea detalii interesante: în 1951 Pentagonul comanda 6 300 de avioane de luptă pentru suma de 7 miliarde dolari. În prezent el cheltuiește 11 miliarde de dolari, la cursuri constante, pentru numai 322 de avioane. O asemenea presiune bugetară creează, cum era de așteptat, puternice distorsiuni în cadrul mai larg al exportatorilor și importatorilor de arme. Tot „L'Express” nota referindu-se la membrii alianței atlantice: „mulți se tem că

vor fi nevoiți să se echipeze aproape în exclusivitate de la industria americană. Dezechilibrul considerabil al schimburilor de material militar între vest-europeni și S.U.A. a ajuns la 15 la 1”.

În pofida acestei tensiuni financiare și comerciale, a creșterii fantastice a prețului de cost al armelor și armamentelor nu există zonă a tehnicii de luptă care să nu înregistreze perfecționări rapide. Armamentul așa-numit clasic deține un loc semnificativ. Revista „Federației internaționale a luptătorilor din rezistență” notează, referindu-se la „armele inteligente”: „Aceste arme noi, care au fost descrise ca fiind „cvasinucleare”, revoluționează împrejurările în care ar avea loc un război modern. Prezentele drept un mijloc tehnologic de îndepărtarea pericolului nuclear, ele riscă, de fapt, așa cum se tem anumiți specialiști, să facă trecerea de la războiul clasic la cel atomic.

Războiul din Vietnam a provocat o evidentă reorientare a cercetării tehnologice spre domeniul nenuclear și a provocat o revoluție în conceperea armelor clasice. Această evoluție — care a fost inaugurată de folosirea bombelor „inteligente” în Vietnam și care s-a manifestat sub o formă și mai clară în timpul războiului din Malvine și a conflictului libanez din 1982 — este pe cale să schimbe soarta războiului mai profund decît în orice altă perioadă de după lansarea bombei atomice asupra Hiroshimei”.

Revoluția în domeniul armelor clasice constă într-o serie întreagă de progrese tehnologice cum sînt: introducerea „armelor inteligente” sau a rachetelor ghidate cu precizie, capabile să rezeze ținta

și să-și modifice traiectoria în timpul zborului pentru a asigura o lovitură directă; punerea la punct a unui sistem care permite „lansarea în fragmentație” a unei mari cantități de subîncărcături capabile să acopere o zonă foarte întinsă; folosirea de explozibili noi și a unei noi generații de focoașe susceptibile de a da armelor clasice aceleași efecte de șoc ca ale armelor nucleare; introducerea unor noi sisteme, cum ar fi „perceperea de obiective”, ceea ce oferă avioanelor și elicopterele posibilitatea de a ochi cu precizie forțele inamice etc.

Toată această panoplie care modifică radical optica asupra tehnicii de luptă clasice impune o revizuire a frontierei dintre războiul clasic și cel nuclear.

În consecință rămîne valabilă ipoteza potrivit căreia noile arme „clasice” ar putea — în unele scenarii ale conflictului — să dilate riscurile unui război nuclear. Eliminînd substanțialele diferențe de pînă acum dintre armele clasice și cele nucleare, noile muniții au mari șanse să faciliteze hotărîrea comandamentelor militare de a iniția folosirea munițiilor nucleare tactice, în loc de a le face mai dificilă această sarcină.

Cu alte cuvinte modernizarea în profunzime a armamentului clasic deschide larg porțile războiului nuclear prin ștergerea pragului care mai despărțea cele două tehnici de luptă. Interdependența între diversele componente ale arsenalelor relevă, cu o acuitate fără precedent, gravul pericol al înarmărilor, fie că este vorba de armament nuclear sau clasic.

RADU BUDEANU ■

SINAIA — o stațiune a celor patru anotimpuri

Se poartă de cîțiva ani în lume stilul retro. Dintre tiparele la zi ale croielilor, la fel ca ale bunicii cînd era fată de măritat, moda a depășit de mult muzica șlagărelor de odinioară și aripa ei miraculoasă a atins, revigorînd, tot ceea ce era bun și de altădată. (Din cercuri, cum se spune, bine informate se dă ca sigură revenirea în iarna viitoare a zăpezilor de-altădată). Resurecția clasicului, a lucrului bine și temeinic întocmit nu e întâmplătoare: în primul rînd e o reacție sănătoasă la tendința de înstrăinare a stilului de civilizație europeană, tendință apărută mai ales după al doilea război mondial, și, în al doilea rînd, e semn, totuși că trăim vremuri de pace, cu senzația de statornicie, de *belle époque*. Fie ea durabilă ca veșnicia...

Aceste cîteva reflecții cam sumare și nu intru totul originale, mi-au fost impuse de un eveniment turistic major petrecut în ajunul sărbătorii de la 23 August: reîntrirea în rețeaua turistică mondială a hotelului Palace din Sinaia. O reîntrire triumfală, ne grăbim să adăugăm, într-o elită mondială în care s-a situat încă de la înființare; el fiind singurul hotel românesc care a figurat în toate ghidurile turistice din lume.

Împreună cu Mihai Groza, tînărul și entuziastul șef de compartiment de propagandă și divertisment de la Oficiul județean de turism Prahova, și Petre Aurel, administratorul, parcursul metodic hotelului abia dat în exploatare. În spațiul hol doar pardoseala de marmură neagră mai amintește vechea înfățișare; un mobilier somptuos, în culorile visinei coapte, este plantat între marmura neagră cu ape adînci și pereții de un alb scilpitor, candelabre de cristal dispuse

din belșug luminează stucatura de un mare rafinament, apărută după renovarea efectuată de trustul „Carpați”. Tot la parter au fost amenajate două săli: o sală de conferințe de 130 de locuri și o sală mai mică, de 20 de locuri dispuse în jurul unei mese rotunde, pentru tratative. În sfîrșit, tot aici se află un restaurant (ni se spune că șeful de sală e unul dintre cei mai vechi lucrători din turismul local, Nicu Vilceanu, iar șef bucătar e Petre Onca, laureat al mai multor concursuri interne și internaționale de artă culinară), o braserie (dotată cu mobilier stil în culorile albe) și un bar de zi.

Cele 275 de locuri sînt dispuse în 150 de camere cu 1 și 2 paturi, ca și-n apartamente de 2 și 3 camere. Toate camerele au fost recompartimentate și dotate cu săli de baie; mobilierul din apartamente este sculptat și lucrat cu intarsii de o mare și delicată frumusețe, produse în fabricile de renume mondial de la Tirgu Mureș și Arad. Dealtfel toate dotările, de cel mai înalt nivel, sînt făcute cu materiale produse în țară. Culoarele etajelor sînt îmbrăcate în lambriuri de stejar în care lumina candelabrelor se reflectă stîns și sobru. Totul e croit și rostuit după legile unui rafinament discret și pretențiile gazdelor noastre cum că hotelul nu are acum egal în țară mi se par îndreptățite. Stabilimentul a trăit, practic, o a doua naștere: planșeele care fuseseră puse pe grinzii de metal au fost înlocuite și constructorii aveau senzația că se află „într-un teren de fotbal acoperit”. Doi ani a durat reconstrucția și suma cheltuită e probabil mare din moment ce o anume discreție a gazdelor n-o face publică. Dai un ban dar face! Și noul hotel Palace face toți banii și ceva

pe deasupra! Acel ceva pe deasupra este vechimea în care intră și povestea acestui stabiliment; foamea de story-uri a turistului modern este atît de mare încît ea justifică, cel puțin din punct de vedere comercial, stilul retro.

În holul hotelului, împreună cu tovarășul Gh. Nistorescu, din compartimentul prestării hoteliere al O.J.T.-ului, lucrător în turism de aproape 4 decenii, refacem istoria localității în care Palace-ul e o emblema de nobilă vechime.

Indiscutabil, Sinaia este leagănul turismului modern românesc. Deși ghidurile dădeau ca dată de naștere a orașului anul 1883, cînd a fost inaugurat castelul Peles, încă de la 1871, intrase în exploatare hotelul Sinaia și Cazinoul Regier, aflat pe vatra Palace-ului de-acum, construcții de lemn, care aveau să fie mistuite de flăcări și un al doilea hotel Sinaia avea să fie înălțat la 1879; în clădirea aceasta se află acum policlinica. Un al treilea hotel avea să fie construit la 1881, adică înaintea inaugurării Pelesului. Beneficiarul era de data aceasta Eforia spitalelor civile, de prințul Dimitrie Ghica prim-efor. Prin decret regal eforia a împărțit vatra de azi a orașului în loturi de teren care au fost vindute pentru construirea de vile; aerul, apa, așezarea, pădurea, inclusiv stabilirea reședinței regale de vacanță au stimulat dezvoltarea rapidă a așezării și așa s-a făcut că repede avea ea să dispună de un fond de vile și palate cum puține sînt în lume. Faima orașelului de vacanță — către care circula, mai tirziu, fără oprire de la București „trenul albastru” format din 2 vagoane-motor — avea să treacă repede granițele vechiului regat și astfel se face că se putea ajunge aici, de la Budapesta sau Viena fără formalități grănicerești, doar cu biletele de tren. Ea, faima, explică cum se face că întreprinzători străini aveau să-și îndrepte privirile lacome spre aceste locuri binecuvîntate și perla Carpaților avea să le devină o mină de aur. Hotelul Palace și noul Cazinou au apărut din astfel de apetituri. Hotelul, arhitect Petre Antonescu, a fost construit sub conducerea inginerului C.M. Vasilescu în 9 luni de zile, adică între 26 noiembrie 1911 și 15 iunie 1912. Performanța ni se pare și astăzi, nouă, oamenilor de azi, obisnuți cu ritmurile ultrarapide, mondială. Cum ridicarea zidurilor de piatră și de cărămidă — unele trec de 80 de cm în grosime — s-a făcut în plină iarnă ele au fost protejate cu rogojini iar uscarea lor rapidă se făcea prin foc continuu. Faptul că zidurile se înălțau ascunse de privirile localnicilor se înțelege că inaugurarea stabilimentului a fost ca un miracol: degajați dintre rogojini pereții albi ai hotelului sugerau privitorilor imaginea unui transoceanic ancorat pe coastă de munte!

Cu timpul însă noile hoteluri — hotelul Alpin de la cota 1 400, Montana, Sinaia — aveau să împingă Palace-ul în penumbra interesului general și el avea să producă rumoare doar în urmă cu 2 ani cînd avea să fie închis; ceva din vechea faimă a stațiunii dispărea, cădea parcă, amputată de timp și de oameni. „A urmat — ne

spune tovarășul Dogaru, director adjunct la O.J.T. Prahova — o amplă investiție de modernizare. Ea venea ca urmare a indicației date de secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a reîntrii în circuitul internațional hotelurile vechi și cu o faimă cîștigată demult. De o astfel de investiție a beneficiat și hotelul Păltiniș și, mai ales, celebrul hotel Caraiman, o construcție care rivalizează cu cele mai cunoscute construcții montane din lume. În prezent o nouă înfățișare dăm hotelului Alpin, care va reîntra în acest an în circuitul comercial ca și noul hotel Internațional de pe Bd. Carpați din Sinaia construit după o arhitectură specifică, de munte și pe care-l vom inaugura în această toamnă.”

Să rămînem însă la Sinaia stilului retro. O fericită coincidență face — sau coincidența cu inaugurarea Palace-ului nu e întâmplătoare? — ca pe data de 17 septembrie să se desfășoare un inedit raliu cu participarea automobilelor de epocă pe distanța București-Sinaia. „Scopul acestei acțiuni — ne spune Mihai Groza — e, desigur, de a populariza frumusețea turismului auto și a mașinilor de epocă, bunuri din patrimoniul tehnic național. Startul se va da la ora 13.01 din Piața Bucur-Obor pentru o paradă a vehiculelor, unele vechi de peste 50 de ani, pînă la aeroportul Otopeni. Raliul va continua pe E15 pînă la Ploiești, cu o paradă în centrul orașului și apoi va continua spre Cimpina. Aici, pe stadionul local, sosirea concurenților va fi semnalată de începerea spectacolului de cascadorie cu mașini și motociclete. Finișul raliului va fi în jurul orei 17.45 în fața hotelului Caraiman din Sinaia. O serie întreagă de manifestări colaterale — „balul automobilistilor”, care se va desfășura în saloanele hotelului Palace, o expoziție de automobile de epocă, un simpozion etc. — va întregi un program de 3 zile. Participarea este numeroasă și selectă; firme de prestigiu din străinătate, specializate în accesorii auto și-au manifestat dorința de a fi prezente la aceste manifestări.”

Dealtfel nu va fi singura premieră din această toamnă; în curînd se va inaugura la Sinaia pe o suprafață de 10 hectare o pistă de schi din plastic, produs în țară, făcînd astfel Sinaia stațiune de sporturi albe în toate cele patru sezoane. Un patinoar și o pirtie pentru bob pentru patine și, respectiv, boburi pe rotile se află în studiu, și realizarea lor vor fi motive în plus pentru iubitorii sporturilor să aleagă Sinaia ca loc al vacanțelor sau al sfîrșiturilor de săptămînă, mai ales că o bază largă de cazare e și ea o realitate. „Stațiunea noastră — ne asigură tovarășul Ion Teodorescu, directorul întreprinderii locale de turism — numără în prezent peste 3 500 de paturi în hoteluri și case de odihnă. Aproape 1 900 de locuri sînt acum în hoteluri de categoria-ntia și de lux iar noul hotel va mai adăuga 380 de locuri. În ultimul an, în Sinaia și-au petrecut sejurul peste un sfert de milion de turiști români și străini și tendința de creștere este evidentă.”

...De unde se vede că în turism retro înseamnă înainte!

VARTAN ARACHELIAN
Fotografie de BOGDAN IONESCU

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar

Turneul în date sintetice

● Turneul pe litoral al Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu s-a desfășurat între 4 și 23 august, timp de 20 de zile.

● Această perioadă a numărul 20 de întîmplări de muzică și poezie (de la 1 071 pînă la 1 090) încercînd și reușind, credem noi, să răspundă nevoilor culturale și artistice ale oamenilor aflați la odihnă sau în locurile fierbinți ale muncii din această zonă.

● Totalul spectatorilor din întreg turneul, incluzînd aici și Brăila, depășește cifra de 170 000, media pe spectacol ajungînd la aproximativ 9 500 de oameni. În întreaga sa activitate Cenaclul Flacăra numără acum 3 505 000 de participanți.

● Totalul participării pe litoral — 150 000.

● Recordul de audiență — 40 000 de spectatori la manifestarea noastră din 17 august, pe stadionul 1 Mai din Constanța.

● Durata totală a manifestărilor acestui turneu însumează 89 de ore și 35 de minute.

● Cea mai scurtă manifestare — Năvodari, Teatrul de vară, 10 august: o jumătate de oră. Cea mai întinsă în timp dintre manifestările acestui turneu — Brăila, stadionul municipal, 23 august: 6 ore și 15 minute.

● Cel mai bun spectacol — Eforie Sud, 13 august. A fost o seară armonioasă în tot și toate, o manifestare a marilor recitaluri și a potențării poeziei, căreia i s-a acordat aici spațiul cel mai larg din întreg turneul. Adrian Păunescu și actorul Mihail Stan au recitat împreună 12 poezii.

● Cel mai bun public — cel de 100 de puncte de la Constanța, în 17 august, egalat în 23 august de publicul brăilean.

● Cel mai patetic spectacol — Constanța, 6 august, manifestare ce ne-a dat posibilitatea să trăim feerie și incredibil „o oră în Potop”. Aceste momente au fost egale poate doar de acelea din finalul manifestării petrecute în 14 august la Costinești.

● Momentele cele mai profunde, remarcate printr-o frumusețe aparte pe parcursul întregului turneu în fiecare dintre manifestările noastre au fost închinată țării și eroilor ei dintotdeauna, Burebista, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Avram Iancu, Alexandru Ioan Cuza, Nicolae Ceaușescu, idealurilor fierbinți de libertate și pace.

● Pe parcursul turneului s-au recitat și cîntat versuri ale poezilor: William

Shakespeare, Serghei Esenin, Evgheni Evtuşenko, iar din lirica românească Mihai Eminescu, George Bacovia, Lucian Blaga, George Coșbuc, Alecu Mateevici, Nicolae Labis, Zaharia Stancu, Miha Dragomir, Emil Botta, Radu Stanca, Mihai Beniuc, Nichita Stănescu, Ioan Alexandru, Ion Gheorghe, Marin Sorescu, Ștefan Augustin Doinaș, Geo Dumitrescu, Alexandru Andrițoiu, Dumitru Popescu, Constanța Buzea, Virgil Carianopol, Romulus Vulpescu, Horia Bădescu, Doina Sălăjan, Ion Gheorghe Pricop, Paul Tutungiu, Dinu Olărașu, Marian Odangiu, Adrian Păunescu.

● S-au parcurs în această perioadă aproximativ 2 000 de kilometri. Dacă însă vom socoti că acest din urmă turneu s-a realizat practic în continuarea celui precedent atunci drumurile membrilor cenaclului totalizează de fapt aproximativ 5 000 de kilometri.

● Am înregistrat 11 debuturi între care remarcabile ni s-au părut cele ale brăilenilor Cătălina Dumitrescu și Dorin Dumitru. A fost lansată o singură nouă piesă semnată de cea mai tînără trupă a cenaclului, purtîndu-i totodată numele „Totuși”. Noutăți a avut în recitalul său actorul Mihail Stan: „Adolescenți pe mare” (Nichita Stănescu) și „Energile” (Ion Gheorghe).

● Cel 47 de mesageri ai muzicii tînere și poeziei au format echipa cenaclului în componența următoare: Vasile Șeicaru, Ștefan Hrușcă, actorul Mihail Stan, Valeriu Penișoară, Ducu Bertzi, Vali Șerban, Constantin Dragomir, Mihaela Popescu, Arpad Domokos, Tatiana Filipoiu, Magdalena Finna, Raul Cârstea, Majai Gyözö, Dinu Olărașu, Costas Caracostas, Vali Gereca, Anca Heroiu, Sirma Granzulea, umoristul Nicolae Cenani, grupul satiric Mesaj (Dan Coveianu, Richard Ștefan, Șerban Chiosan, Lucian Popescu), grupurile folk Poesis (Eugen Baboi, Marius Bațu) și Cetatea (Gheorghe Molnar, Doina Pop, Mariana Șarba, Emilian Onciu), grupurile rock Pro Musica (Ilie Ștepan, Grigore Hârșig, Dietrich Krauser, Vasile Dolga), Iris (Florin Ocheșcu, Ion Olteanu, Marti Popescu, Ioan Dumitrescu, Cristian Minculescu), Flapo (Alexandru Zărnescu, Ionuț Văduva, Jerry Schwartz, Romeo Beianu) și Totuși (Andrei Păunescu, Dana Guțu, Ioana Păunescu, Radu Popescu), conducătorul cenaclului Adrian Păunescu.

● Echipa auxiliară a cenaclului a fost compusă din: Roland Panteli, Costel Ionescu, Cristian Nemuc, Tiberiu Sücsz și Cristian Ranetti (partea tehnică, sunet și lumini), Marin Panaitoia, Radu Alexandru, Ion Marinescu (șoferi), Alexandru Medar și Constantin Balacciu (organizare).

CONSTANTIN DRAGOMIR

Flacăra, Redacția, București, Piața Ștefan cel Mare 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: secția reportaj, social-politic și economic (Ilie Purcaru, Dumitru Constantinescu, Mihai Pelin, Cornel Nistorescu — 26 00, Ion D. Goia — 25 66); secția culturală-învățămînt (George Arion, Adrian Dohotaru, Victor Niță, Horia Pătrașcu, Tania Radu — 14 57); secția probleme cetățenești, scrisori (Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Emanuel Valeriu — 25 42, Dorin Sălăjan, Mihai Stănescu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu, Alexandru Șerban — 21 30); audiențe — 25 58; sector știință istorie (N. Grigore Mărășanu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Cici Iordache-Adam — 25 66); secția urgențe, cenaclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanițoiu, Oprea Georgescu, Constantin Balacciu, Margareta Mureșan — 21 28, Sorin Postolache, Elena Ghera — 14 53, Dan Birlădeanu, Constantin Dragomir, Dumitru Grou — 21 23, Mircea Popp — 25 69, 20 72, Vasile Măneacă — 25 28); Flacăra-REBUS (Tudor Octavian, secretar responsabil de redacție, Alexandru Păsărin, Adrian Mitu, Maria Bogdan, Victor Rădulescu — 20 36); secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43; redactor șef adjunct — Nicolae Arsenie — 21 24; redactor șef — 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Ștefan cel Mare”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11226, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU